

BIBLIOTECA NAZ.
ROMANA
EXEMPLAR

P. FRANCISCI

A C E R B I

È SOCIETATE IESV

DEIPARÆ VIRGINI

ROSARVM AREOLÆ.

NEAPOLI;

Apud Nouellum de Bonis Typograph.
Archiepisc. 1680. +

Superiorum facultate.

LIBER PRIMVS

Lectori Beneuolø.

HAbes, humanissimè Lector, hoc in Dei-
paræ obsequium à me elaboratum,
Pietate cultrice Rosarium, contrito vocabu-
lo, sic appellari consuetum, ad exprimenda
in Virginis laudes, melicè cantata alterna-
tim, diuina mysteria. at rogas, vnde mihi in-
iecta hæc cogitatio, & noua scribendi cupi-
ditas; videbam, per hæc tempora aliquos
sic florum deperire culturam, vt culturam in
hanc, omne studium, vires omnes, omnem
cogitationem, omnia vota operosè traduce-
rent. Et verò est sanè mirabilis, in hoc studio
quorundam ingeniosa solertia, an potius vo-
luptuosa dementia, & flos insanix in male-
subacta mente pubescens? toti sunt hi dome-
stici veris, sed sine vlla maturitate cultores,
in formandis areolis, vel in gyrū circūductis,
vel quadrata figura conspicuis. Sternunt la-
terculo semitas, ita ad mensuram partito, cō-
positoque, vt desudatum circini opus, non-
reus temeritatis affirmes: arundineis areolas
vallant sepimentis, ac cratibus, concinnè af-
fabrèque contextis; an in præsidium, ne qua
manus audeat furtiua decerpere, an in decus,

dignum quod veluti verendum , per crates
religiosè conspiciatur , & per cancellos , Sa-
crarum more vestalium, obtutus, parcè, ac re-
uerenter admittat ? Iam verò quanta in pro-
curandis floribus cura, & solliciti laboris in-
dustria ? iam viluere rosaria , & florum regi-
na rosa , ne in famulatum quidem in hoc flo-
ridum gynæceum admittitur, probroso suf-
fusa rubore , in tanto despicientiæ dedecore,
Argenteus liliorum candor veluti sordidus
in pretio nullo est . Violæ ob indictum sibi
exilium, pallenti mæore tabescunt. Hyacin-
thi expressis in fronde querelis , & notis la-
mentatione plenissimis, nisi tuberosi sint , vt
vulgus appellat, vix in hæc areolarum clau-
stra, & florum sacraria ingressum impetrabunt
supplices, querulique. Mitto aliorum florum
urbam, quæ nec in custodiam ante fores ad-
mittitur, & veluti prophana repellitur. exoti-
cæ florum cæpulæ, & peregrinæ quærentur,
atque ad longinqua , nasorum odora vota
procurrunt. per syngraphas collybisticas pe-
cunia longè trāsmittitur, quæ florum has cæ-
pulas, errabunda, ac volatica inueniat, inuent-
tasque reportet ; ingemiscente paupertate,
hac florum exasperata mollitudine. Nec verò
hoc satis ad votum; annuus census pro flori-
bus alendis, reparandisque in arca seruatur,
& tam religiosè custoditur , vt nefas sit in
alios

alios vsus distrahi. quid non in tulipas; quid non in Adonidis florem, quid non in calthas, & ranuculos, exoticosque flores, inopes, pauperesque vertimini? haberetis vnde annui redditus, & certa pecunia, non vestro, sed alieno parta labore, ad vos suffecta veniret, florentem semper experturi fortunam; iam verò quis ardor amoris in flores? quæ in illos cura sollicita? prima post deteras nocturni somni reliquias, cura est, in subiectas florum areolas obtutus intendere; mox festino pede, & cursu præpropere flores inuiserunt, è calice aperto folliculo feliciter eruperint? an hiulco labello matutini roris abundè laticem hauserint? an iucundè renideant? an colorum varietatem, ad aucupium oculorum ostendant hæc sunt ingeniosa volumina, quæ lætitantur; his in areolis florescit ingenium; hoc in cultu, mentis cultura laborat, tanti videlicet emitur longi iactura temporis, fugax cum flore voluptas, breue solatium oculorum, & momentanea lætitia. Me verò ad istorum æmulationem incessit hæc noua cupiditas, has rosarum areolas in Deiparæ obsequium, non in hortulo, sed in libello, scribendi, colendique. quando non ad tulipas, narcissos, hyacinthos, aliosque flores exoticos colendos, ingeniū mihi est, aut census abundat, & quidem habent hæc Diuina mysteria,

nescio quid affine cum rosis. Nam quinque
mysteria gaudijs expressa cælestibus, gauden-
tis exprimunt pompam, & lætum vernantis
rosæ virorem. Quæ dolores, ac cruciatus ha-
bent, spinosos rosæ in cespite sentes, prom-
ptos ad vulnera dumorum aculeos, imbu-
tam Sanguine purpuram. Quæ triumphaliter
exultant ad gloriam, regiam rosarum maie-
statem, viridem sublimi è cespite thronum,
hastarum ad custodiam de vepribus satelli-
tium, purpureum ac splendidum, in subiectos
ac populares flores imperium. Vnum tamen
singulare, atque præcipuum habent hæc, quæ
in meo libello, Deiparæ tibi sunt oblata ro-
saria, operosæ manus cultura non indigent,
oculis lustra, & mente reuolue: spondeo, hos
flores nunquam sine fructu futuros, nec vo-
tis spem fore fraudandam. habet & hoc aliud
singulare rosæ istæ virginæ; quouis anni tē-
pore suis in areolis vernant, nec matutini ro-
ris defluuium, in subsidium viriditatis expe-
ctant; nisi forte lacrymarum, quas vnicè amāt,
lectorum ab oculis pietatis sensu, & ardore
profusas. Nil sibi à solis ardore, nil ab hyemis
frigiditate, nil à gelu, mordacisque brumæ
rigiditate timent. Sunt extra has temporum
vices, & noxias inclementis cæli mutationes.
Secum habent vnde perpetuò floreat, & vi-
tam, non ephimeram, vt cæteræ rosæ, habeāt.

At-

Attritu halabunt suavius, odoremque virgi-
neum spirabunt; & si cordi admoueantur, pio
mentis affectu, vernabunt ab æstu cordis amē-
nitus. Extremo loco monendus es, piē lector,
nō ad poēmatūm leges, ac normam, à me hæc
scripta rosaria, pietati consului; poētarum
inuentis abstinui, nec fui de carminis venu-
state sollicitus, modo pietas simplicius in ru-
di versu se animis insinuaret, & mysteriorum
affectus, candidius illaberentur in mentes.

ANDREAS DE PVTEO

Præpositus Prouincialis Societatis Iesu in Regno Neapolitano.

C*Um librum, cui Titulus apponitur, De-
para Virgini Rosarum Arcola, à Patre
Francesco Acerbo nostra Societatis, Tres eius-
dem Societati Theologi recognouerint, ac in-
lucem edi posse probauerint; potestate Nobis fa-
cta ab Admodum Reu. P. Ioanne Paulo Oliua,
Præposito Generali, facultatem concedimus, ut
Typis mandetur; Si ijs videbitur; ad quos spe-
ctat. In quorum fidem has litteras manu nostra
subscriptas, & sigillo Societatis nostra muni-
tas, dedimus. Neapoli die 9. Mensis Ianuarij
1677.*

Andreas de Puteo.

Emi

Eminentiss. Signore.

IL P. Francesco Acerbo della Compagnia di Giesù humilmente supplica l'Em. Sua à commetter la reuisione di due suoi libretti de versi da stamparsi. L'vno de *Epigrammi* sopra varij fatti della Vita di Christo Sign. Nostro; L'altro intitolato: *Deiparæ Virgini Rosarum Areolæ*, è riceuerà il tutto à fauor singolare dalla benignissima Clemenza di V. Em. vñ Deus.

In Congregatione habita Coram Eminentiss. Domino Cardinali Caracciolo Archiepiscopo Neapolitano sub 18. Martij 1677. fuit dictum, quod Rev. P. Dominicus Iameo Soc. Iesu renideat, & inscriptis referat eidem Congregationi.

Franciscus Scanegata Vic. Gen.

Ioseph Imperialis Soc. Iesu Theol. Eminentiss.

Eminentissime Princeps.

IVssu Eminentiaæ Tuæ vidi libellos, quorū alter inscribitur. *Epigrammi*, sopra varij fatti della Vita di Christo Signor Nostro, alter inscribitur: *Deiparæ Virgini Rosarum Areolæ* à florentissimo P. Francisci Acerbi e Societate Iesu stylo exarato; & nihil in ijs reperi, quod sanæ sanctæque Fidei, bonisque Moribus refragetur; imò omnia in ijs quæ sãctè

Etè comptam , & honestè ornatam Poësim
reddant . Typis igitur mandari poterunt, si
ita Eminentiaë Tuæ videbitur . Neapoli 20.
Decembris 1677.

Eminentiaë Tuæ

Omni Obsequio Addictiss. Famulus

Dominicus Iamæus è Soc. Iesu.

*In Congregatione habita coram Eminentissimo
Domino Cardinali Caracciolo Archiepiscopo Nea-
politano , sub 26. Ianuarij 1678. fuit dictum , quod
stante retrospecta relatione Imprimatur.*

Stephanus Menattus Vic. Gen.

Ioseph Imperialis Soc. Iesu Theol. Eminentiss.

Eccellentissimo Signore.

IL P. Francesco Acerbo della Compagnia di Giesù supplicando espone à V.E. come intende dare alla stampa due suoi libretti, vno intitolato, Epigrammi sopra varij fatti della Vita di Christo Nostro Signore, e l'altro intitolato, Deiparæ Virgini Rosarum, Arcolæ. Supplica per tanto V.E. commetterne la reuisione, acciò poi possa da V.E. conseguirne la licenza, e beneplacito; & il tutto riceuerà da V.E. à gratia, vt Deus.

V. I. D. D. Carolus Buragna videat, & in scriptis referat.

**Galeota Reg. Carrillo Reg.
Valero Reg. Calà Reg.**

Prouisum per S.E. Neap. die 6. mensis Febr. 1679.

Mastellonus.

Illustr. Marchio Crispani non interfuit.

Excellentissime Domine.

IN his P. Francisci Acerbi poëmatis, quæ mihi legenda demandasti, nihil continetur, quod regię potestati officiat. Porro eam iam pridem auctori quæsitam poëticae facultatis, & ingenij laudem abundè cumulant: Et
non

non modò omni elegantia, & suauitate refer-
ta sunt, qua lectorem mirum in modum deti-
nere possint, & oblectare; sed, quòd longè
præstantius est, ad illius mentem ad pietatē,
& cœlestium rerum contemplationem exci-
tandam plurimum valent. Poësi namque
Acerbus (laudabili prorsus consilio, & suo
instituto, & ante actæ vitæ consentaneo) ad
quod potissimum nata videtur, nempe ad Dei
optimi maximi, & cœlitum laudes vtitur,
quemadmodum veteres illi facere consueue-
runt, & Superiori memoria non pauci, ijque
præstantissimi viri. Typis igitur hac poëmata
digna censeo, nisi si tibi secus videbitur. Nea-
poli 4. Kal. Martij 1679.

Excell. Tuæ

Seruus addictissimus.

Carolus Buragna,

DEI.

DEIPARÆ VIRGINI^I ROSARVM AREOLÆ.

Ad Deiparam Nuntius.

DItis in exitium, & plutonia regna ruenda
Arma tibi suffecta vides, nulla Ægide pectus
Tam valida firmum, nullo munimine tanto
Sese vnquam texisse queat; certamen ab hoste
Tartareo assiduum qui sustinet vlla, nec illi
Pax vnquam socialis erit. fiducia nulla
Expectanda datur; stygio cui semper ab orco
Pugna ferox reparanda venit, noctesque, diesque
Ille atrox tibi bella ciet; meditatur iniquam
Perniciem vsque nouam; tecto se se induit astu,
Perque dolos tibi damna creat, victorque quiescit
Non vnquam; victus neque pugna cessat inertī,
Semper hians inferre nouam. Quo vmbone trilicī
Te tamen ipse tegam? vel quæ lorica tuendis
Sit membris aptanda tuis? nil tale molestum
Presidium tibi Musa parat. non membra grauanda,
Ærata sub mole gement. non spicula dextra
Sunt iacienda tua. non ictus ense corusco
Vibrandi. querenda salus per vulnera non est;
Sufficiet vox vna tibi, terrore phalanges
Tartareas quæ abigat cunctas; lingua vna triumphum
Egregium sine cæde dabit. tibi circulus omnis
Virginæus, modo voce pia prolatus; in hostes
Tormentum murale venit. Quod molle rosarum
Nomen habet, stygium spinis configet acutis,

A

Et

At trepidum dabit ire Ducem, non plumbea grando
 Ere cauo iaculata; globi non impete tanto
 Excussi nocuere magis, quàm calculus iste
 Ore pio dictus, bellantem sternet Auernum.
 Tu modò dum globulos percurris voce minutos,
 Et prece vocali diuinam rite Parentem
 Ad tua vota vocas, mysteria mente reuoluas,
 Et pia quæ condunt, meditabere sensa canendo;
 Seu solus recites, seu alternis vocibus ores,
 Et iungas sociale melos. Nunc ordine pandam
 Quid tua mens agitet solers, quid sedula verset
 Pars animæ mellior, dum vox prece supplice, Matri
 Virgineæ toties, suctam canit ore salutem,
 Eternum & toties compellat voce Parentem.
 Principio, dilecta polo, genitura Tonantem,
 Est anima volucris tibi Nazaris ora petenda,
 Intrandique lares humiles, inopesque penates:
 Sed quid ego tenuis appellem voce penates,
 Iure, quibus spatia ampla Poli, conuexaque Cæli,
 Sine oculis obiecta licet vastissima gyro,
 Inuidisse queant & rutilis splendoribus astra
 Optassent migrasse loco, caloque refixa
 Nazariam tenuisse domum. Sol ipse relicto
 Orbe suo, cuperet grata vertigine volui,
 Hos intra fines. Hic annua tempora lucis,
 Et cunctos, sine nocte, dies afflare serenos:
 Cum nox atra, suis non huc se inferre tenebris
 Est parvis; Aurora semper cum fulgeat ortus,
 Et puro candore micet. Nec currere signa,
 Et varias statione vices mutare per annum
 Sol cupiet; stabilem pura qui in Virgine sedem
 Hic habet, & dios æterno vere penates.

Inde

Inde tibi ante oculos Iessæ forma Puella ,
 Qua non vlla magis toto radiabit Olympo ,
 Qua superum flagrabit amor, versetur. in ore
 Quale iubar radiat ? dij quæ gratia vultus ,
 Et frontis venerandus honor ? Qui fulgor honestus
 Lumina casta tenet ? regna hic fixisse pudorem ;
 Virgineumque putes. Decus hic sua sceptrâ tenere ?
 Hac dum prisca animo vatû monumenta reuoluit ,
 Et sacris animata notis oracla , futurum
 Quæ Isacia de Gente Deum, Numenque beatum
 Promittunt, olim nostro de sanguine cretum
 Humanos artus sumpturum , & fœdera pacis
 Iam dudum exosis terris, generique rebelli
 Laturum, amissi commercia mutua Cœli ;
 Primænamque luem, & scelus exitiale parentum,
 Illius effuso per vulnera rore piandum
 Sanguineo, & pœnas diuina cade luendas ;
 Ecce tibi æthereis delapsus Nuncius astris
 Cœlitum Princeps. alarum penna volucris
 Bina humeros expansa tegit. percolla capillus ,
 Quale nitet ! Solis radijs, diffunditur. oris
 Maiestas insueta, nihil mortale referre
 Visa, licet species oculos mortalis oberret ,
 Et decus ætherium iuueniles induat artus .
 Ille vbi Nazarios Cœlesti luce penates
 Intrat, & orantem peregrina voce salutat ,
 Quæ superum mandata ferat, summique Tonantis
 Iussa refert. Trepidum Virgo depone pauorem,
 Te matrem cupit omnipotens. cœlestia dona
 In te vnam cumulata fluent, ditabere censu ,
 Supra omnes , dio. Quidquid concessit Olympus
 Munus erit dotale tuum. desponsa marito ,

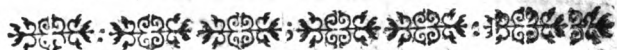
4
Nulla subis casti iurati damna pudoris.
Ardebit fumo nullo tua teda iugalis,
Fœdera cum niuib. connubij flamma tenebit.
Et grauidanda satu, florem illibata pudicum
Seruabis Diuina parens. Hæc mira per Orbem
Non vnquam patrata; tuo concessa pudori,
Virginis, Regina Chori, memoranda Virago,
Munere sunt superum. Te vnâ de stirpe parentum
Totius humani generis selegit habendam
In Matrem, nullo vitiatam crimine labis,
Æterno Genitore satus, de viscere formam
Induet ille tuo humanam; complexibus ille
Gaudebitque tuis, & lactis munere potus
Ille tuo, pressis, pendebit ab ubere mammis:
Accipiet, reddetque tuis cara oscula labris.
Tu modò non renuas, modò sit tua prona voluntas;
Teque tuo obsequio facilem præstes. mora nulla est
In votis, bona Diua, poli; tu umbrabere dio
Flamine, supremique vigor celestis Olympi
Te matrem dabit esse; Viri & contage sequestra
Pura Deum paries. tanta hæc miracula partus
Vna fides credenda dabit. iunxisse Tonantem
Humana cum gente, genus! tam dissita, nexu
Secum vno deuincta nouo! demissa suprema!
Ima polo sublata! Æterna hæsisse caducis!
Immortale decus mortali tegmine tectum!
Non vllis spatijs, non vllò limite clausum
Arctius angusto membrorum carcere claudi!
Hæc potis vna tuæ formæ veneranda venustas
Virgineum sine labe decus, decora inclyta mentis;
Sensu animi nullo tumido turgentia fastu
Obtinuisse tibi. Quid cesses altera Mundi

Spes,

9
Spes, columeque Orbis lapsi, responsa petenti
Expectata dare, atque hominum, mitissima, votis
Annueret, & tantas. detergere Diva querelas?
Totus in obsequium pronus tibi supplicat Orbis.
Certior una salus in te sua nixa recumbit.
Te penes est Virgo Mundum fulcire labantem,
Et miseros hominum lapsus reparare caducos,
Tartareamque luem depellere. clausa cauernis
Agmina prisca patrum suspiria crebra, tenebris
Emittunt audita suis. laxentur Olympi
Tandem aditus, & clausa diu Celi aula pateat,
Detque iter ad superos, longo & sit meta labori.
Ipse etiam tua grata polus responsa moratur
Et flecti te, Diva cupit. tibi sceptrum regenda
Destinat; atque Poli reginam voce salutatur,
Instruit & solium iam nunc super astra locandum.
Conceptam ne falle fidem. Spes ne invida tantas
Ire sinas vacuas, & inania vota precantum.
Utque ratam mea dicta fidem castissima virgo
Conciliare queant, dubiamque auertere mentem,
Et trepidum de corde metum depellere iuncta
Sanguine cognato, & nexu sociata iugali
Fœmina, quæ dudum steriles iam durat in annos,
Et senio confecta graui, spem proles habende
Abiecit, non apta satus, nunc gestat in aluo,
Annofo fecunda vir o (pia pignora) natum,
Grande decus generis, quo maior nullus in orbe
Fœminea est de gente satus, nexuque virili.
Hæc ubi dicta, metu trepido pia virgo soluto,
Atque Dei dignata parens; non turgida fastu,
Nec tanto tumefacta gradu se tollit in ausus
Mater, & elata præfert fastigia mentis;

*Vel super ire genus tantum mortale superbit,
 Vna quòd egregias inter, selecta, parentis
 Fæminea de gente satas, hoc munus obire
 Par, meritò fuerit. Vultum demissa pudicum,
 Atque oculos defixa solo, nil tale merentem
 Se abiectis est fassa modis; famulamque Tonantis
 Esse magis, dicique cupit. Tamen impigra dictis
 Annuat, aligeri nec grandia dona recusat,
 Obsequio paritura Deum. Mox viscera dio
 Intumuerè satu. Puro de sanguine membra
 Sunt diu fabricata manu; nulloque labore
 Corporei veniunt artus. Absolvitur omnis
 Compago conflata breui, corpusque tenellum
 Inde animus cognata polo, & mens præpetis ala
 Corpore cum tenero socialia vincula nectit
 Pars vitæ melior. Fidei miracula cernas!
 Æterno genitore satus nunc induit artus
 Humanos; nostroque Deus de sanguine miscet,
 Et nostra de stirpe genus sociare paterno
 Diuino gaudet genitus bis. mente parentis
 Sola olim, sola genitus nunc matris ab aluo,
 Attonito cernente polo, & mirantibus astris.
 Hæc tua, diua parens, sunt munera, nutibus orbis
 Damna tuis reparanda videt. Vox illa verendi
 Obsequij, & facilis dictis parere Tonantis,
 Nuncie calicolum tibi quæ demissus ab astris
 Attulit; afflictis peperit quæ gaudia terris?
 Quanta hominum generi diæ spes orta salutis?
 Vt tandem reduces patrio sistamur Olympo.
 Excusso ceruice iugo, fractisque catenis,
 Quas fera styx, semperque atrox iniecerat orcus.
 Numen adest vindex! Nostro de sanguine cretus
 Omni-*

7
Omnipotens assertor erit! Nec penniger ultra
Nuntie, neſte moras, remees tua lætus ad aſtra;
Calicolis hæc noſtra tuis fer gaudia, perfer
Quam felix fortuna tuis fuit vndique votis,
Lataque ſucceſſu fuerint mandata ſecundo;
Virginis intactæ primum trepidante pudore;
Edoſtam poſthæc totum tribuiſſe roganti
Arbitrium. magnam fieri ſine labe parentem
Annuerit. Tangent etiam te hæc gaudia Cælum
Noſtra olim ſedes decreta, & palma labori.
Per tranſuerſa ferat niſi nos inſana cupido:
Otia ni perimant, & mollis inertia frangat.

PERGIT AD VISENDAM ELISABETH.

PHæbe, Dei matrê (decet hoc) cômitemur euntem,
Castaliasque Deas tecum decora inclyta Pindi,
Fer ſocias, compitesque viæ; candore nitentes
Virgineo, & nulla conſperſas labe Camenas.
Obſequium quod maius erit, montana petenti
Virginæ matri, quàm caſtas ferre ſorores,
Solamenque viæ muſas iunxiſſe pudicas?
Sed quò, fata recens cæleſti numine virgo,
Et nuper diuina gerens pia pondera ventris
Tam graue tendis iter? dumoſa per inuiâ grefſus,
Et teneros quò diua pedes? Iuga ſaxeæ ſyluas,
Senticomas generoſa vias, rigidasque ſalebras,
Quo feſtina teris? Magnum genitura Tonantem

Difficiles ne carpe vias ? Concede labori
 Nec tantum, bona Diua, tuo . Vexabitur infans
 Sub tenera compage latens . Vexabere mater
 His insueta malis , tantisque laboribus impar
 Parce tuæ soboli, tibi parcas inclyta Diuum,
 Et summi Regina poli . Vos aurea pubes,
 Calituum, mentes celeres, agmenque beatum,
 Parcitis obsequio ? Nexis quin ocysus alis,
 (Officium famulare) leuem per inane quadrigam
 Spontè datis, durasque vias lenitis eunti ?
 Nil opus auxilio, nec talia dona reposcit
 Fæta Deo virgo . Diuini pondera ventris
 Non oneri venient gradienti . Grata leuamen,
 Subsidiumque dabunt . Amor impiger euehet alis,
 Corque pium . Quæ plena Deo cuncta inuia rumpit,
 Aspera quæque vorat . facili petit ardua gressu .
 O mihi , te diam licuisset cernere matrem
 Montanum dum carpis iter, visura senili ,
 Iamque etate grauem, cognato & sanguine iunctam,
 Connubio dudum sterili, thalamoque ingali
 Turpe diu, & nullo sociatam pignore ventris ?
 Credo equidem, nec ludor iners, tibi cuncta, petenti
 Officijs deuota suis famularibus, omnes
 Exhibuisse notas, submissi & signa verenda
 Seruitij, testata decus , donumque parentis
 Diuinum, Regina, tuum . Se vertice pronò
 Sylvarum frondosus apex, nemorumque cacumen
 Demisit supplex . Laxarunt arcta viarum
 Ad latus innexi frutices . Dumeta rigentes
 Compressere pepres, atque horrida germina lati
 Deposuere rubi . Saxis rigor omnis abactus,
 Duritiesque pedes teneros ne læderet . Omni

Læta

*Lata nouo tellus se se vestiuit amictu,
 Floreaque eduxit rosea noua germina pubis
 Sub pedibus sternenda tuis ; pia mobilis umbra
 Quo se cumque iubar radijs solare tepescens,
 Infestis se pandit atrox, ac spicula vibrat,
 Arborea alta comis, frondoso & tegmine velat.
 Lympha fugax gelido decurrens vitrea riuo,
 Et summa de rupe cadens, tibi larga liquores
 Obtulit; arentem si fortè sitim calor æstu,
 Aut iter assiduum forsan concisset eunti.
 Nec vestrum, Zephyri volucres, animæque vagantes
 Defuit obsequium spirabile. flabilis omnis
 Aura suum circà gratum mouet ora flabellum.
 Sed iam Dia parens superatis montibus, ædes
 Cognatas festina subit. quæ gaudia, tantas
 Mutua, complexu lato tenuere parentes ?
 Qui sensus hilares animorum ? illapsa per artus
 Quæ geminos dulcedo micat ? gratata vicissim
 Altera in alterius cælesti munere. Matrem
 Hæc celebrat, passam dispendia nulla pudoris :
 Conceptum gestare Deum. Canit illa parentem
 Iam fatu grauidam, sterilem damnassee senectam ;
 Et fore vaticinam tam Magni Nominis. Infans
 Et Vates, de Vate satus, quæ mira per Orbem
 Virginea, spectanda dabit tanta auspice Matre.
 Iam cerno, meditata fugam, contagia culpa
 Primæ, trepidare ? Infantis crimen auitum
 Aduentu expauisse suo ? non sustinet, illo
 Iam pede protritum, fracta & ceruice pudicos
 Ferre libens vultus. retulit cum fama, propinquam
 Esse Dei Matrem, Sobolemque in ventre latentem
 Possessos intra re laræ, exhorruit. arma*

Illi experta satis trepidum incussere pauorem.
 Hostis adest geminus. Fassum se viribus impar
 Corripuitque fugam, atque immunia castra reliquit.
 Hinc tibi, Magne puer, materno in carcere saltus;
 Inde nota gaudentis erant. præcesserat ortus
 Natales tumultata tuos iam culpa perempta.
 Liber eras, carcer dum te maternus haberet.
 Ante satum, Solis radijs, & luce carenti,
 Dia tibi præcox melior præfulserat cos.
 Hæc, primas si ingressa fores caelestia dona
 Virgo tulit? Superest quantum tibi munus Olympi,
 Dum trahet illa moras tecum! dum vinciet vlnis
 Illa suis! teneris dum pressis ore labellis
 Mutua libabit diuinis oscula labris!
 Rumpe moras, venerande puer, teque eripe vinclis,
 Matris, & amplexu. tesqua inuia, consita dumis;
 Antra reposta vocant. lympha lætābere rivo:
 Aspera syluestris venient tibi prandia, mellis.
 Membra teget vili fetosum tegmen amictu.
 Inccedes teneris saxosa per ardua plantis;
 Quas non vlla olim vilis descendet aluta:
 Néc glaciem contra duram vestigia pero
 Armabit crudus. traduces tempora primus
 Incola sylvarum, & nemorosi cultor eremi.
 Te tamen hæc latebra, & nemorosi tegminis umbra
 Luciferum mox grata dabit. pandetur eorum
 Indice te, solare iubar, quod nocte silente
 Aurora meliore satum prodibit ab antro
 Bethlæo: & mundum radijs afflabit Olympi.
 Nascere magne puer, quid gaudia nostra moraris?
 Te nascente, polus plausu replebitur. Omnis
 Cens hominum lætata, tuo tibi plaudet in ortu

Na-

Nascereis ò quantus! Magnum, testatur Olympus
 Te fore, non vanus vates. Cœlestia dona
 Nulli hominum collata magis, natalibus ipsis
 Ire super cunctos dignatum munere Diuum,
 Virtutisque super cunctos, efferre triumphos.
 Iam tua, per nemorum saltus, & tesqua ferarum
 Vox audita sonat, magno, & clamore resultat,
 Quæ scelerum vetat ire vias, callesque nocentium
 Obliquos. rectis insistere nuncia veri
 Imperiosa iubet. Montanis aspera saxis,
 Iam mollita docet; fuerant quæque ardua gressu
 Iam faciles præbere vias, cursusque supinos.
 Non tibi vaticina venturi Numinis ora
 Mente datum nouisse procul, non abdita longe
 Vmbratis didicisse notis, velata figuris
 Vel cæcis ad aperta modis, præsentia cernis,
 Maternoque sinu clausus saltu indice prodixit;
 Et frustra dudum quæsitæ voce, salutas.
 Illa dies aderit, cum te Iordanides vnda
 (Grande ministerium) diuino in vertice cernent
 Insperxisse Sacri laticis pia dona salutis,
 Quamquam non vlllo sceleri perfusa piando.
 Hæc te, magne puer tanta ad fastigia vexit
 Conciliatus amor diuina à prole parentis
 Virgineæ; tanta hæc tibi grandia munera Cæli
 Ingressu tulit il' a suo. Sed nos quoque, Virgo,
 Pars census, licet ima, tui numeramur. eodem
 Subdimur imperio; & tanti sub tegminis vmbra,
 (Immeriti quamuis) superum regina, vocamur;
 Nos etiam tua cura sumus, gens indiga tanti
 Auxilij, pia Diua tui. ne inuisere nostros
 Dedignare lares, pia pectoris hospita. Suetis

Præ.

*Præsidij occurre tuis. auerte dolosas
Tartareas Erebi insidias. Munimen in hostes
Da te præualidum. Stygios compesce furores.
Quaque potes prosterne manu: pia lumina menti
Indas obscura, cæcas depelle tenebras.
Tota tuo flagrent penetralia cordis ab igne.*

CHRISTI NATALIS DIES.

I*mprobita micat quæ nox? Qui splendor eous
Insuetus tenebras radijs afflare diurnis
Est potis, & cali medium dominantibus astris,
Ferre diem umbris inuitis? Conuicia nocti
Quando aliàs sunt facta magis? Maiora silentes
Probra aliàs, olim quando subiere tenebra?
Non vno fulsisse polum sat Sole corusco;
Splendescit triplici phæbeæ lampadis igne;
Per conuexa triplex radiat Celi ardua Titan.
Sufficiunt non ista tamen miracula pompa,
Et noua letitiæ naturæ signa, silentem
Edita per noctem miris fulgoribus. ipsum
Totum orbem lato pertentant gaudia sensu.
Gestit io totus naturæ plausibus ordo.
Ipsa rigens latatur hyems. Submittere flores
Sicca, vel in medijs tellus aquilonibus audet,
Inque probrum brumæ, verno præfulget amictu,
Pubentes induta sinus. Decurrere visa
Flumina, palladijs sunt amnibus. aspera rupis*

Bat-

*Balsama pura ferunt. Sudarunt mellea quercus
 Munera, & arentes viruerunt germine Sylva.
 Latitiæ quoque signa polus dat nuncia tantæ,
 Et ciet ignaras insueta ad gaudia terras.
 Peruigil in noctem sua linquit ouilia pastor,
 Oblitusque gregis properè festinat ad antrum,
 Calituum pia iussa sequens. Conventus ab astris
 Antra super resonat; pacis iam fœdera terris
 Reddita, voce tanit. sæuas mitescere Olympi
 Iras, & fulmen manibus cecidisse trifulcum
 Quod vibrat omnipotens, tanto grandescere diuos
 Munere; Quodque magis, Deus hoc exultat honore.
 Phæbe, quid hîc segnes nos gaudia nostra moramur
 Latitiæ immemores, somno & torpemus inertis?
 Nos etiam natale Dei properemus ad antrum,
 Et propè cernamus tanti miracula partus,
 Infantemque Deum proni veneremur; & ora
 Nostra suis pedibus læti subdamus amantes.
 O liceat nostris oculis hæc mira tueri!
 Infantem vagire Deum! sociasse caduco
 Immortale genus! nostro de sanguine cretum
 Humanos vultus dignatum sumere, & olim
 Isacia de gente suam, iactare parentem!
 Sed quæ oculis portenta meis spectanda, sub ipsum
 Aspectum primò veniunt? Sunt hæccine Olympi
 Gaudia. Quid tantis exultet plausibus æther,
 Aligerumque chorus, libratîs desuper alis,
 Antra, canat, nascente Deo, decora addita Diuis,
 Et splendore Polum tantis natalibus auctum?
 Instar ubi hoc tantum est despecto in limine rupis,
 Et vilis stabuli in latebris? Hæc scilicet illa
 Regia celsa poli? Sedes stellantis Olympi,*

Et radiata Dei rutilis splendoribus Aula?
 Hic cali census locuples? Domus aurea, nunquam
 Thesauris exhausta suis? Laquearia crebris,
 In noctem astrorum nitidis distincta pyropis,
 Inque diem solis rutilo fulgore corusca?
 Obsequium famulare, pudet nos Phæbe referre.
 Nonne vides, pueri, stabuli super arcta, iacentis,
 Quadrupedum, par vile latus circumdare? Durum
 Ut fenile super tam mollia membra reclinet?
 Ut rigidum premat ille torum? substernitur artus,
 Fasce rudi, teneros nodosum culmen auenæ,
 Et lasura latus, cuspis socialis aristæ?
 O hyemes procul hinc absistite. Frigida cauri
 Flamina, ferte procul vestros inimica furores
 Bruma ferox armata gelu; rigor, antra nivalis
 Hac rimosa procul, tuguri & male fissile tectum
 Ferte minas gelidas; rigidas prohibete pruinas?
 Nudus, inops. Dius teneris tremit artubus infans,
 Et tremulum, vix lina tegunt; defendit amictus
 Vix, lacer, & matris grato sudata labore
 Tegmina. Vos animas calidas, tepidumque vaporem
 Frigenti inspire Deo, Bos vnica ruris
 Spesque agri melior subeundo fortis aratro,
 Et patiens perferre iugum cervice colona:
 Tuque humeros, qui ferre libens ^{com} fuescis onus
 Seruitio te iunge pari. Vitale flabellum
 Cordis, & arcani folles animate tumentes
 Pectoris, o geminis frigentia membra fouete
 Flatibus. Immites auferte aquilonibus iras?
 Ah ego quin etiam cunas super incubo; & ore
 Hanc animam totam calidas in flaminis auras
 Diffians, emerito foueo pia membra calore,

Et

Et super emoriens, hyemis propere rigorem.
 At tuus est melior labor hic; est gratius oris
 Officium, bona diua, tui; complexibus artus
 Dia parens, constringe tuis pulcherrima, natum.
 Ille tuo recubet gremio; face pectoris ille
 Ardescat, pia Virgo, tua. flagrabit ab æstu
 Ille tuo melius. Sic territa bruma recedet.
 Ah tu diue puer, non hæc solatia poscis,
 His nec ab ærumnis ullum tibi quæris asylum,
 Perfugiumque malis. nempè his te cladibus ultro
 Offers, atque ultro prædam te in vincla dedisti.
 O quis amor superum! qui indulgens Numinis ardor
 In nostrum mortale genus! Quis, mira per Orbem
 Ista Deo patrata putet? Mens territa, tanta
 Cuncta hominum subiecta pia sub mole laborans
 Hæc supra sua vota videt. nempè hæccine tantum
 Cura Deum tangat tam ingratæ stirpis, ut ultro
 (Humanam quæ monstra fidem, spemque altius omnem
 Exuperant) probris se se inferat? hæccine summus
 Dura pati cupiat Magni dominator Olympi,
 Nec decus in nostrum tam vilia ferre recuset?
 O ubi fulmine nunc inclyta robora dextræ
 Prisca olim horrificè iacentis tela trifurca?
 Vox ubi concutiens sublimes horrida cedros,
 Et loca terrifico complens deserta pauore?
 Alta giganteis ubi nunc vestigia plantis?
 Sunt ubi fulmineas vibrantia lumina flammæ.
 Imbelles nunc vincla manus, tenerosque lacertos
 Fasciolis complexa ligant terrore coercens
 Robur, inerme iacet, fragilique in corpore languet.
 Amisit vox illa sonos horrenda minaces;
 Heret in infanti quærens noua verba palato;

Dedi-

Dedidicitque loqui Verbum olim cursor Olympi
 Crure giganteo, firmis insistere plantis
 Defecta virtute nequit. vibrantia flammæ
 Lumina lacrymulis & molli rore madescunt,
 Extincturo olim nobis incendia Ditis
 Maestas ignota later. Despectus honorum
 Summus apex, humili rupis vilescit in antro:
 Nudus eget, tanti dives dominator Olympi.
 Sunt, Amor, ista tui celebris monumenta triumpho,
 Et diu virtutis opus. tenuere beata
 Agmina qui sensus animorum? Quis stupor omnem
 Abstulit & mentem? Cum maiestate sequestra,
 Seruiles subijisse notas videre potentem
 Regnatorem orbis? materni lactis egentem,
 Cuius^{ab} afflatu totus viget igneus Orbis?
 Terra viget? maris vnda viget, flumîque liquentes,
 Et quæ mota super leuis incubat aura volucris.
 Etatis sub lege meet, qui conditor æui?
 Claudatur spatijs, nescit qui limite claudi?
 Quid mortale genus tanta pro mercede redones?
 Officio quo tanta vnquam benefacta rependas?
 Te (pia Virgo) vadem supplex humana propago
 Postulat. In nostrum te suffice, diua, laborem;
 Nos, bona Virgo, leues tanta sub mole gementes.
 Nostras sume vices. Quid non speremus amantes?
 Te natum flectente tuum? Quid cara labellis
 Oscula non valeant, labris, impressa, tenellis?
 Quid non pressa tuis lactentia dona papillis?
 Quid non usque suo circumdata brachia collo,
 Et teneri amplexus, & blando verba susurro?
 Illecebræ molles. Oculorum lumina, ocellis
 Usque suis defixa tua? atque agitantia cunas

Bra-

Brachia, & accersens solers tua cura soporem?
 O decreta polo soboles, gratare Tonanti,
 Nascentique Deo. Quanta his natalibus orco
 Instat atrox clades! Quantas hic fletus Averno
 Eliciet lacrymas! quanto vagitus in antro
 Implebit stygias trepido terrore phalanges!
 Hastarum in segetem stabuli subcrescet arista;
 Et stipulis suus horror erit Mucronis acuti
 Vulfificus. Duras Infantis vincla catenas
 Tartareo inſcient, neſtendas vsque Tyranno.

B. VIRGO IN TEMPLO RITE LVSTRATVR.

AD noua, post ortū, nos gaudia Phæbe vocamur.
 Continuant nobis Superi argumenta canendi
 Leta, rosas, pia Virgo tuas. discessimus antro
 Bethlemo, atque humilis tuguri, ignotique Mapalis
 Liquimus infantis durum fœnile iacentis.
 Incluta sunt animo Solymaia templa petenda;
 Augusta sedes, magni delubra Tonantis;
 Ampla vbi porticibus circum sese atria laxant;
 Fultaque marmoreis moles operosa columnis
 Ante fores substructa patet, scalaque superbo
 Dant aditus templo faciles, callemque supinant.
 Tota quater denis iam lux exacta diebus,
 Ex quo dia parens data post sua pignora ventris
 Clausa domi fuerat; patrios exire penates
 Decretum nunc tempus adest, parere iubentis

B

Legis

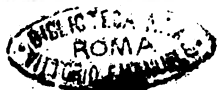
Legis & imperio. lustranda enixa puella est;
 Est superum iussu sistendum pignus ad aras;
 Est deuota Deo soboles redimenda, vel auro
 Si census locuples; tenuis si; turture bino,
 Aut agno, aut saltem binis de more columbis.
 Ergo dia parens sobolem complexa tenellam,
 Et teneris tenerum diuinum pignus in vlnis
 Lata gerens; legumque hilaris pia iussa facessens
 Aggreditur generosa vias, oblatas vt infans
 Rite Deo veniat, lustretur & integra mater.
 Nos iter hoc dia sociemus rite parentis,
 Lesbiadesque tuas tecum fer Phæbe sorores.
 At quæ dia parens secum fert agmina? quanti
 Seruitio comitata vias peregrina pererrat
 Ætherei Regina poli? comitantur euntem
 Quot famulum turba? stipat vestigia quantum
 Grande satellitium? sociali turba corona,
 Quæ procerum priscoque nitens de sanguine auito
 Multa tegit generosa latus? Quæ iussa præire
 Hastata in phaleris splendens legione iuuentus,
 Et volucres equitum turmæ? Quot voce canora
 Æra sonant, latoque tubæ clangore resultant
 Multiplices per cuncta procul? speciosa supellex
 Quæ innumeris portatur equis? quæ pompa celebris
 It gaze locuples festiuis vecta quadrigis?
 Ambitiosa viæ, tumidique ingentia fastus
 Argumenta procul? vanæ & spectacula pompæ
 Ite alio! non ista poli Regina repositit,
 Nec tales sectatur opes, fecere Tonanti
 Gratam, humiles sensus; materni ad culmen honoris
 Virgineus sine labe pudor, candorque nivalis,
 Euexit, magnamque Dei dedit esse parentem.

Cerne

Cerne via comites. parendi prona voluntas
 Obsequio deuincta suo, facilisque iubenti
 Suadet iter, monstratque vias generosa patentes.
 Paupertas haeret lateri, cuncta ardua victrix
 Vis animi perferre iubet, roburque laborum
 Cunctorum patiens orbi dare fulcra labanti
 Urget amor, lapsusque suos reparare caducos;
 Virgo gradum quocumque ferat, pudor obuius, vltro
 Lilia dat pedibus supplex calcanda pudicis;
 Datque rosas cognata suo data dona pudori.
 Sed iam emensa vias, Solymæi limina templi
 Ingreditur lustranda parens; tibi magne Sacerdos
 Nunc radijs afflet demissum lumen ab astris
 Æthereumque iubar mentem quo dona parentis
 Incluta Virgineæ, cælesti luce patefcant,
 Egregiumque decus. Si secula cuncta laborent,
 Et simul incumbant operi sublimius vnquam
 Nil patrare queant: vel Numinis ipsa potestas
 Artifici conata manu, nil grandius orbi,
 Nilque magis sublime dabit, pulchrumq; videndum,
 Instar habet quantum! Soli concessit habendum
 Omnipotens, quod nulla æquent pia vota petentum:
 Ire super mortale genus. cælestia nutu
 Flectere. Cælicolas illi summittere fasces
 Obsequio faciles, & iussa capeffere Diua.
 Hæc ergo lustranda venit, quæ enixa tonantem est.
 Quale solet maruta suum progignere Solem;
 Quale per & vitrum infractum lux ignea transit:
 Hoc cum virgineo pudeat candore parentis
 Auroram conferre suum. Nix alpibus altis,
 Montanisque iugis hyberno tempore tectis
 Amisit pudibunda decus, collata nivale;

Candor & erubuit liliorum argentens. arsit.
 Inuida, lactenti caelestis semita gyro.
 Quaeque suum gessit virtus conferre decorem,
 Sumat et inde suum maius decus, omnis ab ipsa
 Quin etiam virtus didicit documenta magistræ.
 Et vitæ melioris iter, rectumque tenorem.
 Cernis ut ora rubor, Divæque verendus honestat
 Virgineum regale decus. præfulget ocellis
 Fulgor Olympiacus. vultum commendat honestas
 Maiestate gravis. damnat vaga lumina nullus
 Huc, illuc error cupidis obtutibus. arctæ,
 Congrua temporibus, tenuere silentia linguam;
 Sed memorem officij. Charitum super insidet ora
 Gratia, nectareus perfundit sermo labella.
 Inconcussa quies mentis, frontisque serena
 Constat ubique tenor. pietas se pandit in omnes;
 Omnibus ardet amor factis prodesse benignis?
 Hanc lustrare licet vulgari & more piare.
 Sic tibi dia parens. libuit non indiga. tanti
 Æmula pressa tui servans vestigia nati,
 Atque humilis percuncta tui documenta magistræ;
 Quem sceleris perferre notas, & signa cruenta
 Non puduit. primi sæva argumenta doloris:
 Et prima in teneris membris iniecta cicatrix:
 Rumpe moras iam virgo tuas; expectat Olympus;
 Expectat tellus oblatum munus ad aras,
 Et natum bona diva tuum; flectetur Olympus
 Muneris oblato pretio iam tempore longo
 Pressa iugo scelerum, tellus asserta resurget.
 Libera dediscet stygio servire tyranno.
 Non hæc omnipotens tam grandia dona recusat,
 Atque ingens pretium. donum est commune, quod offeras,
 O bona

O bona Diua. Pater recipit sua pignora, natum
Aeterno genitore satum. Das Virgo pudico
Pura satum genitum. Munus, pia Diua, redonas
Quod tibi spontè datum. nulla genitrice iuuante,
Vnus obtutu mentis seseque tuendo
Aternus genitor. facundo lumine tantam
Hanc, per cuncta parem sobolem extulit. vnus eadem
Patre tibi nullo genitam concessit habendam
Virginæ Matri. Mater tua munera donas,
Et reddis sua dona Deo. tam grandia dona
Spontè manu delata tua. face pectoris; æstu
Cælite. quo nullum tam castis ignibus arsit,
Anne pater renuat? Natus prece supplice patrem
Posfit idem. Dives doni largitor, & ingens
Ipse patri donum decus amiserè verendum.
Vestra Deo quondam data munera. cede patranda
Nil Abram te extolle tua, iuguloque petendo
Tam caræ sobolis! frustra Lamechius hæros
Post pelagi vndosis subductam fluctibus alnum,
Ingentemque ratem. sospes pia munera iactet
Litoreis oblata plagis? nec dona cruenta
Iactet Abel depasta focis, memoranda vetustas
Obtulerit quidquid pretio vilescit; & omnis,
Nomen erit vacuum laudis, splendoris egenum.
Sed lustrata parens est iam est oblatus & infans,
Vt redimas, nunc tempus adest pia Virgo. Sacerdos
Expectat. quanto natum mercabere censu
Diuæ tuum? quinis tam grandia pignora siclis?
Siccine vilescit, summi regnator Olympi,
Aeterno genitore satus? tua mentis imago,
Et vitale iubar, vitali luce coruscans.
Hoc pretio venale datur? Sata Numine Pallas.

Numen idem, noscendi eadem non haesit potestatem,
 Thesauris innata tuis, mentisque fodinis
 Indefessa vicens, tenai sic merce redempta est?
 O liceat Superis oblata merce pacisci,
 Et pretio tam grande decus sibi poscere fuluum
 Prodigerent totum pretiosi velleris aurum,
 Auratumque iubar Solis, fulgentis & auri
 Sidereum totum pretium, gemmantia Caeli
 Munera, & aterna flammantes luce pyropos;
 Auratas & Gangis opes, quot voluit arenas
 Tempestas pretiosa Tagi, quot Diuite lympha
 Pactolus deuoluit opes. Spolietur Erythra
 Tota suis gemmis; gemma viduetur & omni
 Oceanitis aqua, educat, quos terra recondit
 Thesauros latebroso suos, censebitur infra
 Ad tanti pretium nati. Mensura valoris
 Ipse sibi queat esse vnus. Male grata propago
 Humanique probrum generis, quæ dona rependis
 Muneribus tam spontè datis, vilescere Numen
 Vltrò ambit, sis vt tam grandi merce redempta?
 Quò pia Virgo gradum celeras? Ab siste parumper;
 Vota pji solare senis, teturpe iacentem
 Strata tenent dimeon? Aurora afflauit eoo
 Nondum te rutilo? Solymaia templa refulgent
 Solè nouo, propera gressus vrgere seniles.
 Expectata dies, quam sæpè oracula vatum
 Non dubijs mandata notis, cecinere priorum,
 Ad templum reuocat. Quàm tot suspiria cordis
 Expetièrè tui; cupidis quam accersere votis
 Desisti numquam; propius quam cernere, fati
 Ante diem, & longè productas funeris horas,
 Luminibus, veneranda suis, & cana senectus

Enixe

Enixè cupijt; tibi iam pulcherrima fulsit.
 Isacidum de gente satum, iam lumina Numen
 O tua, sancte senex, propiori luce beanda
 Conspicient. optata diu, quid tanta moraris
 Gaudia. Colla iugo gens Israelia tandem
 Eripienda videt. toti iam panditur Orbi
 Expectata salus. totum mortale redemptum,
 Iam gratare genus? sed quid mea musa, seniles
 Increpat vsque moras? olli iam fulserat ante
 Lumen Olympiacum, mentemque afflauerat. aures
 Vox arcana Dei cordis peruaferat. ergo
 Nil mole annorum pressus, curuæque senectæ
 Pondere, anhelus iter magni ad delubra tonantis
 Accelerat. templum ingreditur. rimatur vbique
 Luminibus cupidis. postquam olli cælice ductu
 Nosse datum cor am trepidum quæ gaudia pectus
 Compleuere senis? Iuuenum vigor omnis, in artus
 Accitus, feruore micat, gressu exilit ætas
 Annorum sub mole grauis. vox grandis in ore
 Festiuo clamore sonat. scintillat ocellis
 Insuetus fulgor radiorum, & viuida virtus
 Emicat. erectum iuuenili robore corpus,
 Quale gerit mentem, generosè sustinet. algent,
 Æstuat in venis sanguis, torpore relicto
 Latus & ardentes niueo sub crine senectus
 Cana fouet flammæ, omnisque reflornit ætas,
 Verè nouo gauisa; notas exuta seniles.
 Nec libasse oculis satis est: complexibus arcet
 Ille suis numen. potuit ne amplexibus infans
 Diuelli matris? potuit genitrice relicta
 In senis amplexus ire, & præbere roganti
 Oscula? & illecebra tantum gestire senili,

Afflatuque oris tantum gaudere propinquo?
 Excedit sua vota fauor; superatque petita.
 Indulgens genitricis amor, se posse tueri
 Optarat dios vultus; haurire videndo
 Exortum caeleste iubar. Nunc brachia collo
 Nectere. complexu dys dare dulcia plantis
 Oscula concessum, membrisque hærere tenellis,
 Fortunatè senex, quid non tua fata laceffas,
 Et morti des vota libens? nil lumina posthat
 Quod placet, mortale quæant, gratumque tueri.
 Numine conspecto? religatis nexibus, vltro
 Auolet atque animus longo se carcere soluat.
 Mors tibi somnus erit; statio tibi cara, feretrum;
 Vrna quies, dudum tibi pax optata sepulcrum.
 Rumpite fata moras, inquit; nunc busta senectus
 O quam lata subit. Subeunt nunc tædia vitam,
 Postquam oculis hausi Diuini Numinis ora,
 Illuxitque salus terris. Ego nuncius, ortus
 Præcurram felix exuto corpore, & imas
 Ingrediar terræ latebras, cæcumque profundum,
 Agmina ubi patrum, & veneratè pignora gentis
 Isaciæ damnata manent. Quæ gaudia mæstis
 Improvisa feram, referam cum Numinis ortum,
 Natalemque diem? Non fama voce loquentis,
 Sed me oculis hausisse meis; tenuisse tenellum
 Meque meis manibus. Concessum, matre iubente,
 Complexu vinxisse meo. punc clausa tenebris
 Agmina prisca patrum, mæstam deponite frontem,
 Continuata diu. Suspiria mæsta, valete.
 Sit modus ò vobis lacrymæ. Sit meta querelis.
 Pressa leuet tandem tanta se mole malorum
 Gens dilecta polo. Superatis fluctibus, alto

Emen-

*Emensaque salo, vicini litoris ora
Expectata patet. puppis iam proxima, portum
Pene subit. Calii iam gaudia lata propinquant,*

CHRISTVS IN TEMPLO REPERTVS,

Gaudia nulla tibi venient non mista dolore
Dia parens? nunquam pubescet leta voluptas;
Gaudendique seges mæsto nisi rore madescat,
Et fletu matura tuo flavescat aristas,
Plenaque sudato veniat tritura calore;
Horrea laxentur tua nec nisi messe, cæmenti
Sub cane collecta æstiuo? vindemia leta
Nulla datur quin præla premant? per vulnera, sudor
Balsaminus stillandus erit? nec thuris odores
Fumabant grati, nisi torrida flamma vaporet?
Quanta tibi dederunt natales gaudia nati
Q bona diua tui? Aligerum concentus ab astris
Audis, gratumque melos? sylvestris auena
Carmen, & ad numeros pastorum fistula molles
Dulcisonis inflata modis, digitisque canoris
Tacta, per & leuiter discreta foramina ductis,
Siderea micuere faces: splendoribus æthra
Nostis, in opprobrium, & radijs afflata diurnis
Enituit, nona lampas cælo fulsit, & astrum
Insueto fulgore nouum, deduxit in antrum
Tergeminum regale decus, summosque Dynastas
Munera in obsequium pueri, frugesque Sabaas

Por.

Portantes. Sed enim rota versa volabilis orbe

Tristia quanta tulit? quæsitus protinus infans
Parvulus ad cadem. subitis mox luctibus omnis
Ora propinqua sonat? laniantur pignora matrum
Illarum in gremio fundunt laniata cruorem,
Qui modo lac fuerat candenti dona papilla.

Et tibi, virgo, salus, furtim querenda per umbras
Improuisa venit. tellus ægyptia vestram

Excepit monstrata fugam. texere latebræ
Niliacæ donec sublatis hostibus, infans
Auspicijs superum. caloque iubente, migrare

Iussus, & ægypti peregrina sede relicta
Nazarios, securus opis remigrare penates.

Non durant sed læta diu. tibi diua, dolendi
Materies suffecta recens. iam creuerat ætas,

Bissenosque puer numerabat grandior annos,
Virginæ genitricis amor: solamen auitum,

Vna quies mentis; dulcis fax pectoris. ardor
Lenis, & aura leuis. Statio fidissima matri.

Ergo dies aderat, solemnibus annua sacris,

Qua Solymæ ad templum, legalia iussa facessens

Turba frequens properabat iter, cultuque verendo,

Rite memor, grates supplex reddebat Olympo.

Obsequijs his Virgo pijs, sociata marito

Virgineo, & nato, parens, immista frequenti

Faminea turba, sacras se immittit in ædes

Et templi penetrabile subit, venerata Tonantem,

Quem secum bona Diua gerit; queis rite peractis

In reditum festina, die iam luce cadente

Hospitio se se recipit, subitoque receptæ

In natum magis ardet amor. rogat anxia nato

Quid factum? vestigat amans. cognatio tota

solli-

Sollicitè quæsita venit. rimatur amicos
 Cetus. in notas solertia cuncta laborat.
 Itque reditque frequens. Et iam nox texerat umbris
 Inuidiosa diem; nigris magis ipsa tenebris
 Erepto sibi Sole, gemens, tumulatur ab umbra.
 Iam natus quæsitus abest: labor irritus omnis
 Insumptus pia Virgo tuus quid quæris amicos
 Cetus? quid caros cognato & sanguine iunctos
 Officiosa rogas? dius si natus adesset,
 An cum alijs duxisse moras, te matre relicta,
 Ipse tuum cor, pars animæ mage cara parentis
 Sustineat; te quando vnam sua vota requirunt?
 Desine rimari. in cassum tua cura laborat.
 O mihi quis referat quo tunc transacta dolore
 Nox fuerit? quantis non vanis anxia curis?
 Quo trepido sociata metu? quàm ducta nigranti
 In longum spatium? quàm nullo sparsa sopore
 Leniter irriguo, aut sociali fæta vapore?
 Hæccine Virgo parens secum. Quæ cura parentis
 Hæc potis esse mei in natum? Sic immemor ire
 Incomitata vias, natoque abiuncta per omne
 Quod calcamus iter, lateri ut sim passa petentem
 Diuelli quandoque meo? potuere tuenda
 Usque meis oculis tam cari pignoris ora
 Obtutu caruisse meo? Decora incluta vultus,
 Et species formosa, procul quò tecta recessit?
 Quo quærenda loco veniat? mihi nuncius unde
 Amissi detur nati? lux unde reperti?
 Fortè per ignotos saltus peregrinus oberrat
 Indigus hospitij? ducit sub sidere noctem
 Insomnem, caloque rigens frigescit aperto?
 Talia versanti iam lux exorta diei

Matu-

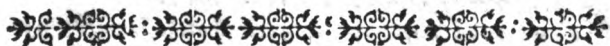
Matutina micat. Si lux tamen vlla micare
 Amisso sibi Sole queat? Festina regressum
 Accelerat solymas, notamque remigrat in Urbem.
 Tertia lux aderat, nec dum bona diua latentem
 Reppererat natum, quamquam lustrasset acuta
 Intuitu, tota Vrbe, vias. Sed templa Tonantis
 Dum fortè ingreditur cultu & veneratur honore,
 Aspicit in medijs stantem lato ore Magistris,
 Et responsa dare, atque hac expectare rogantem.
 O qua verba queant Dia retulisse parentis
 Gaudia? vel qua lingua satis dulcedine pectus
 Explicet oppletum? quali torrente voluptas
 Extulerit sese sensus illapsa per omnes?
 Quo super ire tumens, victo premataggere ripas?
 Non sic vndoso depensus nanita ponto,
 Et tumido superante sabo ventoque furente,
 Exultat patrias si tangat sospes arenas?
 Per lybia si tendat iter, deserta viator
 Non aliter gaudet, gelidi solatia fontis
 Cum reperit stivens. Anceps errore viarum,
 Sylvarum ambage & noctis tremefactus ab umbris
 Non secus exultat propius si viderit ignes,
 Ductoramque via reperit si fortè vintor.
 Quàm gestit nato tandem pia Virgo reperto,
 Latus in ora color redijt, frontemque ferenam
 Lux festiva tenet. gemmis scintillat ocellis,
 Quale nitet, solare iubar, cum nubilus horror
 Pulsus abi t. tumidi subsidunt pectoris astus
 Non aliter, venti quàm cum posuere furentes.
 Aspera. pacato subsidunt aquora ponto,
 Hæret in optatos, defixò lumine, vultus,
 Immotamque putes illos haurire tuendo.

Obstaret ni fortè pudor, reverentia sexus,
 Turba frequens hominum, toto circumflua templo
 Iret in amplexus, caro daret oscula nato.
 Non tamen abstinuit maternis illa querelis;
 Anxia nec tantum potuit tacuisse dolorum?
 At quò, Diva, tuus poterat divertere natus,
 Tempa nisi ingrediens? Sedes cognata parenti
 Et supero nativa domus. Sibi credita, natus
 Munera obit Doctor, iussu delata paterno.
 Esse sua hic decuit primum præcepta docentis,
 Turba senum quali tremuit correpta pavore;
 Quis stupor attonitos tenuit, tam mira docentem
 Dum puerum videre senes? præfulserit vnde
 Hoc inbar ingenij tantum? sapientia parta
 Vnde illi, tanta, & teneris adoleverit annis
 Fabriles operas inter, patriasque secures?
 Ligna magis secuisse manu, cathedrasque dolare;
 Scandere quàm doctas aptus sublimè Cathedras.
 Turba ignava senum, pudeat vos esse Magistros,
 Submitat quæcumque suos sapientia fasces?
 Hunc adeat, qui scire cupit studiosa Magistrum.
 O vos, tota quibus libris impalluit atas
 Voluendis; & nox hyemis vigilata tenebris
 Tantum palladij solers insumpsit oliivi,
 Et producta diu exhaustit siccata lucernas
 Huc properate citi, plus hoc didicisse Magistro
 Rite semel dabitur, studijs quàm cana senectus
 Et tanto dudum potuit tenuisse labore.
 Orbe diu celebres toto, siluistis Athena.
 Porticus erubuit, platani sub frondibus umbra
 Amisit celebrata decus, specimenque coruscum.
 Benonas memorare pudet. Sit nulla Platonis

Cura

Cura memor. mergant obliuia cuncta Cleantem.
 Incluta socratici iaceant monumenta laboris.
 Clara Stagiritæ turbulentur dogmata. cuncta,
 Crebra per ora virum, sileant documenta lycæi;
 Hoc semel audito ingenij quæcumque volucris
 Ala senis depressa iacet, fulgentia cali
 Agmina. & ætherea præstantes mente cohortes,
 Ingenij quibus vlla nequit par esse potestas;
 Cunctaque momento rimandi maius acumen
 Concessum nulli; dant vltro præmia palmæ,
 Et puero huic meritos gaudent summittere fascēs.
 O liceat nobis tecum, pia Virgo, reperto
 Gaudia pro nato coniungere. fleuimus ipsi
 Ad lacrymas pia diua tuas, nos gaudia tangant;
 Hæc eadem. nobis eadem sit læta voluptas.
 Heu, bona Virgo, semel tibi contigit, & sine noxa
 Nunc natum amisisse tuum. nos sæpè nocentes
 Desidia, & scelerum noxis amittimus vltro,
 Cura nec amissi subit vlla, nec vlla nocentes
 Quærendi nos cura tenet. Si deuius error
 Nos aliquando rapit, mentis concede regressum
 Ad natum pia Virgo tuum. Quæ dura retardant
 Perque vias obiecta obstant, cursumque morantur
 Prorue, diua, manu, fallentes tramite calles
 Obliquo, vitare doce. da insistere rectis,
 Præque faces ostende tuas, si nubilus horror,
 Et mentem caligo tegat. si torpor, eundo
 Detineat, nectatque moras, calcaribus vrge
 Et stimulis iter accelera. Sirenibus auris
 Ingressum prohibe; cantus auerte nocentes.
 Illecebris præclude fores, quæcumque voluptas
 Arc tum iter inueniat. duras perfringe catenas
Turpis

*Turpis auaritia. Quæ neſcit vincla libido,
 Et nexus, male ſanus amor, tricaſque tenaces,
 Quas nonnulla queat vis ſoluere; ſolue potenti
 Auxilio bona Diua tuo. Quis namque catenis
 His vinctus ſclerum, amiſſum ſibi querere Numen,
 Compedibusque queat, tua ni præfulſerit eos;
 Quò cæci carpamus iter? tam ſæpè ruentes
 Quæ ſuppoſta manus teneat, tollatque caducos?
 Quis reperire dabit natum? in te cura recumbit
 Hæc omnis pia Virgo. tuum eſt hoc munus obire.
 Te ſine, ſoſpes erit nullus. tibi cælite nutu
 Tota patrociniſpes vna, & cura relicta eſt.
 Diua poteſ. iuſſiſque tuis ſuccumbit Olympus,
 Nec patitur natus votis fraudare parentem,
 Ire vel in caſſum tam dulciter ora rogantiſ.*

CHRISTVS ORAT IN HORTO GETSEMANI.

I Te procul lati iam dudum gaudia cantus
 Carminibus celebrata meis, lugubria poſcit
 Virginens nunc voſtra dolor. gemmantia prata
 Purpureis modo ſata roſis, nunc aſpera crebro
 Sunt vepre ſenticomo. noſtris laniena paratur
 Dura nimis ſpectanda oculis. proluiſit amana
 Pompa theatralis gaudiarum; ſcena dolorum
 Ad luctum nunc maſta datur, fulgentibus aſtris,
 Pro ſplendore ſacum, lacrymoſo rore videnda.
 Non, ut rite ſoles adſis bene cultus Apollo,
 Neque

Neue coma radiante tua, vel fulvus amictum,
 Pullata sed veste veni. merore capillus
 Incultus de fronte cadat; tecumque Camæna
 Syrma trahant longum. mastas dent ora querelas.
 Non litui, cytharæque sonent, nec pleetra resultens
 Festinis animata modis. det buccina cantus
 Mastia suos tacite, raucoque immurmuret ære.
 Hortatus sociam Dio sermone cohortem
 Post epulas, sacramque dapem, pedibusque lauacro
 Ablutis, tersisque manu, niuicoque torali
 Demissi præbens animi documenta Magister,
 Dum nox nigra polo tenebrosis incubat umbris,
 Egreditur, cætuque suo comitatus amico
 Getsemani ad collem. & pubentes floribus hortos
 Tendit amans nocturnus iter. Quid, diue, virenti
 In sylua nocturnus agas? florentia prata
 Te nimis haud capiant. nemoris frondosa voluptas
 Ne illecebrosa trahat. torrens superadus aquarum est
 Et dubium Cedronis iter. malè peruia vallis
 Interiecta iacet; tenebrosa noctis amictus
 Cuncta horrore tegens tenebris obstabit eunti.
 Ah, mea, diue, tui ne mens sit præscia fati.
 Infelix ne ærumna premat. sic augur Apollo,
 Vaticina me voce monet. sic tristis in aurem
 Insinuat mea Musa meam. torrente vadato
 Cedronis facili, magnus tibi surget aquarum,
 Undosique sali cumulus. pelagusque laborum.
 Anceps cura tenet. tot ne tibi fontibus hortus
 Eliciat pluvias lacrymarum nubifer imbres,
 Sanguineosque pluat toto de corpore riuos.
 Ne ærumna sit terra ferax, messisque malorum
 Crescat adulta sinu. verno tibi tempore, nimbis

Dura

Dara rigescat hyems, sauisque aquilonibus aucta
 Tempestate fremat. pratorum florea pubes
 In te senticomis acuat mucronibus iras.
 Sylua tuis resonans respondeat atra querelis,
 Et tua mista suis referant suspiria venti.
 Hæc dum mæsta cano, virides intrauerat hortos
 Getsemani, iussis alijs in limine cunctis
 Ferre moras, socios propiori tramite secum
 Tres iubet esse simul (lateris custodia pernox.)
 O mibi quis referat secessum mentis, & ore
 Usque preces vigiles funesta nocte profusas?
 Genua solo defixa tenens, suspensus Olympo
 Vultum; & ad æternum defixa mente parentem,
 Spontè sua morti se offert. mox horrida imago
 Corda necis pulsat, subeunt & tædia mentem.
 Mæstitiæ dios vultus obnubilat horror.
 Languida membra labant trepido concussa pauore,
 Infususque algens totos tremor occupat artus.
 Alternant trepida ora vices. lethalis in ora.
 Itque reditque color. tremefactus imagine mortis
 Infecit pallore genas. mærore grauantur
 Colla graui. repetit dum tristitia mentis imago,
 Ante necem mors ipsa subit. pater optime, tantum
 Si funus ultare datur, concede petenti;
 Et si ritè potes tam tristes funeris haustus
 Exorbere nega: tua sin decreta iubentis
 Inconcussa manent, nullo & varianda tenore,
 Imperijs me subdo tuis. quodcumque subibo
 Sit durum, sit triste licet. iuuat ire per omne
 Ærumnæ grauioris iter; durique laboris
 Te cupiente, gradus. opprobria nulla recuso,
 Sint numerosa licet. tempestas sæua dolorum

C

Ob-

Obruat. innectant nodosa volumina, & arcta
 Vincla terant religata manus. sine lege, flagelli
 Parcatur nullis. resonent mea membra repulsa
 Verberibus crebris. laxentur brachia motu
 Cadentum assiduo. pulsus reuerentia diuis
 Sitque meis non vlla genis. liuentibus ora
 Sint sædata notis; sædis conspersa saluiis;
 Vulnera, non artus feriantur. Sæua per omnes
 Membrorum articulos vltrix laniena triumphet.
 Sed mutat natura vices. ingentibus obstat
 Natura sensus votis. obiecta recursans
 Terret imago necis. renouatur pugna pauoris,
 Et mæror noua bella ciet. noua tædia mentem
 Lethali torpore grauant. Certamina surgunt
 Intra animi claustra, & propius noua lucta cietur
 Affectus inter varios. patere recusant
 Subiecta vires animo, cæsusque frementes
 Damnati ad seruile iugum. Mens ardua cogit
 Tradita iussa sequi. Domitrix regina voluntas
 Seditiosa iubet compesci pralia turmæ,
 Et sua frena pati, meritisque subesse lupatis.
 Proh pietas? hæc dum certamina mutua, surgunt
 Præceps in terram pro sterneris. ora recumbunt
 Prona solo, toto porrecto corpore langues.
 Robur vbi nunc Diue tuum? tibi viribus impar
 Robur erit quodcumque potens. tunc ille labantis
 Orbis enim non fictus Atlas? non carmine vano
 Tunc ille Alcides mundum qui sustinet, atque
 Hanc rerum molem nullo fundamine librat
 Vt nutu sit firma suo. qui diue ruinas
 Et nostrôs lapsus potis es fulcire caducos,
 In terram procumbis iners? quo pondere virtus

Pressa

Pressa iacet labefacta graui? qua môle laborum
 Deficit, atque oneri tanto prosternitur, impar.
 Heu scelerum moles longos congesta per annos;
 Noxarum insanum nullo non tempore pondus
 Hanc vos præcipitem tribuistis turpe ruinam;
 Hac vestra sub mole labat. quàm pondus iniquum,
 Cui potuit, nostri miserens, succumbere Numen.
 O mea quin tristi soluantur lumina fletu!
 Occupet ora pudor; rumpantur corda dolore.
 Ipse etiam in partem venio, bone diue, ruinæ.
 Sum lapsus pars magna tui. dum crimina mentem
 Ante tuam, spectris varijs obiecta recursant,
 Et mea, litoreas censu quæ vincere arenas
 In numerum digesta queunt fœdissima; mentem
 Implicuere tuam. cumulato pondere, terga
 Atque humeros pressere tuos. est nulla iacenti
 Cura memor, quæ præstet opem? quæ subleuet imo
 Membra supina solo? quid nunc turba obruta somno
 Stertis adhuc vecors sociorum? tanta Magistri
 Neglecti, vestram tenuere obliuia mentem?
 Ter iussi vigiles orando ducere noctem,
 Ter moniti torpetis adhuc; nec lumina somno
 Fraudare, aut segni subducere membra quieti
 Ignavosque pedum gressus urgere potestis?
 Implorem celestis opem, gratumque leuamen
 Auxilij? cuncti iurato fœdere diui
 In pœnas corripere suas. Mandata Tonantis
 Ales olympiacus tenebræ noctis in umbris
 Mæsta ferens, illi hæc iussus solatia præbet.
 Hic haustus sorbendus erit. potanda dolorum
 Fæx tota; atque haustu liquor hic siccandus amaro.
 O bone diue iaces? Minus est iacuisse madentem

Sanguine te cerno. toto de corpore largo
 Perpluit imbre cruor. tellus vicina fluenti
 Purpureo de rore rubet. sitientibus herbis
 Hausto hoc rore, vigor, viridisque refloruit *etas*.
 Aura levis volitans, hoc perlita sanguine pennas
 Ambit habere suas. leuibus cur immoror istis?
 Ipsa genu Pietas deflexo, ac prona recumbens
 Sanguineas sacro ore legit de germine guttas,
 Lambit & effusi stillantia dona cruoris.
 Quid tu caste pudor? diuino hoc murice gestis
 Non vano sucare genas. sua lilia candor
 Virgineus, miscere rosis socialibus ambit.
 Celituum quæ turba frequens, dispersa per herbas
 Officiosa legens sudatos sanguinis imbres
 Electro inclusos, veneratum munus olympo,
 Affert, primitias effusi sponte cruoris;
 Immensum pretium patientis grande tributum.
 Quale examen apum volitans florentia circum
 Prata referta thymo, cupido legit ore liquores
 Quos nox vda suis humentibus extulit umbris,
 Atque ad nota redux aluearia condita portati
 Non secus effusi per gramina dona cruoris
 Celituum pennata cohors legit anxia, & affert
 Optatum calo properati munus amoris.
 O rubra, non ullis præcox vindemia prælis
 Pressa, sed egrediens, venis manantibus ultro
 Auspitijs quàm lata venis? quàm grata, saluti
 Pocula propinas? Sunt hæc tua munera, diue
 Irrequietus amor. Sunt hæc tua munera, diue
 Irrequiete dolor. quantas dabit iste triumphos
 Ferre viros, ferre imbelles sub cæde puellas
 Purpureus sanguis? Quàm plurima palma virescet
 Imbre

Imbre rigata suo victrix generosa cruento?
 Robore quo Pietas, & roris adulta valescet
 Sanguinei succo, vitali pota liquore?
 Ardentes flammæ, nocuique cupidinis æstus
 Igne venus flagrans, quanta hic tibi prælia sanguis
 Indefessa dabit? venies quanto obruta fluctus?
 Quæ fuga præcipites stygias dabit ire cohortes
 Tartaream ad sedem viso hoc per membra cruore?
 Eumenides fugiunt? hominum scelerata per umbras
 Aduentat captura Phalanx, fremere arma tumultu
 Non ne prope auditis? video lucere micantes,
 Furtiua sub luce faces, & spicula cerno
 Hostili vibranda manu; gladiosque minaces
 Et fustes & vincla gerunt. Quid, talia poscunt
 Instrumenta necis? mea me ni lumina fallant
 Per tenebras, agnosco caput, sæuæque cohortis
 Ductorem egregium, notus mihi quæstor auarus,
 Et loculos seruare tenax, mercator ludas
 Turpis auaritiæ. Quid tandem mente volutet
 Expectare libet. Proprius subit ora magistri,
 Complexuque ligat, mox figit & oscula labris
 Proditor, & signo turbis demonstrat amico,
 Quem teneant, vinclisque ligent. O fædior orci
 Progenies, soboles plutonia pestis Auerni
 Qua non vlla nocens peior sunt hæccine tandem
 Hausta tibi, infelix, tanto documenta magistro?
 Huc cecidere p̃i tandem præcepta lycæi?
 Ingenuam violare fidem? corrumpere fada
 Proditione decus? fieri tam turpiter auro
 Indignum, venale, caput? mercede pacisci
 Sanguine de innocuo, tam vili? bella ciere
 Pacis oliuifera sub signis oscula labris

*Figere tartareum sed condere corde venenum?
 Perfidiā velare fide? officijsque benignis
 Turpe nocere tuis? factus desertor avarus
 Qui sectator eras? nuper conuiua receptus,
 Nunc socius cedis. pridem canantibus hospes,
 Proditor hospitij nunc fallax? voce cohortes
 Vna prostrata, nequeunt cohibere furorem
 Dux insane tuum? nequijt mollire rigentem
 Diritiem, vox illa, suum quæ appellat amicum?
 Sunt quacumque minus scelerum portenta nocentum
 Criminibus collata tuis. toto orbe recurret
 Fama tui sceleris. delebit nulla vetustas.
 Ast ego turpe reum contenta voce, quid vnum
 Proditionis ago? cur vnum probra laceffunt
 Emeritum venale caput? Quot criminis huius
 Cernimus esse reos? scelerato venditur auro
 Non ne etiam nunc sapē Deus? canosa libido
 Prasertur quoties? quoties vindicta cruento
 Nos pretio redimit? Mercatur lena voluptas
 Blanditijs quān sapē suis? conceditur vltro
 Liuori quodcumque capit. spernatur olympus?
 Sollicitet non vllus amor, non vlla inbentis
 Numinis imperia? optatis modo prospera dentur,
 Et calum venale datur. Gens impia, secum
 Hoc duce, voluit idem sed enim bone diue per vmbra
 Horrisona non voce tonas? non fulmina vibras,
 Vindicta terrore minax; sed verba reponis
 Mitia. vinciri pateris, tua membra catenis,
 Compita perque trahi? renuis, nec sapē ruentem
 Procubuisse solo? tantum nos tollere in altum;
 Inferere atque tuis, placuit, bone conditor astris?*

CHRI-

CHRISTVS FLAGELLIS CÆSVS.

Coniectum in vincla, & numeroſo milite ſeptum
 Geſſemani in pratis, & odoris floribus hortis
 Collis oliuiferi, roſeo & ſudore madentem
 Non licuit, mea muſa, ſequi nox obſtitit vmbriſ
 Importuna ſuis, circum cuſtodia pernox?
 Liſſorum conferta manus, creberque ſatelles
 Arcebat furioſus iter. per compita clamor
 Inſanus concita frequens noua turba tumultu
 Difficiles dabat ire vias. mærore grauati
 Subſtitimus, donec radijs Aurora coruſcis
 Ferret adulta diem, mæſtiſque miſerrima nobiſ
 Nuncia fama daret, quæ nox tulit illa malorum.
 Heu mihi quæ triſtiſ vox eſt illapſa per aures
 Attonito quantus ſubiit, fama indice, luſtus;
 Et quantus mea corda dolor? fecere nocentem,
 Sacrilegi percuncta, Deum indignatus Olympus
 Auribus obdit iter. probroſa calumnia, diſtiſ
 Ipſa vel erubuit, nunquam perfuſa pudore.
 Quæ nox illa dedit ſpectacula tetra? tribunal
 Omne per ire Deum vidit, coiere frequentes
 Illius in cadem cuncti, dementia vulgi;
 Ingeniumque ferox, & mobile, ſaua nocentem
 Turba ſacerdotum. producti ad crimina teſtes
 Mendaces nocuos populi conciſſe tumultus,
 Affecſaſſe decus regni ſceptrumque regendum;

Per capita impositis gentem absoluisse tributis;
 Romuleas cunctas leges voluisse refixas.
 Hæcine liuor edax, odiisque in flatus iniquis?
 Ambitiosa lues? dominandi dira cupido?
 Immanis rabies? cordis furiale venenum,
 Per summum potuere nefas, efferre nefanda?
 Has inijsse vias, astus docuere dolosi?
 Hoc homini tantum licuit? non tartara tanto,
 Non furor Eumenidum sceleri laxasset habenas.
 Proh dolor-infanti decreta est pœna nocentum.
 Perfidie damnata fides. vinxere catena
 Eripuit qui colla iugo supposita tyranni
 Tartarei.innumeris sunt tradita membra flagellis,
 Et crebro nudata diu sub fuste laborant.
 Ora verecundo quali perfusa rubore?
 Deiectæque genæ quantum? cum nudus amictu
 Tot patuit spectantum oculis? tot spicula ab arcu
 Hostili iaculata pates. quin dextra sagittis
 Credetur nocuisse minus. demissa verendi
 Lumina stant vultus. nigris nox atra tenebris
 Quin subitis hæc probra tegis? Sol auree lucis
 Lentus adhuc cessas rutilo circumdare amictu
 Membra verenda tuo? Tellus spoliata rosetis
 Vere nouo, & deses succurrere Flora morantur?
 Sed iam marmoreo religantur membra Cyliandro,
 Et superum vincitur Honor-potuere catena
 Immotum tenuisse Deum? non vincla Cyliandros
 Vinxit Amor te Diue tuus. te nexibus istis
 Durior ille ligat.Sua vis infracta repugnat,
 Hæc ne vincla cadant, ruptis cum marmore vinclis.
 Diue potens nutu mundum fulcire labantem
 Languida membra leuas tenui suffulta columna?

Saxa

*Saxa regunt, in quem spes tota innixa recumbis
 Humanæ sobolis? tantus succurrere nostris
 Casibus est amor. O quæ sed concita flagellis
 Tempestas furiosa tonat? non æthere nimbi
 Disrupta sic nube ruunt; non horrida grando
 Crebra quatit sic sæna solum, quot lorea membris
 Verbera pulsa sonant. manant sudore lacerti.
 Sanguine membra madent, laxantur robora dextris,
 Cadentum. cæso victrix constantia crescit.
 Assiduis acuunt socijs clamoribus iras.
 Ad noua defectas inflammant verbera vires.
 Ictibus incumbunt, qui fortius, inclita laudum
 Et decora, & celebris referunt præconia palma.
 Eumenidum cognata cohors; furiosa Megeræ
 Pignora; vipereis peiores anguibus angues,
 Quando hæc tempestas numerosis fæta flagellis
 Accipiet lenita modum? vix sustinet artus;
 Vita cadens; feriuntur vulnera, nulla supersit
 Cum pars à plaga immunis. sit meta furori?
 Sic sœuire iterum cupiat furiosa libido?
 Ah. mea quin istis subduntur terga flagellis;
 Supplicium mihi ritè datum? meruere patrata
 Crimina, vita nocens, nullo non tempore. iussis
 Mens auersa tuis; laxataque frena per omne
 Quod vetitum percurrit iter, cænosa voluptas.
 Hæc me saxa decent. hæc debita vincla superbis
 Ausibus vsque meis, ad noxia queque profusis,
 Non te, diue, decent, scelerum contage solutum,
 Qui indefessa cies, inimicaque prælia tentas
 Inscelus omne minax. bellatrix, arma mouendi
 Hæc te cura polo detraxit. fœdera nulla
 Hæc cum peste tibi. viuus pugnabis in hostem,*

Et

Et moriens infestus eris. rediuius ad arma
 Fortior assurges, nec pugnae cura recedet
 Donec tota phalanx scelerum prostrata recumbat.
 Supplicij sed cerne genus? damnata flagellis
 Membra vides fœdis? raptoribus ista luenda
 Pœna datur vindex. nocuas proferte rapinas
 Hostiles Erebi pestes? censete rapaci
 Furta relata manu? modo tot benefacta, malignis
 His veniunt signanda notis? huc turba profusis
 Muneribus cumulata suis, mendacia fœdis
 Euincas, immista probris? nempe ille flagellis
 Lethiferis dignus, qui mortua corpora letho
 Surripuit? putres cineres animauit & vruas?
 Dicite qui inualidis iacuiſtis viribus ægri,
 An steterint subito languentia robore membra?
 Natalem sine luce diem, qui & lumine cassi.
 Experti primos ortus; oculisque peremptis,
 Quot Solem videre nouum. Quot crure caduco
 Corripuere gradum celeres? Subuecta feretro
 Vere nouo nitido pubescens flore iuuenta,
 Nonne datur vitæ reduci lacrymisque parentis?
 Quid referam morbos alios? Quid iussa iacentum
 Surgere membra toris, morbis terrore fugatis?
 Nec te præteream languenti corpore, ad vndas
 Tot, medicas annos, pigro torpore iacentem
 Nulla ope subnixum? confestim viuida, natum
 Est tibi parva salus. fulserunt terga grabatum,
 Quod modo suppositum languentes fulserat artus.
 Nonne suum præsens alij sensere leuamen
 Vel quibus emotam mentem lymphaticus error
 Abstulerat? vel quos versatilis ira Diana
 Strânerat, & crebra vertiginè sana rotarat?

Vel

*Vel nimius quos humor aquæ , atque intercutis vnda
 Illapsus membris inflarat. membra soluti s
 Artubus assiduo vel queis sunt quassa tremore.
 Quid vos, nulla quibus fuerat vis auribus? aut queis
 Muta diu penitus tenuère silentia linguam?
 Eius & imperio linguæ est concessa potestas ,
 Mutua sunt auri commercia reddita vocum .
 Ut taceam pulsos obfesso è corpore manes;
 Et liquisse locum subito terrore fugaces .
 Scilicet hæc flagris plectenda turpe rapinæ ?
 Furta hæc innumeris venient plectenda flagellis?
 Tartareo deuota rogo, gens impia; vestra
 Hæc tormenta manent scelerati criminis ausa !
 Vipereis quatiet Furiarum turba flagellis .
 Insurget contra sociatis viribus orcus .
 Irrequieta cohors laniabit membra cerastis.
 Ærumnis non vlla quies non vlla dolori.
 Ante oculos, tormentū ingens, hæc flagra recurrēt?
 Iugiter ante oculos. lacrymabilis vmbra redibit
 Quid nos interea. sicca, hæc tormenta tueri
 Lumina nostra queant? largo pluit ille cruore ?
 Fletus erit nullus ? laniantur membra flagellis !
 Corda dolor laceret nullus ? pia marmora sanguis
 Molliat; in lapides abeant præcordia duros ?
 Raptorum pœnas subeat, qui larga profudit
 Munera ! raptores indulgens pœna sequatur ?
 Sint vincla innocuo, detrectent vincla nocentes ?
 Ab liceat nobis supponere terga flagellis
 Dipe tuis . veniat nobis hæc pœna luenda.
 Nos ausi lethale nefas . nos impia contra
 Mouimus arma polum . fœdè nudentur amicta
 Corpora, quæ ingenui nulli texere rubores ;
 Nulla verecundi velarunt signa pudoris .*

CHRISTVS SPINIS CORONATVS.

Non vnus regnator Amor . sua regna gubernat;
 Et gēstat sua scepra dolor. Sed nulla teneres
 Regna dolor, ni Dius Amor sibi fadere iuncto
 Ista cruenta prius cessisset regna dolori .
 In regnum hoc gemini concordī fadere reges
 Exercent sua iura. Dolor data membra triumphat;
 Corda triumphat Amor . tanto sed meta dolori
 Quando erit ? incussis numero d verbere flagris
 Vidimus exanguem largo licet imbre cruoris
 Perpluerent, misto & manarent corpora tabo;
 Maior adhuc superest tristis laniena furori
 Exercenda truci ? tormentis meta, cōlumna
 Non fuit illa satis. succedet, Diue, flagellis
 Pœnarum regalis honor. de respite sertum
 Senticomo te turpe manet. ludibria rubri
 Muricis, & sceptri vacuum gestamen. Arundo.
 Ergo intexta rigens numeroso vepre corona
 Pressa tenet regale caput. frontem asperat horror
 Dumeus. infixi pascuntur tempora sentes,
 Et spinosa seges sitiens bibit alta cruorem.
 Hei mihi . purpurei decurrunt sanguine riui
 Et roseus de fronte latex fluit vberē vena ?
 O vbi dij vultus abijt color ille niualis ,
 Et natiuus vbi roseus rubor ille genarum ?
 Cuncta cruore madent. fœdata aspergine turpi
Omnia

Omnia tecta latent. oculorum fulgor eous
 Sanguinea sub nube latet. Quod splenduit auro
 Fadatur crinale decus. barba aurea pubes
 Horrida concreto sordescit sanguinis imbre.
 Quando modus pœnis? furia mente satellites
 Serta premit capiti. terebrantur tempora dumis;
 Sacrilega compressa manu. Latebrosa cerebri
 Iunceæ, cuspidibus sæpes. rimatur acutis,
 Et capitis penetrale subit. mortalibus ira
 Tanta viget tantum licuit mortalibus ausis?
 Turpia fulminea sic ducitis otia flammæ?
 Sic lentæ stant nube faces? iuga celsa cremantur.
 Montanique apices vestris in fragmina flammis
 Dissiliunt nullo palluti crimine. fada hæc,
 Execranda lues hominum, cætusque nocentum
 Sacrilegus vestros ultores despicit ignes?
 Non sat erat crebris artus laniasse flagellis.
 Et venerata polo, palma violasse nefanda
 Ora sacrasque genas. Mediam raptasse per Urbem
 Latronum ritu. insontem vinxisse catenis.
 Insano clamore reum damnasse tribunal
 Per quodcumque Deum. risu exprobrasse pudendo?
 Additis hæc etiam vani ludibria regni,
 Atque ignominia cumulatis turpè dolorem?
 Hoccine nempe caput ludicro ex sente coronam
 Indecoremque ferat; radijs ambire coruscis.
 Optares quod Phæbe tuis fulgoribus astra
 Irradiare suis, Quævis vilescet erhytræ
 Gemma micans, tantumque decus sibi poscere nulla
 Ausa foret. mortale decus, donumque caducum,
 Æternum qui regna gerit? Quæ cura momordit
 Calicolum vos, turbas senum, consueta coronas
 illius

Illius ante pedes vestras prosternere? Numen
 Senticomam quando vidistis ferre coronam?
 Hoc ne caput gestare repres hirtisque pudendum.
 Turpe subesse rubis? potuit regnator olympi
 Hoccine ferre probrum? tanto indulgetur amor
 Dine, tuo vt decori reuerentia nulla supersit;
 Cuncta vnus moderetur Amor? sint omnia nutu
 Iura regenda suo? maiestas pressa labore?
 Erubuit natura parens; hac condita rerum
 Obstupuit moles gelido tremefacta pauore,
 Vidit vt hac marens vani ludibria Regni
 Auctori delata suo, nempe hiccine vertex
 Cui quacumque vigent, dant vltro regna tributum,
 Imperijs subiecta suis? qui legibus orbem
 Ire suis statuit? cuius vasta æquora nutum
 Expectant tremebunda, ferox nil ausa procella
 Illo vnquam inuito? compescunt frena furentes
 Cum iubet, & laxant cum iusserit, impigra, venti?
 Illius ad nutum stabili fundamine nixa
 Terra labat? solem nox improuisa corniscum
 Auferet e medio dum voluitur arduus axe,
 Et noctem radiare dabit? pluet orbe sereno,
 Inuoluetque polum tempestas imbribus atra?
 Igne nives torrere dabit? dabit ignea, canas
 Tempora ferre nives, mundique inuertere leges.
 Quid tua mens agitet, gens impia, dine reuoluit
 Mente memor nulla, spinoso cespite cingit
 Inconsulta caput, cuius sunt omnia vota,
 Sit data meta malis. stygium seruire tyranni
 Excutiat ceruice iugum, durisque catenis
 Se tandem scelerum soluat, dediscat iniqua
 Obliquas calcare vias, insistere rectis

Di-

*Discat. amica polo coniungat fœdera; & arma
 Irrequieta gerens, ditis ferat agmina contra.
 Hic labor omnis erat suus. hic erat igneus ardor
 Pectoris. hac mentem complebant grandia vota.
 Dicite vos, illum quoties iuga celsa petentem
 Vidistis montana super? documenta magister
 Indè dabat turbis. Dio sermone. sequentes
 Ad rectum renocabat iter. per denia lapsis
 Ad superos monstrare vias. ad murmura fontis
 Cerna velut sitiens an non defessus ab æstu
 Consedit? Cyprias prope fontem dispulit ignes?
 Quid tu qui cupiens illum spectare loquentem,
 Exiguus membris, mensura & corporis arcta
 Arboris alta petis? subitus descensus, ad astra
 Non tibi fecit iter? memorem Beththanida cuius
 Vita nocens, veneris cunctos exhauserat æstus;
 Quamque cupidineis vastarat flamma caminis?
 An non virgineas potuit sociare cohortes?
 Membra quid innumeris morborum pestibus ægra
 Conualuisse suis referam parentia iussis?
 Claudus iter subitum sensit. rediere carenti
 Lumina. longa diu periere silentia mutis.
 Auribus & surdis data sunt commercia vocum?
 Quis numeret quanti insanos posuere furores
 Quos lunare iubar toties dedit esse ruentes;
 Et domitam vicere luem, nullasque Dianæ
 Exin præcipites sensere volubilis iras.
 Non ibunt indicta mihi rediuiua sepulcris
 Funera, prostratamque sua intra mania, mortem.
 Testis erit, feretro renocata, naima iuuentus.
 Et bethana suis lacrymata sororibus vrna.
 Scilicet hæc spinis benefacta rependitis? atque hoc
 Munus*

Munus in obsequium; pungentia ferta paratis?
 Lilia, virgineos decuisset cingere crines,
 Et sine sente rosas veneratæ frontis honores;
 Immortale decus; non vlllo vere caducum.
 Imposuisse, magis decuit frondentis oliuæ
 Serta suo capiti; reddit nam fœdera terris,
 Et genus inuisum patrio coniungit olympo.
 Ante pedes olim victrices sternere palmas,
 Et canere emerito laudum pœana potestis?
 Mente sed immemori nunc turba volubilis, alto
 Imponis capiti probrosoe sente coronam?
 Hæc te ferta decent, soboles inuisa Tonanti,
 Vipereumque genus. vestris infixæ medullis
 Stet dumosa seges. vestrum caput horrida iuncis.
 Transadigat sapes stimulis plectantur acutis
 Tempora fata dolis, scelerum quodcumque nefandum
 Nata fouere genus. dominandi fœua cupido
 Hos petit ultores vepres. petit ardor avarus;
 Inuidus & liuor poscit. petit ira cruenta
 Sanguinis innocui fastus, frontisque suberba
 Grande supercilium. fœdis spoliata rapinis
 Numinis obtentu, miserorum cuncta parentum.
 Impia periuræ memorem mendacia linguæ?
 In patres neglectus honor venit ore silendus?
 Immemor an fileam corrupti crimina testis?
 Præteream, accensam ad conuicia barbara plebem?
 Hæc spinis plectenda forent. Sed sera, merentes
 Pana manet maior vindex. vertetur arundo.
 Ista leuis, diæ dextræ gestamen iniquum,
 Ferrea in emeritæ plectentis pondere clauæ
 Admissum super omne, nefas hæc conteret vltrix
 Progeniem inuisam superis. dabit ista ruinas

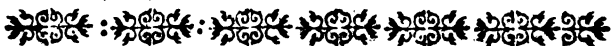
In

*In meritas vestrum ire domos. fundamina regni
 Sedibus ex imis miserè labefacta iacebunt.
 O genus exilio damnatum? errare per orbem
 Gens vaga iussa Deo? probrosum nomen in omni
 Terrarum sub Sole plaga. qua saucia pectus
 Sente eris. hæc cernes quando ludibria regni
 Æternum dare iura polo? de vepre coronam.
 Solis inoccidui in radios abÿsse coruscis?
 Æternumque sua durare ab arundine regnum?
 At melior me cura tenet bone diu; cruentam
 Hanc segetem venerati verticis; horridaserta
 Senticomis intesta rubis, prece supplice, posco
 Si capiti non ferre datur, sub pectora condas.
 Ex quo namque tuum cinxerunt aspera dumis
 Serta verenda caput, nocuo mucrone retuso
 Vulnera ferre negant, vel si quæ vulnera figunt
 Vulneribus sunt grata suis. opprobria frontis
 In summum vertere decus. nil sentibus istis
 Splendet in orbe magis, vilescuntserta potentum.
 (Frontis honos) Regum gemmis radiata, coruscis,
 Et pretio quæsitafuo. delubra Tonantis
 Hoc vepre senticomo, passi dum numinis, atra,
 Candida sed nobis, redeunt solemnia, cultu
 Nil magis augustum præbent venerabile sacro.
 O bona diua, refer, senarum gloria,serta
 Cum tibi bina forent, supremi munus olympi,
 Arbitrio sumenda tuo, delata iacenti,
 Floribus ista ponis vernantibus, illa cruentis
 Obsita dumosis vepribus; delecta volenti
 Vtra tibi fuerint? verno quæ flore renident,
 Nil mentem mouere tuam. dumosa voluptas
 Est tibi grata magis. dotali hoc sente pudicum.*

D

An-

*Augebis formosa decus. par ibit Amori
 Nupta suo. simili cingentur tempora seroto.
 Quid mortale genus flores sectaris inanes?
 Fronte rosas ambis subito languore caducas?
 Mucro rigens sub flore latet. Quæsitâ voluptas,
 Lata nitens oculis roseos imitabitur ortus.
 Mane vigent, properum in noctem sensere feretrum.*

CHRISTVS CRUCEM BAIVLANS.

HEV, quæ funesto tuba nunc clangore resultat?
 Quàm raucos dat sæpè sonos vocale metallū,
 Et longum ferale gemit? numerosa tumultu
 Turba fremens urbana, vias clamoribus implet,
 Itque, reditque frequens. Lictorum, fustibus, agmen
 Stipatum recludit iter. tamen ingruit ingens
 Vsq̃ue novus populi vndantis circumfluus amnis,
 Et fluctu vndiuago, magno velut æquor ab æstu,
 Huc, illuc fertur. portas sese agmen agebat
 Extra Urbis Solymæ. famosum fama tribunal
 Clamabat damnasse reum. me cura videndi
 Sollicitat. tangitque animum non vana cupido
 Tot scelerum novisse caput. me me infero turbis.
 Difficiles præpando vias; aditumque tuendi
 Inuenio tandem; cumque hæc spectacula cerno,
 Constitit attonito sanguis. tremor occupat artus.
 Suffusa pallore genæ. per membra cucurrit
 Lethalis sudor. trepido vestigia nutant;

Tor-

Torpuit, hæsit iners, sicco mea lingua palato,
 In cassum conata loqui. stupor abstulit omnem
 Mentis opem. libuisset saltem, ne ista viderem
 Luminibus caruisse meis. Sub mole trabali
 Diue, laborabas. nodoso robore truncus
 Compactus gemino, nutantia terga grauebat
 Pondere montano. tandem mihi verba loquenti
 Sufficiunt. dudum vox interclusa renixit.
 Artifices scelerum; innocuum fecere nocentem?
 Impietas dedit esse reum: rexere tribunal
 Ira, malique doli. ventosa superbia; fastus;
 Liur edax; omnis scelerum sociata nefando
 Consilio, periura cohors, coiere cruenta
 Sternere cæde Deum? Summi regnator olympi
 Iussus lege mori, atque humeris sibi ferre pudenda
 Iustramenta necis. Solymis abeamus. & extra
 O bone Diue, fugam tecum capiamus. in Vrbe hac
 Armenias habitare tygres, sæuque Leones,
 Et quodcumque decet, dirum genus omne ferarum.
 Ni tamen hanc renuant Urbem coluisse nefandam,
 Sæuitiem non lustra parem. non vlla perusta
 Sola loca, immanem lybiæ videre Leonum
 Vsque parem rabiem. visa est Hircania mitis.
 Non Nemeæ crudele decus, non inclitus Hydra,
 Est lernæ memorandus honos. obliuia discat
 Terribili arcadius tremefactus saltus ab apro.
 Peiores nunquam narrabit fama dracones.
 Infontem damnare Deum? benefecerit vltro
 Qui cunctis, humeris subeat ferale nocentum
 Supplicium; infami sit multa cæde latroni
 Posthabitus? regale decus, sceptrumque coronamque
 Ambierit? montis latebras, qui queris & umbras

Cum regnare iubent, delatis fascibus ultro?
 Quid, tu romulidum solymis qui iura gubernas
 Et nocuas hominum vitas, & crimina discis?
 Anne putas nocuum? vestigas sedulus omne
 Impositum vulgare nefas. tibi noscitur insons:
 Esse necis causam nullam, vero ore fateris
 Traductum invidia; corruptis testibus; atro
 Et liuore reum censes. nil proficis. ardens
 Ira fremit vulgi? sitis hæc sopita cruore
 Forte erit? innumeris concedis membra flagellis,
 Sanguinei rorant lacerati fustibus artus?
 Perstat adhuc rabies. cinguntur tempora sertis
 Senticomis. ludicra manum deludit arundo.
 Purpureo, in probrum lacero vestitur amictu.
 Ira modum nescit. cadem suspirat anhele
 Non dum pasta fames. tua quid Romana potestas
 Iudicio statuet? cadem vita integra non fert,
 Innocuo statuas? obiectæ Cæsaris ira
 Indulgere neci suadent. mens fluctuat anceps,
 Et pænæ decreta labant. tua territa coniux
 Noctis imaginibus; varijs tremefacta figuris
 A nece te retrahit. Quantum potuere timores?
 Ne cadat ille gradu, summo ne è culmine rerum
 Imā petat, votis felix fortuna secundis
 Ne præcludat iter. prisca ut seruentur honores,
 Et fauor immotus maneat, nil curat iniquum
 Ille nefas, rectum ne gerat. permittitur hostis
 Arbitrio, innocui cades. ut criminis expers
 Proluit amne manus Quantum te deuus error
 Pertransuersa rapit? non diluit vnda cruorem
 Immeritæ cedis. damnant. tua verba cruentum
 Flagitium, sed facta probant te iure nocentem.

A lin-

*A lingua dissentit opus. prætexere culpæ
 Niteris in cassum fraudis velamen. Eoa
 Luce magis, mens testæ dolis manifesta patefcet.
 Ergo minis obstare timor, populoque roganti
 Insano clamore necem, truncumque nefandum
 Nescius, indulget scelerata voce petitis.
 O bone diue subis insanæ pondera molis,
 Atque humeris imponis onus ferale nocentum,
 Qui seruire iugum studeas anferre nocentum.
 Ibat anhelus, iter curuo languore capeffens,
 Arborea & sub mole gemens, per vulnera sanguis
 Effusus toties; toties incussa flagella;
 Senticomi vepres, &serta infixæ cerebro,
 Abstulerant cunctas lacero de corpore vires.
 Ille sed huic oneri supponit terga libenter.
 Dat vires ardor patiendi. at sæpè caducis
 Haud potis est ardor toties succurrere membris.
 Mole labant depressa graui. fit vulnus hiulcum
 Pondere sub tanto. superest qui corpore sanguis
 Hoc pralo compressus abit. per saxa rubescit,
 Perque vias calcandus abit. proh! nemo labantem
 Sustinet. aut celeres auertit nemo ruinas,
 Supponitque manum. arborea sub mole gementem
 Obstupuit terrore polus. qui pondera mundi
 Æqua tenet librata manu, sub mole trabali
 Deficit, atque oneri succumbit pronus eundo?
 Ah verear ne tot scelerum magis ardua, moles
 Pondere terga premat, toties congesta nefanda
 Crimina, ne potius talem dent prona ruinam?
 Interea quid virgo parens comitata, trahentem
 Vix animam natum? licuisset mole grauarum
 Auxilio iuuisset suo. Quam terga libenter*

Supposuisse cupit. nullus prauertere matris
 Officium potuisset amor. nec rure Cirenus,
 Dum solymas redyt, pondus subiisse trabale
 Inuitus cogendus erat. spontè ipsa rogasset
 Supponi huic oneri: nato succedere matrem
 Iure decet. patiar ne alios, dum vino superstes,
 Arumnas perferre suas? mihi matris honores
 Seque mihi dedit in sobolem. pius ante verendam;
 Dedecus ipsa feram. subeam suffecta labores
 Ipsa suos, tribuamque parens solamina nato.
 Indultum nil virgo tuis castissima, votis.
 Hæc moles est iussa alijs portanda trabalis?
 Tantum oculis spectanda tuis. per lumina pondus
 In pectus sibi quæret iter. prob pondera quantum
 Hausa oculis tua corda premēt. tibi fædere iuncto, est
 Tortor Amor, tortorque dolor. concedis amori
 Quantum, tantum etiam poscent sibi iure dolores.
 Sed qui fæmineus circumsonat æthera clamor;
 Et luctu ferit astra dolor? furor arma ministrat;
 Est pietas subiisse potis? lacrymosa gementum
 Turba sequax comitatur iter. dat fæmina fletus,
 Et misero indulget lacrymas. dum turba furentum
 Saeva virum, in fontem suspirat anghela cruorem.
 Fæmineo quæ, diue dabis responsa dolori?
 Quæ lacrymas bona signa manēt? Vos fletibus. inquit,
 Parcite; neue meos casus lugete dolentes:
 Vestra super vestros soluantur lumina natos:
 Vertite & in solymam luctum. Quantam ista ruinam
 Vrbs latura venit. summo de culmine tota
 In præceptis miseranda ruet. vastabitur igni.
 Romuleo infelix olim data præda furori,
 Et ferro infelix vastabitur, amne cruoris

Vnda-

*Vndabunt superante via. per compita cades
 In cumulos surgent. nex indiscreta per omnes
 Sanguinolenta furet. gladio ingulabitur infans,
 Cæsa iuuenta cadet. crudelis mucro senectam
 Conficiet. mollis cumulabit funera sexus,
 O vbi tunc turriti apices; fastigia templi,
 Et moles olim tanto sudata labore,
 Sacra domus veneranda Dei? pulcherrima quondam
 Vrbs deserta iacet squalebunt omnia luctu;
 Omnia perque gemens pullatus maror oberrat.
 Sed bone diue sinas solymæ deflere doctores.
 Te tua cura premat. magna sub mole gementi
 Ad montem tibi restat iter. sudore madentes
 Sanguineo, dios vultus, dia oraque cernos
 Nullus erit qui tergat amans. qui lina madenti
 Sufficiat nemo? te nulla obliuia tangant
 Æternum dum sæcla vigent; generosa virago;
 Et Berenicæ sit facti fama perennis.
 Famineum super omne genus, nil territa, velo
 Diuinos tergis rorantes sanguine vultus.
 Nec pretio pietatis opus, roburque virile,
 Emerita vel laude vacat. vult, ipsa cruentos
 Tela, suos habeat memores de sanguine vultus,
 Qui premitur sub mole Deus. pudor, ora rabore
 Nostra tegat turpi. teneat monumenta cruenta
 Tela memor, seruetque pias in flamine vultus?
 Turpiter immemori, nostra de mente recedant?
 Nullaque sit tanti memorandi gratia facti?
 Funereas didicere notas, mæstasque figuras
 Numinis occidui, vernis in floribus vitro
 Porata referre suis. videas in fronde flagellum
 Sanguineis tinctum maculis. innoxia cuspis*

Clauorum in salijs triplex & molle rigescit;
 Est locus horrenti conserta ex vepre corona,
 Lancea cumque suo molli mucrone rubescit.
 Hæc, monumenta ferant patientis numinis at tu
 Ingratum mortale genus. neque mente reuoluas?
 Et telam, & flores discas habuisse magistros.
 Sed iam pene subis montis bone diue, cacumen
 Crux humeris ponenda tuis succedimus vltro
 Huic oneri; tanto modo nos digneris honore.
 Ah vereor ne lingua sono iactantior ausit.
 Languet incumbens operi, torpore voluntas.
 Degeneres nos facta probant. leuiora retardant;
 Ardua tentemus. fusum quid membra cruorem,
 Suspirent? meritis lacrymis parcamus auari?
 Lingua in nos veniat ferientis cuspis amara?
 Tela rotata iuuent? insana pondera molis
 Ferre cupis? minimis succumbis turpiter ausis?
 Parce magis lingue; factis audentior esto.
 Non desunt quæ ferre queas. crux turpis egestas
 Sat tua, ni renuas fuerit morbosa dolorum
 Crebra seges membris cupidis quæ plurima votis
 Eueniunt aduersa tuis. fortuna sinistris
 Casibus. immerito venies laniena bonorum.

CHRISTVS CRVCI AFFIXVS.

NOS suprema vocat vita iam. Diue repertor
 Fuperis hora tui. ventū iā ad culmina mōtis
Tri-

Tristis, ubi properanda Deo mors horrida. lymphæ
 Castalides, non vos mea carmina mæsta reposcunt,
 Pinde, nec aonios tenui de fonte liquores
 Ad mea vota fluant: lacrymosi fluminis amnes,
 Ex oculis mæstum mare depluat. aspera luctu
 Funera, vix totis æquanda hæc æquoris undis
 Expleuit sua vota furor. iam cæca libido
 Sanguinis, ardentes irarum temperat æstus.
 Qua nece sed dira veniet? qua cæde necandus?
 Quoue loco? quibus & socijs regnator olympi,
 Humanique sator generis? turpissima fati
 Conditio. medius latronibus occidit. ætæus
 Altius in molem, nudatus veste, trabalem,
 Inque iugo, putrida maculato cæde, nocentum,
 Innumera circum populi spectante corona,
 Demissi magnique gradus. conuincia plebis
 Iacta quis enumeret? contempti regis honores?
 Regis & irrisum spinoso è cespite sertum?
 Dexteræ arundineum sceptrum regale pudendum
 Ludicris traducta iocis, probrisque malignis
 Prætereunda putem? Quantum natalibus olim,
 Dine, tuis, longe diuersum funus obire
 Contigit; infantem quamquam fanile iacentem
 Excipit: egelidis hyemis nascaris in umbris.
 Quadrupedum par vile fouet cunabula, & ore
 Bino animas tremolo gestit perflare calentes,
 Non desunt, quæ multa tamen, splendoribus auctum
 Natalem fecere tuum noua sidera summo
 Nocturno micuere polo. commercia iunxit
 Tergeminus Titan rutilo fulgore coruscans.
 Calituum pennata cohors. concentus ab astris.
 Acciti splendore nouo ad cunabula reges

Met.

Mercis odoratæ pleni. frugisque sabæ
 Insuper atque auri fulgentia dona ferentes,
 Nex tua fata malis, cunctis & fata malignis
 Indefessa probris. nulla & solatia tanto
 Dedecori miseranda tenet. spectacula pompæ
 Funeræ, medium dum sol tenet aureus axem.
 Horrida mors toto pene est spectabilis orbe.
 Exhibitum colle in summo ferale theatrum,
 Annua dum redeunt sacri solemnia cultus.
 Tempore non alio populis magis vrbe referta
 Et gemino, vt latro, septus latrone necaris?
 Hæc potuit spectare polus? non arsit olympus
 Vltor in exitium. totamque à stirpe nefandam
 Progeniem stygio conuulsam tradidit orco?
 Quin iterum redeat pluuium de nubibus, ingeus
 Diluuium, & merita gentem super obruat vnda?
 Æthra nè fulmineos oblita es lenta furores
 Vt genus inuisum fumet lacrymabile bustum?
 Inueniat qua fama fidem; potuisse nocentes
 Cæde necare Deum? non olim conditus orbis
 Audiit, aut ventura, nefas tale, audiet atas,
 Et genitor vindex flammis vlturus, & vnda
 Iffet in exitium gentis; prece supplice natus.
 Obstitit, & meritas auertit mitior iras.
 Interea trux pœna modum non suscipit vllum,
 Nec mora supplicio datur. ergo vbi Golgotha ventum
 Et montis ferale iugum, prosternitur ingens
 In terram gemino trunco leibale feretrum,
 Et trabe funesta moles compacta bicorni,
 Dedecus infandum morituro. protinus omni,
 Latronum de more suo spoliatur amictu;
 Probra verecundo, & die tormenta pudori.

Ab

*Ab fera gens tanti latronis discere rapinas.
 Discute furti sagax fuerint non vltia reperta
 Vt tua qua repetas, nisi crebrum vulnus hiulcum,
 Et repetita diu in membris furiosa cicatrix;
 Est tuus ille patens laniato in corpore liuor,
 Perfida vibicum tua sit laniena cruenta.
 In censu numeranda tuo sunt saeva flagelli
 Verbera senticomi ferientes tempora repres.
 Purpurei in probrum concessi vestis amictus;
 Ludicrum, regale decus gestamen arundo?
 Ora quid innumeris fæde conspersa salinis?
 Ab pudeat, pulsata alapis narrare genarum
 Ornamenta, poli & venerabile pignus olympi?
 Hæc fuerint, vt vestra, truci rapienda furori?
 Iam super arboream molem lectumque trabalem
 Diue tuos laceros artus, & membra supinat
 Licetorum furiosa cohors, doctique ministri
 Non vnquam scire satis stant brachia trunco,
 Quanta canum potuit rabies, distenta superno,
 Tota & neruorum miserè compage reuulsa
 Par laniena pedes truncum protraxit ad imum,
 Mox calybis sæuit dolor atrox vtraque palma
 Cuspide transfiditur, clauis rimantibus artus.
 Perque pedes, clauus trunco traiectus adheret.
 Inde molem attollunt erecto stipite, & imam
 Roboris elati partem tellure resigunt.
 Teque duos inter latrones, diue reponunt
 Turpe coronatum spinosi cespite ferti.
 Ergo vbi suspiciunt suspensum mole trabali
 Exultant clamore novo. pars ludicra regni
 Irridet decora alta sui. pars exprobrat atque
 Prona iocis, supplex diuinum numen adorat.*

Hæc

Hæc ait immensum tibi robur quando valescit
 Nostra salus fueris. te tantis eripe pænis.
 Porrigit illa manu sitienti pocula fellis.
 Arentem hæc labris mordaci trîstat aceto.
 Tu tamen interea pænas, bone diue, tot inter
 Vesanosque iocos turbæ lususque procaces,
 Supplice quid pascis suprema voce supremum,
 Quidue patrem moriture rogas? gens perfida vt igne
 Fulmineo combusta flagret? ruat æthere ab alto
 Tempestas pluuij maris, & genus obruat omne
 Sacrilegum? abrupto tellus pandatur hiatu
 Sorbeat & meritam sobolem condatque barathro?
 Sedibus è patrîs cælestibus aduolet ales
 Funditus indignam vindex qui subruat urbem?
 Tale nihil bone diue rogas. prece supplice pascis
 Vt generi parcat. meritas vt temperet iras.
 Vt sceleri ignaro veniam concedat amicam.
 In quos ista tamen dñ fax pectoris ardet?
 Quos amor iste fouet? tua quos clementia tangit?
 Lictorum te cura tenet, qui membra cruentis
 Dissēcucres flagris? iudex linqatur inultus,
 Iudicio causam præceps qui dixit iniquo?
 Corrupti veniam mereant mendacia testis?
 Nam quid præter eo qui nunc conuicia iactant?
 Qui caput assultu quatiunt? qui numen adorant.
 Derisum probris. regnum cæleste cachiuno
 Traducunt vano? præbent sitientibus haustus
 Pestiferos labris? medicatos felle liquores?
 Ingratæ præbent & amaræ pocula myrrhæ?
 Ista suus poscebat amor. dum bella cruenta
 Intentant. sætus prece supplice pascit amicum,
 Hostibus & veniam miseris, pacemque precatur
Hinc

Hinc tactos fellis potus reiecit amaros
 Ne quis dulce suum pectus turbaret amaror?
 Cernis ut ore trahens animam moriturus anhelam?
 Cumque illum maior teneat laniena dolorum,
 Spondeat hic regnum latroni? donet olympo,
 Qui modo ferali soluebat crimina trunco.
 Nil clavis fixisse manus, gens impia prodest.
 Muneribus dandis non est sua vincita potestas.
 Nil fixisse pedes summi largitor olympi
 Expediet nexus, gressus dabit ire volucres.
 Cur mortale genus tibi non hæc æmula virtus?
 Parcere? degeneres animas in pectore seruas.
 Protinus vltlices inimicas surgis in iras.
 Et ferrum Bellona parat. fax pectoris ardens
 Gliscit in exitium; nec ponit flamma furorem
 Hostili donec veniat sopita cruore,
 Non hæc dum moritur præbet documenta magister,
 Nec præit exemplo tali. non vltor in hostes
 Exitium poscit. veniam pacemque precatur
 Ardet in interitum dum vis inimica leonum,
 Dum solymum furiosa canum vis effera fatum
 Urget, & extremas deposcit funeris horas.
 Te iocus immodicus si laserit ore procaci;
 Festiui tetigere sales; nugacia verba?
 Luminis aspectus obliqua, aut torua tuentis;
 Non vnquam pones ignoscere nescius, iras.
 Hæc loquor. interea te extremus anhelitus urget
 Diue tuas. cara compellas voce parentem,
 Inque manus animam moriens petis ire paternas.
 Ingenti clamore tonas. mox vertice prono
 Fata subis; clauditque brevis tua lumina somnus.
 Horror hic an pietas? naturæ voluitur ordo.

Pro-

Protinus in medio sol deficit aureus axe,
 Et tegitur nigrore polus. sine lege perempta,
 Interitū cadit orta dies. exterrita tellus
 Tota tremore labat. rupes in fragmina dura
 Diffiliunt trepidæ. mortis monumenta pateſcunt;
 Reſtituant an iuſſa ut corpora mortua vita;
 An viua ut potius condant ſcelerata ſepulcris?
 Autorem natura ſuum venerata peremptum
 Vertitur in luſtum. tenebroſo ſymate cælum
 Veſtitur. condit lugens ſua lumina Titan,
 Indignans ſpectare nefas. fulgentia cæli
 Sydera per tenebras nullo fulſere nitore,
 Meſſitia ſuperante faces & ſaxa dolore
 Cordis in opprobrium noſtri diſrupta pateſcunt.
 An ne neges mortale genus pia ſigna doloris?
 Horrida ſaxa ſuper tua peſtora dura rigeſcent.

CHRISTVS REDIVIVVS.

Vlcimus. eſte procul funebria murmura cantus,
 Mors tumultata iacet. latum pæana canamus
 Muſa reſurgenti. ſpolijs oneratus opimis
 Viſtor olympiacus. vita remeavit ad auras
 Morte triumphata. Quid tu mors auſa trophæis
 Te toties efferre tuis? auſa inclyta. & ingens
 Imperium iactare tuum? perfuſa rubore
 Inſueto, ſiggitua tuas te condis in vmbraſ,
 Et latebras pudibunda ſubis. mors improba. tandem
 Edidicit potuiſſe mori. Quæ vita perempta eſt
Ipfæ

Ipsa suo mortem in regno rediuiua peremit.
 Exue Phæbe notas pullati sŷmatibus; & quod
 Subdixisti moriente, iubar radiosque nitentes.
 Prome, resurgente, eod fulgentior ortu,
 Qua meliore potes trabeata & luce renide:
 Occasu par ille tuo par extitit ortu.
 Desinit in noctem, tua lux properata diurna,
 Et feretro delata breui tumulatur in vndis,
 Rursus & æquoreis rediuiua resurgit ab vndis
 Mane nouo, atque redux iteratos accipit ortus.
 Non secus emoriens experta est vita sepulcrum
 Numinis, & celerem rediuiua resumpsit eoum,
 Tu tamen interea morituros accipis ortus;
 Lumine in occiduo felix sua vita resurgit.
 Musa age nos etiam repetamus gaudia læti;
 Sat lacrymis mortique datum, rediuiua sepulcro
 Festiuis animata modis sibi carmina poscit
 Vita redux, nostris etiam spes addita votis
 Certa manet, felix eadem fortuna lequetur
 Certa resurgendi, & mortem domuisse cruentam,
 O modo conditio fati sit criminis experts,
 Et plētenda ferat non vlla piacula noxæ
 Æternis decreta rogis. Cinis ille superstes
 Frigidus, infusos aliquando sentiet ignes;
 Et dissuta diu, membris compago redibit
 Dissoluenda nece baud vlla, diffusus in artus
 Sanguis alet venas. Subito immortale valescet
 Robur, & æternæ rediuiuo in corpore vires.
 Vis alacris mentis, nulloque hebetata vapore
 Corporeę facis, tetra vel imagine rerum.
 Sensus hebes nullus. Cunctis penetrabile corpus,
 Luce nitens totum pulcra, gressuque volucris
 Terra-

Terrarum immensū spatijs prateruolat aquor.
 Nostra etenim non vsque teget lapis ossa sepulcri.
 Sorde nec vsque cinis vilis putrescet in urna,
 Sed tenebris tumuli pulsus, umbrisque fugatis
 Luce noua exorta, vita fulgebit eous.
 Membra virore nouo pubescent arida, & atas
 Sit quacumque licet iuueniles surget in annos,
 Quale solet volucris (si veru est fama) senectam,
 In cineres collapsa, suam, panchæa caducam
 Combustam posuisse rogis, iterumque renasci.
 Non secus è bustis hominum renouabitur atas.
 Nunc mea musa redi rediuiui ad numinis orsa.
 Corpus vbi ex animum funesta è mole refixum
 Deposuerunt sacrum, tumulique est facta potestas,
 Dia & odorato sunt illata membra liquore,
 Sindonis & circum niueo velamine tecta;
 Turba sequax mæstis hæc fletibus intulit urne
 Diue, quid interea tua mens, dum membra sepulcro
 Marmoreo tumulata iacent? teris otia lentus,
 Et pigro torpore manes? tremuere profundi
 Tartarei manes. stygius tremefactus Auernus
 Incusso terrore pauet, petis inuia claustra,
 Infernasque domos, vbi caræ pignora gentis
 Tot quondam stant clausa tuæ. Quæ gaudia, raptas,
 Cum sensere fores, pertentant pectora? votis
 Hæc quantis optata dies; quantisque querelis
 Expectata venit. Quæ lux exorta repente
 Impleuit splendore domos caligine septas,
 Carceris & tetro latebras horrore sepultas?
 Æterni patuere lares, se pandit olympus
 In media tellure beans. O stirpis origo
 Humani, quæ sator generis, post tempora longa,

Exi-

Exilio damnata, datur tibi regna beata,
 Et patrios coluisse lares. O grandia vatum
 Nomina, iam vestris nunc est data meta querellis
 Vestraq; successus iam nunc oracula firmat.
 Plurimus exultat stellata in veste sacerdos
 Et ritu meliore litat. tot clara trophæis
 Turba ducum, merita iam sumunt premia palmarum.
 Et Reges sua Sceptra tenent. perfusa cruore
 Infantum sine voce phalauz, pia pignora matrum
 Erepta è gremio, & legis damnata furore
 Astra tenent. hæc primus Abel, tanta agmina ducte,
 Agmina quotquot erant cæcis inclusa cauernis
 Et penitis terræ latebrofi carceris umbris
 Aspexere diem; pretium sensere cruoris
 Numinis, effusi, sunt pignora reddita cælo.
 Fortunate venis, tantis adiuncte manipulis
 Tu quoq; latro, comes. nuper super ardua molis,
 Arborea; trabis culmen nunc scandis olympi.
 Sed iam tempus adest, iterum sùpsisse cruentas
 Corporis exuias, atque artus animarum sepultos.
 Ergo mane nouo postquam se pandit eoa
 Tertia lux, ex quo fato concesserat urnam
 Intrat, & humanis animus se iungit amico
 Corporeis nexu membris, artusque iacentes
 Euocat ad priscas vitales luminis auras,
 Eripit & clauso sua, viuida membra sepulchro
 In cassum armato vigili custode tuente.
 Qualis erat species clausa redeuntis ab urna?
 Oris quale decus. rutili quæ gratia vultus?
 Non sic mane nouo, nocturnis erutus umbris
 Premicat eous formosa luce coruscus,
 Cum vehit ore diem, radijs sol cultus & arbor.

Quale nitent forma rediuiui Numinis ora.
 Cuncta relictâ iacent tumulo monumenta doloris,
 Dura nec vlla necis vestigia prisca supersunt.
 Undique diffusus dius per compita sanguis,
 Quem pavor elicuit mœrenti in floribus horti;
 Fluxit & irriguus qui multo verberare, quemque
 Senticomj hauserunt infixi vertice vepres;
 Quem lateri cuspis, quem diro vulnere clauis,
 In venas redijt vitalesq; irrigat artus.
 In radios abiere vepres. sertumque coruscum,
 Quale solet solem, radiantia tempora cinxit.
 Liuentes fugere nota. quæ plurima membris
 Ante fuit, gressus rapuit tremefacta cicatrix
 In geminos abeunt fulgentia lumina, soles
 Quina nitent quino, superant quæ vulnera, sole
 Diuinumque decus rediuiuo in corpore fulget.
 O bone diue, tuâ quid dudum gaudia differs
 Matris, & immerita solatia lenta reponis?
 Promissis stat nixa tuis non vlla labantem
 Quamquam cura tenet, dubiæ vel mentis obortæ
 Sollicitat sua corda pavor; tamen illa recenti
 Conspectu dignanda tuo. præuerrere cunctos
 Addecet hanc etenim cunctos præuertit amando.
 Illa fuit pars magna tui mæstissima luctus,
 Et pars magna fuit tantum sociata dolorem,
 Sentiat illa prior rediuiui gaudia nati.
 Ex quo sunt etenim tua condita membra sepulcro,
 Inferiæque data nox est transacta dolendo;
 Et lacrymis transacta dies. pendentis imago
 E trabe funerea nati sedata recurrit
 Ante oculos obiecta suos; semperque tuendo
 Vulnus alit terebrata nouum. tibi vulnera clauis

Non

Non ultra patienda ferunt. cessere refixi
 De manibus, pedibusq; tuis. tamen altius hærent
 Illias infixi cordi, pectusque cruentant
 Atque animum rimantur adhuc. tibi ferrea cuspis
 Quæ petiit mucrone latus post funera, vulnus
 Innoentum fixit, nocua sua pectora plaga
 Figit adhuc; semperque nouo mucrone molestat.
 Ergo luce noua recrees rediuiue parentem
 Diue tuam. radijs mæstas dispelle tenebras,
 Profer & ore diem. sint nubila tetra fugata
 Et vertat sua terga dolor. des cernere matri
 Turpe catenatam mortem, iussamque sepulcris
 Reddere clausa diu tot corpora lucis ad auras.
 Musa quid in cassum natum calcaribus vrges.
 Ad matrem festinus eat! tua vota resurgens
 Iam nati præuenit amor. iam ante ora parentis
 Improuisus adest. oculis dat seque tuendum,
 Quale decet se ferre Deum. mutatus ab illo
 Quantum, qui nuper sublimi in culmine montis
 Turpiter indecori visus succumbere fato.
 Dius olympiaco præfulget lumine vultus;
 Arcanumque iubar totum penetrabile corpus
 Illapso splendore tenet. radiatus ab auro,
 Quale solet solis, circumstat tempora crinis.
 Ore Deus patuit. decus immortale refulsit
 Ex oculis. placide maiestas ora serenat;
 Ingressu obstupuit primo, radiantis & ore
 Numinis, alma parens. trepidam noua gadia mentis
 Improvisa tenent. sensus diffusa per omnes
 Letitia exultat. bacchatur lata voluptas,
 Et pleno torrente subit: tanto obruta fluctu
 Letitia. tormenta iacent: dolor omnis abactus,

Et mœror diffusus abit. posuere tumentes
 Mœstia restitue agitati pectoris æstus.
 Quale procellosis concitum flutibus aquor,
 Solisque notis feruens, atque amne tumescens
 Aura levis rediit si flatu vœta secundo,
 Leniter, atque erret per campos illa liquentes,
 Murmura compefcit, placidis & sternitur vutis,
 Haud aliter diuina parens dia ora tuendo
 Compefcit mœstos agitantes corda tumultus.
 Non plagis infensa manet. non vulnera nati
 Mœsta dolet sentes non execratur iniquos,
 Non irata flagris insultat,serta cruenta
 Nunc, non saua vocat. ludibria mente recedunt,
 Atque oblita manent conuicia. vincla, flagella
 Grata vocat: tantum hæc nato peperere triumphã.
 Ardet in amplexus; totumque obtutibus haurit
 Immortale decus rediniui corporis, ora
 Nunc oculis percurrit amans. nunc pectora lustrat;
 Nunc geminas cupido perlustrat lumine palmas;
 Nuuc pedibus defixa suis tenet ora tuendis.
 Vulnera qua quino rutilantia cernit eoo
 Sape oculis lustrat. lustratis oscula figit.
 Oubi nunc illi fremitus, populique tumultus?
 Vox vbi perfidia toties iterata maligna
 Pendeat emerita suspensum mole trabali
 Corpus iners? geminas gemino transuerberet ictu
 Mucro manus, bini nocui stent cuspide fixi
 Molis ad ima pedes. dignum ludicra coronent
 Serta caput. toties conuicia iacta pudenda,
 Numen & irrisum. delusum poplite regnum
 Supplice. summa iocis cali traducta potestas.
 Nos supra regnare nefas, stet cade peremptus;
Inuisa

Inuisti capitis, nec nominis umbra super sit.
 Cerne oculis, vesana cohors, contraria votis
 Ut veniunt euenta tuis : mors victa verendis
 Sub pedibus calcata iacet. sunt claustra refracta
 Infernaeque domus Ditis. spolia ampla reportat
 Diuina monumenta neqis, tremefactus Auernus
 Illius agnoscit Numen dominumque potentem
 Voce suum, genibus supplex, inuitus adorat.
 Nil mortale gerit spirat iam numen apertum.
 Ore habituque Deus. iam mundi flectit habenas
 Aeternus regnator. abit quodcumque raducum,
 Et species vestris oculis spernenda superbis.
 Diuinum stat fronte decus lux aurea vultum
 Irradiat. centum geminos de vertice soles
 Effreni splendore iacit de vulnere quinos
 Fulgentes quino nitido dat surgere eos.
 Huc cecidere doli; huc vestrae ludibria gentis;
 Turpiter illusi toties ludibria regni;
 Et chlamys & vacuum sceptri gestamen arundo;
 Et tormenta caput ferientis dura corona;
 Et pondus ferale crucis, clauique trabales
 Nex illata Deo turpissima. membra sepulcro
 Condita, & ignoto deletam nomine famam;
 Pata premit victor. rediuius regna gubernat.
 Sume animos mortale genus. spes addita votis
 Hac eadem stat certa tuis. mors improba robur
 Exerat omne suum. cuncta instrumenta nocendi
 Ad sua vota paret. iaculati fulminis igne
 In cineres collapsa leues tua membra resoluat.
 Detque illos sparsum rapidis ludibria ventis
 Hac, illac iactos. spumosis obruat undis
 Corpora. sint pelagi neptunia preda natantum

*Ingluuiemque canum saturent. discerpta per agros
 Vnguibus; & rostris, tristis sint esca volucrum;
 Alta ruina premat. tellus voret ima dehiscens;
 Sint depasta focis. nusquam, quæ sita, reperta.
 Irrita sedulitas mortis. labor omnis inanis?
 Iussa etenim, ad nutum subito rediuiua resurgent
 Membra simul sociata. breui, dispersa coibunt.
 O veniat quocumque modo properata supremæ
 Hora die. morti venienti pandimus vltro
 Clausura, nec incutiunt dira instrumenta pauorem,
 Auspicijs modò, diue, tuis moriamur, & vna
 Inuocuos properata tegat. nil fata moramur;
 Sit bona conditio fati te, diue, rogamus.
 Hæc dat cura metum. nam sic data vita resuget,
 Vt sese tumulo moriens concessit habendam.*

CHRISTI IN CEOLVM ASCENSVS.

C Armina lata canam; mæstis ne mæsa querelis
 Ora sonent animata nouis, nec plectra resultent
 Flebilibus nunc tacta modis. petit astra resurgens
 Vi tor olympiacus spolijs indatus opimis,
 Sublimisque polo. currus inducit ouantes
 Morte triumphata atque Erebo regnante subacta.
 Letandi quæ causa magis? iam cursus ad astra
 Panditur, atque olim vetitum, nunc scandere cæli
 Posse datum. patuere fores stellantis olympi
 Sideraque domus nobis sunt peruia claustra

Exi-

Exiliat mortale genus, iam humani propago
 Ad superos evectalares rediit triumphat
 Humano iam capta regi stellantia nutu
 Regna poli; imperium nec dedignatur olympus.
 Vltro ambit fervire polus sua iussa capeſſit
 Calicolum officioſa cohors, ſceptroque verendo
 Subdere ſe gaudet, tanto & graturus honori.
 Sed pulſat mea corda dolor, te linquere terras
 Sublimem aſpicio & reducem petere aſtra triumphos;
 Te ſine, quæ mancant deſertos gaudia & ſole
 Amiſſo nox atra ſubit, nos ſemita præceps,
 Et cæcum nos faller iter, ductore relictos
 Teſine, ſurget atrox nos contra hoſtilis in arma
 Tartareus ſine lege furor, bellator æternus,
 Cum nil te contra domitus, penetræque ſabactus
 Audeat in noſtrum conuertet percitus iras,
 Peniciemque caput, ſpolijs exutus opimis
 In noſtras inhiat prædas; noſtriſque triumphis
 Exultare cupit, cunctos huc diriget aſtus.
 Nil trepidetis, ait, ſuperis de ſedibus arma
 Prompta manu expediam, certum tutamen ab alto;
 Et præſens, & maius erit. quin cerne parentem
 En tibi virgineam; me diſcedente, relictam?
 Hæc tibi præſidium ſpes hæc erit altera mundi,
 Digna vices tenuiſſe meas, vel nominis umbra
 Auertet ſtygias trepido terrore phalanges,
 Deiectæque animis repetent ſua regna, barathrum
 Infernumque chaos. vobis ſtygis vlla poteſtas,
 Nec coniurata ad cedes cuncta agmina Di tis
 Damna tuliffe quæunt. tenebroſæ noctis in umbris
 Sidereo fulgore præit, fugientis aſylum
 Cum mala terga præmunt. iactis lethalibus umbo

Illa erit & faculis. supponet lapsibus vitro.
 Præualidas accita manus distabit amico
 Flamme collectas nimboſi turbinis iras.
 Substernet tumidi spumantia culmina ponti.
 Et dabit optato insolument succedere portu.
 Imperijque mei, partes geret illa secundas
 Regnatrici, mecum & dominandi flectet habenda.
 Nos docet interea, tantum bone diue, triumphum
 Carminis obsequio, pedibusque sequacibus, astra
 Dum scandis, celebrare tuum; quando ardua cæli
 Post tua terga, sequi non est concessa potestas.
 Ergo quater deno se sol patefecerat ortu,
 Ex quo immortales tumulto sibi sumpserat artus,
 Sequæ suis dederat manifesta luce tuendum.
 Iamque aderat decreta dies cum scandere cælum
 Est visum tibi, diue redux. conuenerat omne
 Montis olimiferi ad culmen, sociale tuorum
 Agmen amans, tanti & cætus pars maxima, Virgo
 Alma parens aderat. solito fulgore coruscum
 Os radiare magis. sublimes frontis honores
 Diuinum spirare decus. super astra renidens,
 Ex oculis prodire iubar. de vulnere quino
 Siderea quinos præfulgere luce nitores.
 Instar habet quantum maiestas inclita vultus?
 Quam lentis socialis amor; quam dulce loquendi
 Prodit ab ore melos? dictis solatur amicis
 Victor ad ætherium mox discessurus olympum,
 Complexuq; suo dignatur. vulnera labris
 Lambere dat cunctis, atque oscula figere pressis.
 Palmas, atque pedes nexu concedit amicc
 Vincire, auertat tantos vt corde dolores.
 Quid tu, diua parens diuelli nescias? fletus

Quos

Quos fundis complexa pedes? qua voce moraris
 Non permissa sequi natum super astra petentem?
 Dura etenim qua mente feres diuortia tanta?
 Quo sensu aspicias abeuntem? gaudia nuper,
 Retro meant, experta tibi. surgente reuixti,
 Nūc illo ad superos iterum remeante dolendū est?
 An veniam quesita neges? an pompa triumphi
 Tanta, tuis veniat votis, precibusque moranda?
 Non hac, diua parens ingrata mente volutas;
 Vota libens nati sequeris, gaudesque tuendo
 Ire triumphali vectum super aethera curru.
 Ergo salutatis cunctis, iussisque valere
 Qua virtute valet natua, & robore diuo
 Paulatim sese superas attollit ad auras;
 Sæpe sua ad socios flectens, caramque parentem
 Lumina; sæpe iterans obtutu pignus amoris.
 Quale solet volucris, cum se sublimis in altum
 Tollit. & implumes nido, sua pignora, natos
 Linqvit, sæpe oculos deflectere, sæpe relictam
 Prædatura breui, sobolem seruare tuendo:
 Non secus ille suos custodi lumine seruat.
 Sed deserta magis vadentem turba sequaci
 Lumine prosequitur. donec se nubis amictu
 Condidit, atque oculis cupidis solatia texit.
 Cumq; oculos nequeant. post, corda sequacia mittūt.
 Ille triumphali subuectus nube curuli
 Interea celerabat iter, calumque petebat
 Victor ouans; lethi domitor, phlegetonte subactio.
 Roma, tuos olim victrix censere triumphos
 Desine victa suos summittat Gloria fasses.
 Casareos, pudeat famam, memorare triumphos;
 Et pompeianis lethea obliuia dentur,

Illis vnde decus, fama quæ insignis honores?
 Quod domiti reges? populi sub iura coacti
 Romanum subiere iugum? quod viribus Urbes
 Innumera iacuerè solo? Quod diffita regna
 Romulea sub lege vigent? quod Parthus, & Indus
 Impositum pendat fracta ceruice tributum?
 Deuictus quod seruit Arabs? quod Græcia mendax
 Fracta suos armis illustros senjerit astus
 Candidiusque loqui didicit romana sub arma?
 Æmula Carthago fastu deiecta superbo,
 Diruta quod meritas olim sit passa ruinas,
 Et vestigales dederit turpissima gentes?
 Adde decus pompa, & parti decora alta triumphi,
 Victoris post bella ducis. redeuntis ad Urbem?
 Progreditur lato victori milite cinctus;
 Sape catenatos reges post terga sequaces
 Ferre superbus amat. deuictas proferet Urbes,
 Regnaque picta manu. spoliolum pompa tuenda
 Ante oculos obiecta patet. Quid tygres ouantes,
 Sauiitia posita, & currus portare leones?
 Cerne etiam effusam innumeram de manibus Urbis
 Gentem, auidam spectare Ducem: clamore resultant
 Compita festiuo. responsant gaudia colles.
 Hæcine commemoras vana ludibria pompa?
 Nec pudet in censum tales numerare triumphos?
 Quot periere duces. quanto stat milite caso
 Palma? quot in campo certarunt agmina? quanta
 Ala equitum strata? quoties reparare phalanges
 Deletas, male fausta nimis fortuna coëgit?
 Confer nunc huius discrimina magna triumphi:
 Confer & exuias reducis, gentemque subactam.
 Seruitio exemptos populos; asserta, tyranno

Re-

Regna diu dominata truci? quin robora dextra
 Vnius perpende ducis & pugnator inermis,
 Agmine non vlllo, non vlllo milite fultus,
 Tartareum nutu totum tremefecerit orcum?
 Victor & innumera prædâ spoliavit Auernum?
 Ipsius ad vocem morientis territus orbis
 Expauit, timuitque sonos. sol traxit habenas.
 Et retro terrore fugax, se condidit: omnis
 Terra, metu validos trepidans dedit acta tremores.
 In tumulos gelidus pavor irruit. ipsa carentum
 Luce diu, tremefacta dedit mors corpora luci.
 Quid? cum telluris cacum penetrabile subiuit,
 Infernumque Chaos? Crucis ariete claustra profundî,
 Et claufas adamante fores, postesque serasque.
 Fregit, & avulso reseravit cardine portas.
 Hæc potuit moriens: rediuius victor ad auras
 Quale triumphales agitabit ad æthera currus?
 Ille quibus spolijs calum remeabit onustus?
 Quanta illum captiua sequax comitatur euntem
 Turba, erepta imis tenebrofi carceris vmbri,
 Et longo reuocata chao? tot flatibus ista
 In terram non sparsa cadunt furialibus austri
 Arboribus folia Autumni sub tempora quanta
 Quotque animæ volucres reducem comitatur eûtes.
 Præda hilaris, captiua cohors, sed lata triumphis
 Ante omnes, primæque parens, tacta agmina ducis,
 Stirpis origo tuæ quondam princepsque ruina,
 Et damni fatale caput. nunc ductor ad astra
 Munere diuino tam cari pignoris orta
 Et necesse, quod potuit tantas reparare ruinas.
 Isacidum de gente satum genus omne redeptum
 It post terga sequax: & vos decora inclita belli,
 No-

Illis vnde decus, famaquē insignis honores?
 Quod domiti reges? populi sub iura coacti
 Romanum subiere iugum? quod viribus Vrbes
 Innumera iacuerē solo? Quod diffita regna
 Romulea sub lege vigent? quod Parthus, & Indus
 Impositum pendat fracta ceruice tributum?
 Deuictus quod seruit Arabs? quod Græcia mendax
 Fracta suos armis illusos senjerit astus
 Candidiusque loqui didicit romana sub arma?
 Æmula Carthago fastu deiecta superbo,
 Diruta quod meritas olim sit passa ruinas,
 Et vestigales dederit turpissima gentes?
 Adde decus pompæ, & parti decora alta triumphi,
 Victoris post bella ducis. redeuntis ad Urbem?
 Progreditur lato victori milite cinctus;
 Sæpe catenatos reges post terga sequaces
 Ferre superbus amat. deuictas proferet Vrbes,
 Regnaque picta manu. spoliū pompa tuenda
 Ante oculos obiecta patet. Quid tygres ouantes,
 Sauiitia posita, & currus portare leones?
 Cerne etiam effusam innumeram de manibus Urbis
 Gentē, auidam spectare Ducem: clamore resultant
 Compita festiuo. responsant gaudia colles.
 Hæcine commemoras vanæ ludibria pompæ?
 Nec pudet in censum tales numerare triumphos?
 Quot periere duces. quanto stat milite caso
 Palma? quot in campo certarunt agmina? quantæ
 Alæ equitum strata? quoties reparare phalanges
 Deletas, male fausta nimis fortuna coëgit?
 Confer nunc huius discrimina magna triumphi:
 Confer & exuias reducis, gentemque subactam.
 Seruitio exemptos populos; asserta, tyranno

Re-

Regna diu dominata truci? quin robora dextra
 Vnius perpende ducis & pugnator inermis,
 Agmine non vlllo, non vlllo milite fultus,
 Tartareum nutu totum tremefecerit orcum?
 Victor & innumera prædâ spoliavit Auernum?
 Ipsius ad vocem morientis territus orbis
 Expauit, timuitque sonos. sol traxit habenas.
 Et retro terrore fugax, se condidit: omnis
 Terra, metu validos trepidans dedit acta tremores.
 In tumulos gelidus pavor irruit. ipsa carentum
 Luce diu, tremefacta dedit mors corpora luci.
 Quid? cum telluris cacum penetrabile subiuit,
 Infernumque Chaos? Crucis ariete claustra profundî,
 Et claufas adamante fores, postesque serasque.
 Fregit, & avulso reseravit cardine portas.
 Hæc potuit moriens: rediuius victor ad auras
 Quale triumphales agitabit ad æthera currus?
 Ille quibus spolijs calum remeabit onustus?
 Quanta illum captiua sequax comitatur euntem
 Turba, erepta imis tenebrofi carceris umbris,
 Et longo reuocata chao? tot flatibus ista
 In terram non sparsa cadunt furialibus austri
 Arboribus folia Autumnî sub tempora quanta
 Quotque animæ volucres reducem comitatur eûtes.
 Prædâ hilaris, captiua cohors, sed lata triumphis
 Ante omnes, primæue parens, tacta agmina ducis;
 Stirpis origo tuæ quondam princepsque ruina,
 Et damni fatale caput. nunc ductor ad astra
 Munere diuino tam cari pignoris orta
 Et necesse, quod potuit tantas reparare ruinas.
 Is acidum de gente satum genus omne redeptum
 It post terga sequax. & vos decora inclita belli,
 No-

Nomina clara Ducum reducem sociatis quantem-
Insignes virtute viri, castęque puella,
 Et queis sanguineas tribuerunt robara palmas,
 Et quos relligio, & cultus fecere verendos,
 Ad superos subuecta cohors auxere triumphum.
 Nam quid prætereo cælo delapsa supremo
 Et regem venerata suum, dominumque potentem
 Effusa innumera caelesti ex orbe phalanges,
 Aligerumque chori, nonies quos censet olympus.
 Ordine discretos, venientem voce salutant,
 Et latum pæana canunt. pars ære canoro
 Dat grandem festiva sonum, & vocale metallum
 Personat innumerum, nervos pars illa loquaces
 Irritat digitis, numerisque fugacibus vrget.
 Tacta peregrino respondent nablia pulsu.
 Dant citharæ sociale melos. certamina vocum
 Æmula sunt lituis. vix tactum pollice lento
 Mussat ebur; miscentque lyræ noua prælia cantus.
 Ad fatale Crucis pars altera versa trophæum,
 Prona veneratur. geminat præconia laudis.
 Hæc erebi domitrix; hæc tartara saua subegit.
 Hæc erit vsque trucidis formido, ac terror Auerni;
 Semper & infusam tremefactus sentiet orcus.
 Hanc regnatricem, dominamque verebitur orbis,
 Sit licet inuitus. sceptrum Crux vna tenebit,
 Cunctaque in hanc dominā dominantia regna coibūt.
 Hoc extrema dies signo terrebit iniquos
 In cælum elato, horribili fulgore corusco;
 E meritoque rogo, & stygio damnabit auerno
 Et placide innocuos summo transcribet Olympo.
 Has inter voces plaudentum, & lata canentum,
 Ibat onans nitida subuectus nube curuli,

Mille.

Mille suis variat quam picta coloribus Iris.
 Optavit quam sæpe suos ad lora ingales
 Iungere Phæbus equos, tanto dignatus honore
 Ille suo ut curru spolijs portaret quantem,
 Et decus æternis signaret Gloria fastis.
 Inque rotas lunare iubar curuasset amicum
 Æmula luna suum, in radios abiisse rotarum
 Sidera gauderent, longo & temone trahendos.
 Tale decus memores ut fama referret in annos.
 Interea cunctis penetratis orbibus, orbem
 Stat prope quo omnipotens cælesti luce tuendum
 Usque suis se præbet; præbet amore fruendum.
 Tunc amplæ patuere fores, & regia celi
 Mirificum præpandit iter, postesque refringit
 Altius, ingentem reducis captura triumphum.
 Miratur spolia ampla ducis, miratur & ingens
 Robur, suspensio prospectat lumine catus
 Cælicolum cunctus tanti decora alta trophæi,
 Et mussant tacito ore simul quærunque, rogantque,
 Iste quis è terris spolijs oneratus opimis
 Qui potuit ditare polum? radiatus eo is
 Vulneribus victor nostrum qui ascendit olympum,
 Innumerasque suo portat de funere palmas?
 Nuper ad ima soli, cæcum terræque profundum
 Nunc super astra micās? modo tēpora cespite septus
 Senticomo frontem nunc Phæbi, luce coruscus.
 Hanc lucis trabeam, hunc fulgentis solis amictum
 Illa clamys probrosa tulit? socialis arundo,
 Illuse modo sceptrum munus, gestamen honorum.
 Et sceptrum immortale dedit, soliumque verēdum?
 Nuper in excelso probrosi stipitis, & mox
 Dexterior genitori, æternas flectet habenas

Ar-

*Arduus, inque throno victor moderabitur orbem?
 Ut stupor attonitos liquit; noua gaudia miscent.
 Atque nouos iterant cantus, plaususque canoros
 Cœlicolæ, & celebrant iterata voce triumphum,
 Undique festiuis resonant concentibus astra,
 Excepit donec genitoris dextra sedentem.
 Quid trepidas mortale genus? dum scandit Olympū
 Te quoque; ni deses pigro teneare veterno,
 Scandere posse, docet. tibi ne tua robora desint,
 Robur, & ipse dabit. retinacula desere, quæ te
 Sponte tua religata tenent, tardantque volentem.
 Obicibus perrumpe vias. quæ pondere iniquo
 Corda grauant, mentemque imis affigere tentant
 Excute, vim patiens. vitiorum vincla resolu.
 Hæc inimica tenent animum, cursumque morantur,
 Ne ad votum sublimis eat mens ardua, tantum
 An te fluxa hominum rapiat, capiatq; voluptas
 Ut non vlla memor cœli sit cura superstes?
 Summus, an in cassum tibi sit patefactus Olympus
 Ne tanti ad superos numereris præda triumphī?
 O qui; diue, subis stellantis culmen olympi,
 Et cælum regnator adis, bonus indere mentem
 Ne nobis cesses meliorem. suffice lumen
 Quod rectum præpandat iter. per denia gressus
 Corripe. da lapsus, clemens, vitare nocentes:
 Da celeres tua terga sequi, tu porrige dextram
 Inualidis tecumque olim nos tolle per auras,
 Ut tua pars, quamquam, numeremur, parua triūphī*

❁:❁:❁:❁:❁:❁

SPIRITVS SANCTVS DE COELO MISSVS.

Firma hominum quam rara fides; fiducia dictis
 Quam fallax ceptis quoties spes irrita votis?
 Promissa in ventos quoties abiere fugaces;
 Concordi steterunt nec fœdere pectus & ora?
 Quam sepe immerorem subeunt obliuia mentem?
 Ingratum quam sepe nefas male damnat amicos?
 Quos tenuis fortuna tenet, promissa libenter
 Ore dabunt facili. dabitur si culmen honorum
 Scandere; sublimisque gradus; & magna potentum
 Iura tenere, illis ignotum nomen amici
 Prisci erit ac tumido defleſcent lumina fastu.
 Crescit honor, decreſcit amor: maiorque potestas
 Edidicit prodesse minus. cumulantur opimæ
 Diuitiæ, fit dextra tenax, magis ardor auarus.
 Pone metum gens lecta Deo. fiducia dictis
 Veridicis stat nixa suis, nec lubrica fallunt
 Diuinam promissa fidem, rata cuncta sequuntur,
 Vlla nec optato euentu caruere secundo.
 Illius non vlla tenent obliuia mentem;
 Non animum mutat venerabile culmen honorum.
 Morte triumphata, victor subiturus olympum
 Humanæ vindex sobolis; bellator Auerni,
 Atque erebi domitor; socijs solatia mæstis
 Ut daret, & tantum posset lenire dolorem
 Discedens. trepidis pauido terrore relictis

Hæc

Hęc promissa dedit. nihil ò mea turba superstes
 Sollicitet pia corda pauor. nil mæror obumbret.
 State animis, alacres generoso & pectoris auso
 Me sine neuæ malis succumbite. desuper ipse
 Vsque adero præsens, suffectis viribus ultro,
 Magna pati intrepidus. magnos perferre labores
 Ipse dabo. contra cœant in fœdera reges;
 Arma furor popularis agat. coniuret Auernus
 Perniciem in vestram. furialibus irruat armis.
 Nulla aduersa prement. terrebunt nulla pericla.
 Obsistet vestris non vlla audacia captis.
 Arma per, & medios gaudentes ibitis hostes.
 Contemptus quicumque ferox fremet ore tyrannus.
 Ore truci spretam se mors lacrymosa dolebit.
 Euenient post ista tamen. quam victor-olympum
 Ingrediar; patrisque redux dia ora subibo,
 Complexuque fruor tanto, dextramque tenebo.
 Tunc etenim Genitor clemens, mea vota secundas,
 Obsequisque meis flexus, demittet ab alto.
 Igne potens valido, spirabile Numen amoris.
 Numen Idem quamquam non edita mentis imago,
 Mutua sed fax pectoris; expirata profundi
 Artani ex cordis penetralibus. igneus ardor.
 Nexus amans, nati ac patris commune ligamen;
 Eternamque inter spirabile fœdus amoris.
 Hinc vobis ad cuncta recens. infracta potestas
 Viribus & veniet nullis superabile robur.
 Hęc promissa dedit; cœlo seque intulit alto.
 Interea veluti puppis spoliata magistro.
 Et medio deprensa salo, pia turba relicta
 Fluctuat, ancipites inter correpta timores,
 Vndarumque metus, quamuis spes pectora firmet.

Par-

Parua phalanx ductoribus ens sonet anxia curas;
 Seque efferre palam trepidat. conclaue repostam,
 Cœna olim sacra sedemque ipsa q. suprema,
 Amisso ductore subit, luctumque salubrem.
 Hic conclusa cohors præstare supplex munus olympi
 Indefessa petit promissos ætheris ignes
 Et lacrymis, & voce rogat. non vlla precando
 Hora vacat. cuncti concordi pectore, & ore
 Ad superos reducem votis precibusque fatigant,
 Stet concepta fides, promissaque robora constant.
 Iam denos Aurora novos eduxerat ortus
 Et totidem nox atra dies tumulauerat umbris,
 Ex quo, victor ouans superos conscenderat orbes,
 Cum delapsa polo, magnoque animata fragore
 Flamina ventorum, & furiosa spiritus auræ
 Insonuit subitus venientis turbinis instar
 Innocuo sonitu; infontique fragore frementis,
 Peruasitque omnes collectis flatibus ades
 Impleuitque domum totam. tremuere sonoro
 Flamine fundamenta domus. mox ignea flamma
 Plurima, dissectis, rutiloque nitore coruscis
 Emicuit linguis; discretoque ordine, cunctorum
 Insedit volucris capita, & super astitit ardens.
 Te quoque diæ parens, tanti pars maxima cœtus,
 Inque Ducem suffecta, euecto ad sidera nato
 Igne suo afflauit demissus ab æthere fulgor.
 Sed quæ insueta facum miracula visa repente?
 Et noua quæ versa est rerum facies? timor omnis
 Exul abit profugus. trepidentia pectora prisco
 Cuncta soluta metu. redeunt in corpora vires.
 In membris micat igneus ardor. nubilus horror
 Tristitia, de fronte fugax, vultuque, serenam

Dat subijſſe diem, latumq; per ora nitorem.
 Quale poli faciem, cum nubila nigra cornſcam
 Importuna tegunt, caligine noctis oborta,
 Forte aquilo inſurgat ſi flatibus, illa repente
 Diſcuſſis nebulis læto fulgore renidet;
 Haud aliter trepidis, trifti & mærore ſepultis
 Horror abit ſubito, ventorum flamine pulſus.
 Flamma ſuper volitat diſcretis ordine linguis,
 Inſeditque caput diuino feruet ab æſtu
 Pectus; & arcanis incendia diua medullis
 Bacchantur; moremque ſupra furit igneus ardor
 Intus, perque oculos incendia diua pateſcunt.
 Ora faces iaciunt. flammantia verba loquuntur.
 Et iam conceptus, non ſe capit igneus ardor.
 Flammea viſ glifcens clauſtra indignata repoſta
 Eruptura foras, magno molimine flammas
 Exerit obſcibus ruptis. ſic flamma camino
 Ingens clauſa breui aut breuibus fornacibus arcta
 Carceris impatiens, obſtacula cuncta refringit.
 Ergo afflata phalanx ardenti Numine, & igne
 Hoc dio cumulata nouo, velut enthea turba
 Erumpit portis. totam bacchata per urbem
 Excuffo terrore, minax, ſecura pericli
 Per ſolymam graditur. rediuiui Numinis orſa
 Perſpicuis teſtata notis, mortemque ſubactam
 Impauido ore canit. Regnantem nuper ad aſtra
 Aſcendiſſe docet, venturum deſuper olim,
 Atque hominum vitas nullo diſcrimine cunctas
 Iudicio librare monet. Quid cætera flammis
 Quæ ſubito demiffus Amor dona inclita miris
 Diuus habenda dedit, dignis ego verſibus æquem?
 Turba rudis; gens ſueta ſalum ſulcare carina;

Litoreas coluisse plagas, per carula pisces
 Vel captare hamo, vel fallere retibus; vlla
 Non ope discendi, non vlla Palladis arte,
 Tempore non vlllo studiis excolta Minerva
 Abdita tam subito diuina arcana reuoluit
 Atque aperit secreta poli. sacra omnia Vatum
 Prisca oracula refert. indigna eade peremptum
 Esse Deum sacris euincit testibus, illum
 Morte triumphata rediuium lucis ad auras
 Sponte sua reducem, infracto rediisse sepulcro.
 Quid referam cunctos vario sermone loquutos;
 Ac subito edoctos ignota munera lingua?
 Audit Arabs; audit Græcus pia verba loquentum.
 Quis quis adest, solymam peregrinis vinctus ab oris
 Attonitus stupuit patrio sermone profatos,
 Callentesque suam non vlllo crimine linguam.
 Cerne animi robur generosi, & pectoris ausa?
 Fæmineo nuper famulae qui territus ore,
 Se nouisse negat temerato iure Magistrum,
 Terque nefas testatur idem periurus, & audet
 Promissam violare fidem. qui tectus ab umbris
 Turpe fugax sua terga dedit, vinctumque catenis
 Deseruit trepidus, seruans vestigia retro,
 Egregius post bella comes! defensor amicus
 Dum decuit conferre manus? nec cætera turba
 Dissimilem feruare modum. fugitiua pauore
 Abdere se tenebris, & querere cauta latebras.
 Quam diuersa vides, nunc postquam flaminis aura
 Cælitis, irrupit sacros violenta penates
 Compleuitque domum? postquam exarsere corusca
 Nunc duodena super flammæ capita alta sedentes
 Linguarum in morem. preconum congrua dona;

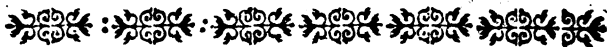
Congrua diuini mittentis munera Verbi.
 Illud enim vocale decus, mentisque paterna
 Lingua arcana, & vox cælo edita cuncta tuenda
 Omnia difflantur trepidantis signa pauoris
 Discussoque metu media se se Vrbe videndos
 Luce palam dederunt, nil impia iussa potentum;
 Incussas non ore minas; non saeva furoris
 Iustrumenta timent. Fidei documenta per omnes
 Dia serunt populos. nullo terrore vagantur
 Regna per, & gentes. ipsos lato ore tyrannos
 Impauidi subeunt. rediuiui Numinis orsa,
 Et partum celebrant victa de morte triumphum.
 Immortale decus tollunt. super astra positum
 Imperio, dioque suo regere omnia natu.
 In scelus omne minas acuunt. vitisq; minaces
 Indefessa gerunt bella. adnixa, ore magistro
 Rectum iter ad superos monstrant, prauosq; viarum,
 Obliquosque monent calles vitare nocentum.
 Edita quid memorem. ex illo, portenta? fugaces
 Corporibus morbos! gressum tenere caduci.
 Prateriens vel sola ægris dedit vmbra salutem.
 Vana supestitio multos dominata per annos,
 Atque orbem regnata diu, licet inuia fines,
 Abditaque extremas mundi penetraueris oras
 Inuenere sonis istis implentibus orbem?
 Montibus in cassum fugiens te texeris altis?
 Munieris frustra saxosis alpibus, vltra
 Caucasumq; iugum. immensum maris æquor arandæ
 Atque vlllo sine fine salum interieceris? vndas
 Quas non vlla ratis tentarit flatibus, vlllo
 Remigio, aut velis inflatis viderit vlllis.
 In cassum labor omnis erit. licet horrida brumis,

Et

Et loca quasieris glacia concreta niuali,
 Fataque perpetuis nivibus. licet aestibus vsta
 Regna peneiraris, semperque ardentia flammis,
 Ad te cursus erit, latebra inuenire reposta;
 Indecorique fuga meritum pelleris ad orcum.
 Nec tibi profuerit quod pectora barbara regnes,
 Et genus indocile. & non vlla in fœdera lingua
 Externâ cum gente abiens; commercia vocum
 Nulla tenens licet, aut socialia verba loquentium;
 Cuncta ruet generosa phalanx. Obstabit eunti
 Per salebrosa nihil. rapidis perniciosior euris,
 Desuper illapso caelesti flamine vecta
 Ibit ouans. montes, & flumina, Nerea magnum
 Peruadet. flammis ardentibus aucta supernis
 Quodque obstans perrumpet iter. superabit eundo.
 Impete quale furens glomerato pulvere turbo,
 Obiectum quodcumque patens prosternit ad ima,
 Et latum sibi pandit iter. vel qualis in altum,
 Ingentem syluam populatrix flamma, furenti
 Aucta noto. si forte furit, cuncta obuia vastat,
 Non secus hoc flamen diuinum, atque igneus ardor,
 Igne triumphali quęcumque obiecta repellat.
 Dia fides, iam tolle caput, iam cerne triumphos,
 Quamquam cæca tuos. illis vix ignea linguis
 Dona data, & iam flammeus ardor serpit eundo,
 Et subdit noua regna polo. discreta per orbem
 Hac ignita phalanx. quantis erit aucta triumphis,
 Et spolijs onerata pjs. Bytinus olympo
 Sub iuga colla dabit. Cilices seruire propinqui
 Optabunt. fidei caelestia iussa capeissent
 Cappadoces. iussis stabunt fera pectora thracum,
 Seque furor scythicus subdet. seruire libenter

*Nec Galata renuent. Ægyptus vocibus aures
 Obsequiosa dabit, nullo turbata fragore
 Præcipiti vndarum magno, strepituq; ruentum.
 Et te, Nile, sacro succendet flamma, calore
 Igniti eloquij. solem coluisse pudebit
 Persarum gentem cultus dediscet auitos
 Et pia thura Deo flammis melioribus vret.
 Nec vos Armenij caruistis flamine tanto,
 Et facibus cælo lapsis peruasit ad oram
 Vestram etiam generosa phalanx, & fœdere iuncto
 Accendit vos flamma poli, sacra vnda piauit.
 Transit ad illyrios vssit Garamantas, & indos;
 Afflauitque Phryges. Parthis sese intulit ardor.
 Corripuit Medos. Græcis incendia vexit.
 Arsit Arabs. Afros cælestis flamma perussit.
 Indefessa migrat, qua sol se pandit eous;
 Quà cadit occiduus; medium quà vergit ad austrum;
 Qua piger hibernis borealibus alget in oris.
 Nec te deseruit; super omnes, inclyta tellus
 Itala, cara polo, romanas tendit ad arces;
 Et mundi dominam, fatis melioribus urbem
 Afflauit super omne genus, princepsq; senatus
 Petrus agit flammæ. illius munere Roma
 Nunc regis imperio populos, sacraque tiara, &
 Relligione potens, totum dominaris in orbem,
 Et sacra iura tenes. totus tibi supplicat orbis,
 Relligio quem vera tenet. sceptrumque veretur
 Quique patere fores sibi nunc depiscit olympi
 Et cupit afflari cælesti Numinis igne.
 Diue potens flammis, & flabile Numen amoris,
 Nos etiam tua cura sumus, gens indiga du
 Muneris atque tui. vario quo munere polles*

*Pectora nostra reple . diuina flamine, mentis
Nubila discutias . durum vadat igne solutum
Cordis, & omne gelu . veniat solamen amicum
Dum nos mæror habet , dum curis angimur aegris.
Inualidis robur , fessis concede quietem.
Vsq̃ue adsis præsens stygio.tutamen ab hoste.
Discute torporem mentis , pigrumque veternum.
Ad virtutis iter pressis calcariibus vrge.
Præsidij̃s vt diue tuis sistamur olym̃po.*

VIRGO IN COELVM ASSUMPTA.

O Bsequij , mea musa, tuis nunc, Virgo, laborat
Teq; iter ad superos tendentē, atq; astra petentē
Carminē prosequitur. tanta sub mole gementem
Præsidij̃s attolle tuis , viresque canenti
Suffice diua parens, etenim potes vna labantem
Ad laudes pia Virgo tuas fulcire camænam,
Conantemque tūum numeris æquare triumphum.
Vnde mihi tamen orsa prius nascantur, & vnde
Prima sibi sumat nostrum molimina carmen
Distrhaor ancipiti cura . gratemur honori
Emerito Regina tuo , decorumque trophæis ;
An querar aligero quod dum petis æthera curru
Linquimur , & nobis dij̃ solatia vultus
Discessu sunt rapta tuo ? super esse leuamen,
Victor ouans postquam natus penetrauit olym̃pum.
Hoc potuit nobis . ipso hoc viduamur , eunte

Te super astra poli . nostris tu sospes asyllum,
 Perfugiumque malis . in te spes vna labantis
 Nixa salutis erat . meritis tu Numinis iras,
 Auertisse potis clemens, & flectere supplex,
 In scelus armatum diuinum, diua furorem.
 Solue metum gens lecta Deo . super æthera vecta
 Præsidium tibi maius erit . sit dissita longe;
 Numine erit præsens ; præsens tutamen ab hoste
 Usque erit ; atq; ope te nunquam fraudabit amica
 Diua parens , memoremq; magis seruabit amorem,
 Tu modo sis memor ' & fiducia constet amanti.
 Me quoque spes eadem, (nec me fiducia fallit)
 O pia Virgo, fouet, dum nunc tibi carmina pango:
 (Obsequium geniale mei , paruumque tributum)
 Ingenij tenuis , nec par tibi munus amanti.
 Nempe datur si nunc tecum non scandere cælum,
 At mihi dum lethi illetabilis ingruet horror
 Ad sis ò bona Diua fauens : concede petenti
 Robur in incursus erebi , stygiosque furores;
 Tempore in ancipiti nutantia pectora firma.
 Fallaces auerte dolos . da noscere noxas;
 Et notas tribuas lacrymoso rore piandas;
 Tandem tende manum , & tecum me subuehe cælo.
 Interea capti nos carminis orsa sequamur,
 Et magnæ matri meritos soluamus honores.
 Natus olympiacis postquam se se intulit astris
 Victor , & innumeris spolijs ditauit olympum,
 Morte triumphata, atque erebo sub vincla coactos,
 Ne gemino tellus careat viduata magistro
 Iussa est dia parens terras habitare regendas;
 Et teneram fidei sobolem , gentemque relictam
 Præsidij firmare suis , præbere salubres

Ad

*Ad vitam monitus . caelestia semina iacta
 Sole fouere suo , cultuque iuuare magistro .
 Hæc vt Virgo parens multos operata per annos .
 Præstitit , optati non vltra gaudia nati
 Dilatura , rogat fato concedere , lentas
 Nec dum ferre moras . vrit nam cura tuenda
 Iamdudum caræ sobolis . promissa reposcit ,
 Atque ratam cupit esse fidem . mene amplius vltra
 Aspectu caruisse tuo , nec dulce loquentis
 Optato sermone frui ? sat tempore longo
 Complexu diuulsa tuo iam demoror , ægram
 Et vitam duco . mihi lux sine luce refulget .
 Est ætas matura polo ; iam vergit in annos
 Nunc senio confecta graues . producere tempus
 Vltius , mihi durum . ni tua certa voluntas
 Obstat voto , & matri indulgere recuset .
 In me nate , tuo nimio quod pugnat amor ,
 Et talem in me de te . dedecet esse timorem .
 Munere namque tuo Mater iam Numinis , orbem
 Per totum dicor , cæli & regina salutor .
 Non sitiens sic cerua cupit , dum saucia telo est ,
 Flumineos latices , gelido aut de fonte liquores ,
 Quale cupit diuina parens se corpore solui ,
 Igne flagrans dio , & natum complexibus arctis
 Vrgere , & dios vultus haurire tuendo .
 Audiit hæc natus , mortemque accedere iussam
 Alloquitur trepidam , rigido , & sic ore profatur .
 Mortem orat genitrix mea . fatum auertere iure
 Debueram , neque enim fati sub lege parentem
 Esse meam decuit . primaue crimina labis
 Nulla tulit ; nullo colubri polluta veneno
 Orsa satus habuit . stygio seruire tyranno*

Reginam, dominamq; nefas caput illa Draconis
 Praesidijs munita meis, in limine vitae
 Contrivit primo, nec auito ex sanguine gentis
 Detrimenta tulit, generis cum sanguine nulla
 In natam transfusa lues, candore niuali
 Purior enituit, radijs Aurora coruscis
 Non sic mane micat, non vlllo fomite, vires
 Subiectæ caluere malo, flos integer extat
 Germine quamquam omnis radix vitiat a parentū est.
 Sed quoniam immeritæ fati se subdere legi
 Vltro amat, atq; meam immunis, cupit æmula sortem,
 Sponte sequi, illius cupidus me flectere votis
 Nil renuo, & tantæ solatia ferre parenti;
 Illam adeas, sed pone truces, mitissima vultus
 Exul eat quicumq; rigor, procul omnis abesto
 Vsque tuo sueta inclementia sæua furori.
 Non sædet pallor malas, non nubilus horror
 Ora tegat, gelidus sudor, succussus anhelus
 Aufugiant trepidi, compressi gutturis angor,
 Difficilisque auræ inualido labor ore trabendæ
 Nil ausi se inferre toro, morientis in ore
 Frons eadem tranquilla, eadem stet gratia vultus.
 Flosque genis idem, radiorum fulgor ocellis
 Irradians idem, totum dedisce furorem.
 Somnus ut irriguus, puris illabere membris;
 Et tranquilla quies morientes occupet artus.
 Audit, & imperio tanto tremefacta minaci,
 Deserit ore minas, lenit mitissima vultum,
 Atque operi placidam se mors accingit habendam.
 Interea, dum diua parens moritura recumbit,
 Bissennum pia turba patrum circumstat, in omne
 Obsequium prona, & tantæ studiosa parenti

Sup.

Supplicat, & crebris precibus; lacrymisque fatigat
 Ne velit orbatam pia mater, neue potenti
 Auxilio caram sobolem, tantaque magistra
 Immeritam spoliēt. trepidam munimine tanto
 Ne exuat; obiectam, & subitis sinat esse periclis.
 Nūc firmanda Fides magis est. nunc aequore Puppis,
 Quæ tumido iactanda venit, magis indiga tanti
 Experti rectoris erit. tu sola superstes
 Quæ clauum, bona diua, regas fluctuque tumentī
 Naua gubernatrix subducas ritē carinam.
 Tempestas iam saeva tonat. iam fœta procellis
 Dira tyrannorum rabies fremit horrida nimbis
 Perniciem in nostram. iurato fœdere vulgus
 Supremumque genus, Iessæam perdere gentem
 Flagrat, & ex imis stirpem radicibus omnem
 Vellere, ne tantī vel nominis umbra supersit.
 Hæc illi. sed diua parens lato ore timores
 Ponere iussit amans. præsentia robora firmat,
 Spemque nouam dictis addit. se spondet amicam
 Semper opem suffecturam; natoque iuuantē
 Ad quæcumque animum, & vires latura pericla.
 Ipsa adero præsens, nec fallam vota precantum.
 Ite alacres; cæpto supponite terga labori,
 Et cæli monstrate vias. toto orbe vagantes
 Innumeram Fidei sobolem sistetis olympo.
 His dictis, suspensa tenet sua lumina cælo,
 Expectatque inhians, mortemque ad vota laceffit.
 Mors trepidans horrore. manum suspendit ab ictu,
 Atque inferre pauet tantæ diuortia vitæ,
 Ne quis forte dolor ferientem fallat, & ausis
 Crimen inesse suis queat. & cura irrita iussis.
 O qui, dius Amor, morientem lumine cernis,

Atq;

Atq; ades hic mecum, trepidantem solue periclo
 Me ancipitem mortem. quis scit, mea dextra nocēt?
 Cuspide agat, pariatq; aliquem male cauta dolorē.
 Dexterior tu munus obi. scis cuspide dolci,
 Mollibus & iaculis infigere vulnus amoris.
 Tunc Amor ipse suo telo celer impulit ictum,
 Dulciter, & vinclis animam, nexuque resolvit
 Corporeo. illa volans amplexibus obuia natum
 Irrita tunc tenuit. totis obtutibus hausit.
 O ego si possem, quæ mutua gaudia, nati
 Tunc, & matris erant; quam lata illapsa voluptas
 est animis; dulces qui sensus? qualis amorum
 Illeccbra, amborumque faces, & pectoris ardor
 Carminibus retulisse meis? sed carmine Phæbus
 Se negat esse parem, aut posse hæc æquare canendo
 Ergo animus, veluti laqueis pennata volucris,
 Artubus ut se se soluit, corpusque reliquit,
 Membra iacent, tamquam placido correpta sopore.
 Clausa putes dolci radiantia lumina somno.
 Pallor erat qualis fuluo spectatur in auro.
 Floridus ætherium spirabat vultus odorem,
 Idem frontis honos, & amæni gratia vultus.
 Quid faciat pia turba patrum, parvusque senatus?
 Seruitium funebre parat, solennia pompa
 Exequitur properè. socium vocat agmen amicum
 Ut maestum comitetur iter. fert molle feretrum
 Officiosa cohors defuncti corporis. ardent
 In manibus flammæ; soluuntur lumina fletu,
 Quæq; tulere Deum, tumulo pia membra reponunt.
 Hæc cine membra. diu iaceant tumulata sepulcro?
 Mortis & ista diu vitæ tegat vrna parentem?
 Æterni solis genitrix aurora, nigramentem

*U*mbra^rum sedem , & tenebrosas incolat ades?
*T*ertia ab interitu vix iam præfulserat eos,
*C*um chorus aligerum venerabile iussus ab *vr*na
*V*irgineum, (decutit qua pompa) educere corpus,
*I*llius; ut felix animaret spiritus artus,
*A*tque iterum reduces vitales redderet auras.
*H*æc ubi, saltuum cætu plaudente, peracta,
*S*e se animus volucer cognatos fudit in artus,
*S*oluendoque alias nunquam se iunxit amico
*N*exu; restituens melioris munera vitæ.
*O*noua quæ species rediuiuo in corpore ? quantum
*S*plendet in ore decus ? quo lumina bina nitenti
*S*ole micant gemino ? maiestas inclita vultus,
*E*t frontis qui dius honor ? quo vere reuident,
*P*urpureo fulgore genæ ? qui candor eous
*I*mmistus, decorat cælesti lumine formam?
*N*on sic mane nouo rediuius prodit ab *um*bris
*A*urora genitrice satus sol aureus , *vr*na
*D*ia parens qualis radijs afflata refulsit
*I*nuectura polo tantum regina triumphum.
*E*rgo iter ad superos nati subnixa lacerto
*A*ggregitur diuina parens . qui currus ouantem
*E*xcipit ? ætherijs quibus est inuecta quadrigis
*R*egnatrix decreta poli , mundi que futura ?
*C*elestes anima volucres thaumantide fulua
*E*ffictum subita , varijsque coloribus aptum
*E*xpediunt currum , rutilos sinuata per orbem
*A*stra reuoluuntur , subeuntque immissa rotarum
*I*ussa ministerium ; radijsque nitentibus astris
*C*ompacti rutilant . Phæbi fulgore cornusco
*S*tat ductus temo . Zephiri pernicibus alis
*S*upponunt cito colla ingis, volucresque quadrigam

Re-

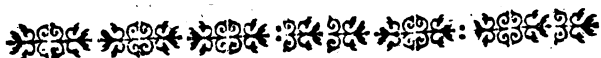
Regna per alta veheunt. laxas moderantur habenas
 Cœlicolæ magni, siduntque in puppibus altis.
 Lætâ fremit festiua cohors, cantuque sequaci
 Ætherium comitatur iter. concentibus aër
 Dulcisonis resonat. cordas animare canoras
 Hæc studet aligerum pars. pars attollere voces
 Altera gestit amans, & læto carmine laudes
 Ingeminat, Regina, tuas. extollit honores
 Virgineos. celebrat facundi dona pudoris
 Connubio seruata pari. consortia matris
 Virgineo cum flore canit. sine labe parentum,
 (Concessum nulli decus hoc, atque inclyta dona)
 Te primos habuisse satus. calasse Draconis,
 Victtricem furiale caput, retulisse triumphum
 A primo inde satû, & palmas legisse niuales.
 Non indicta abeunt summissi pectoris ausa,
 Magnanimumq; decus, queis flectere numen ab astris
 Ad tua vota potes, mortales cum induit artus
 Teque vnam ex cunctis, voluit de stirpe parentem?
 Tot passam memorant infracta mente labores
 Ærumnasque graues. nullis cessisse periclis.
 Spectasse impauido morientem pectore natum.
 Quid cum sublimes omnes inuicta per orbis
 Cælestes meritum victrix superabis olympum?
 Sub pedibus se luna tuis substernet, & ultro
 Supponet maculosa iubar; venerata pudicum
 Candorem sine labe tuum. sua nomina Virgo
 Te subeunte polum, posthac non ausa tenere.
 Aurea saturnus dediscet sæcula. quando
 Tu meliora dabis, Pietas tua, pondera libræ
 In partem materna tui inclinabit amoris.
 Ignea compeſcent maiortia signa furore m,

Re.

Regna subit quando pepigit quæ fœdera terris.
 Mercurium eloquij pudeat. tenet astra patrona,
 Quæ, quamquam iratum, potis est lenire tonantem.
 Quid fortunatum Iouis astrum vota reposcant?
 Hanc adeant. veniet nunquam spes irrita votis.
 Quid Venus interea dum Virgo scandit olympum?
 Illa licet probris hominum, vatūque canentum
 Vapulet inmeritis, sed enim pudibunda nitores
 Summittet pedibus tantum venerata triumphum.
 Sidera cuncta dein plausu gratantur ouanti,
 Et vox vna sonat trepidi nos linquite nautæ
 Hac veniet vobis melior cynosura tuenda;
 Hanc pelagi dominam vestris accersite votis.
 Æquoreum substernit iter. saxa abdita monstrat.
 Ad nutum accitis complebit carbasa ventis.
 Spes erit agricolis, soles dabit ire serenos,
 Et cum terra monet, pluuios de nubibus imbres
 Exorata dabit, morbis crit illa Machaon.
 Quodque magis cupitis, stygio defendet ab orco.
 Sed iam emensa vias sedes intrare beatas
 Apparat. æthereæ reuoluto portæ cardine
 Panduntur. radiata auro atria laxa patefcunt,
 Atque aditus penitus celestis regia monstrat,
 Et stratas adamante vias. in limine primo
 Calituum noua turba frequens se se extulit vltro
 Reginam opperiens. geminat modulamina cantus
 Et plausus dat læta novos; noua gaudia iungit,
 Et sociat festiua choris noua fœdera vocum,
 Reginamque suam festiua voce salutat.
 Illa triumphali nati subnixa lacerto
 Æternum genitorem, & flabile numen amoris
 Læta subit, calique throno regina locatur

Nos

Nos foris interea subsistere Phœbe iubemur,
 Vtterius nec ferre pedes datur. ò bona diua
 Carminibus te, quando meis super astra petentem
 Ac tenui musa sum post comitatus euntem,
 Nunc si aditu excludor, portam & vetor ire patētē,
 Cum me fata vocant, & funeris hora suprema
 Ad feretrum festinat iter, tumuloque propinquat,
 Luctantem hanc animam, & nexus exire parantem
 Corporeos dudum, moribundaque relinquere membra,
 Auxilijs dignare tuis, ac robore firma
 Prævalido victrix. stygios compesce furores,
 Et nocuos auerte dolos. mortalia tangant
 Fac nulla; & fluxa hæc, memori dele omnia mente.
 In fletus abeant oculi. præcordia iustus
 Frangat iniqua dolor, scelerum contagia perempta.
 Tende manus, sursumq; leua, quò te auspice cælo
 Inferar, & tecum socialia gaudia iungam.

VIRGO DEIPARA CORONATA

TE superùm, Regina potens, super astra petentē
 Atque triumphali vectam per inania curru
 Æthereamque domum ingressam, sedesque beatas
 Carminibus mea musa suis, gressuque sequaci
 Est comitata. tenent tua nunc iam gaudia portum.
 Tutæque iam plenis subierunt ostia velis.
 Nos hic interea tumido iactamur in alto;
 Nostraque spumosis agitatur fluctibus alnus.

Ad

*Ad trepidam conuertè ratem pia lumina, & omnes
 Equoreas prosterne minas. vitare latentes
 Da scopulos. cæcas pelagi præteruehe syrthes,
 Aspiretque tui diuini flaminis aura.
 Quam tu namq; ratem protexeris, æquora cursu
 Dospite transibit tumido nil territa fluctu
 Tanget. & atherei securam litoris actam.
 Nunc vero, bona diua, meum (præconia laudis
 Emeritq; super astra tuæ) concede laborem,
 Hunc mihi postremum plenis succedere votis,
 Aspiretque fauer Vati, postrema canenti
 Carmina, & è roseis pia danti munera sertis.
 Ergo age musa polo quando sese intulit, altoq;
 Est excepta throno, diuinoque ebria vultu
 Cum nato sublime sedet, dextrumque sedentis
 Nati habet, & meritis æquam sortita coronam est.
 An par carmen habes meritis laudique parentis
 Virginea? innumera numerus decrescet arena
 Illis collatus. numerentur marmoris vnda
 In censum veniant pluuij de nubibus imbres.
 Quot quot habet, numeres, ingentia sidera cælum,
 Et paruas percurre faces. frondosa propago
 Sylvarumq; nemorumque tui sint carminis ausus.
 Supputet Autumnus foliorum probra caduca.
 Ver flores; segetes æstiuo tempore tellus;
 Et virides quot quot pubescunt molliter herbas!
 Nil meritis æquale dabunt. sunt præmia palma
 Virginea numerosa magis. concedit honores
 Diua parens nato primos. super eminent omnes
 Post natum, diuina parens. velut astra teguntur
 Indiga, cum radijs solis collata diurnis.
 Cælicolum summi, medijsq; atq; ordinis imi*

G

Agmi.

Agmina, mirantur donis cælestibus antæam
 Aligerum super omne genus. vaga lumina flectunt,
 Intenduntque asiem circum, si forte videndus
 Inter olympiacos numero ex ordine tiues
 Par aliquis veniat. quærentur lumine fixo
 Agmina calituum, cuneis partita nonenis;
 Ordine sed terno. qui summis ignibus ardent
 Et dio feruore flagrant. queis mentis acumen
 Rimandique sagax specimen sua nomina fecit,
 Vos quoque qui vario polletis munere, & omnem
 Seruitio præbetis opem, famulumque iuandi
 Acce ministerium exercetis. summa potestas
 Queis collata poli magna ad molimina seruat.
 Quos dixere thronos. validos quos inclyta virtus
 Indigitat dextris alacres, & robore firmos,
 Principibus titulis qui gaudent; quique iubendi
 Imperio celebres dominandi & iure potiti.
 Et qui nubiuagi terræ legantur ad oras,
 Et superum mandata ferunt. custodia pernox
 Quosque tenet vigiles, terrarum, & cōmoda curant.
 His etenim cunctis præferri matris honores,
 Diuinam, & cunctis longe præstare parentem
 Muneribus cernunt. summittunt agmina fascēs
 Omnia, quæ natus fert post captiua triumphum
 Dum cælo inuehitur, vilescunt sanguine palma
 Innumera Fidei testes, monumenta cruenta.
 Turba puellarum, thalamos exosa iugales
 Et castum complexa decus præconia laudum
 Nulla tenent. niuei candoris laurea languet
 Immensum velut æquor aquis vastumq; profundum
 Maternus se pandit honor-decora omnia cūctorum
 Obruta ad ima iacent. ingenti luce resulget

Sol

*Sol veluti . inuisis latitant splendoribus astra.
 Cum subijt regale Parens diuina supremum,
 Post natum solium, & mundi moderatur habenas,
 Im mortale decus varium, sertumque paratur
 Virgineo capiti . feruet certamen amoris
 Tres inter, diuini maneris ; æmula dona
 Congrua quisque parat. natam, natiq; parentem;
 Virgineam pater omnipotens dedit esse potentem;
 Illius, & totum subiecit legibus orbem,
 Famineoq; regi voluit supera omnia iussu,
 Omnia, & ima, suis dictis parere iubentis.
 En te, Diua parens, inquit, dumserta reponit
 Virgineo capiti, nitidis non clara pyropis,
 Aut quas æquor habet gemmarum pura nitore,
 Sed Titana super circum radiantibus astris,
 En, ait, hæc nostro dudum gens edita cælo
 Aligerum pennata cohors, animæq; volucres
 Reginam agnoscent : quotquot super astra cohortes
 Æthereæ innumere, nostri decora inclyta regni
 Ordine censentur triplici, tua iussa faceissent.
 Imperio tu flecte tuo.cuncta agmina iussis
 Certabunt parcere tuis. prece supplice poscent
 Ad nutus pendere tuos. & nutibus astra
 Stent subiecta tuis. cælum vertigine crebra
 Legibus ire tuis discet. moderata recurrent,
 Tempora lege tua. spumosis alpebus æquor
 Extulerit sese ; montanas aggeret iras ;
 Culmine præcipiti liquidas trahat inde ruinas,
 Et subito præceps vndosis vallibus hiscat
 Tu iubeas tumidos compefiet protinus æstus;
 Tergo supinabit substratis fluctibus æquor.
 Aduersis concita plagis in prælia surgant.*

Flamina. nimboſas ineant certamine pugnæ.
 Iuſſeris. æreis campis ſopita quieſcent.
 Fulmina iter rapidum ſiſtent, flammasq; volucres,
 Imperium venerata tæum. Quis terror Auernum
 Concutiet, quando vna tui vel nominis umbra
 Vix audita ſonet, trepidas illapſa per aures?
 Non crebi manes talem ſenſere ruinam
 Fulmine cum ſubito ſuperis de ſedibus ætæ
 Horrida præcipiti tenuerunt tartara lapſu
 Ac cum, te audita, conuertent terga fugaces.
 Hæc, Genitrix tibi dona Dei, conceſſit habenda
 Omnipotens Genitor. quæ grandia dona parenti
 Natus habere dabit? memori ſtant pectora fixa
 Quæ dederis Genitrix. fueris quot paſſa labores?
 Neſcit amor vinci. recolit quod geſſeris alto
 Intemerata parens. infantem preſſeris vlnis.
 Vbera ſint teneris quoties admota labellis?
 Conciliata quies, ſomni, noctiſq; ſopore?
 Membraq; faſciola quoties conſtriſta nivali?
 Et repetet noctes vigiles. trepidosque pauores.
 Nocturnas ab vrbe fugas, greſſusque pudicos
 Per deſerta vagos. Quid cum ſudore madentem
 Sanguineo; nexum vinclis, tractumque catenis;
 Candida marmoreo religatum membra cylindro,
 Vidit, & innumeris ſubiectum terga flagellis?
 Immemor an fuerit! natum quod viderit ipſa
 Turpe coronatum vepribus? ludibria regni;
 Coccineam clamydem; probroſa & ſceptra gerentem?
 Prætereunda venit moles impoſta trabalis,
 Crux humeris, alto diſtentaque brachia trunco?
 Et vitam ante oculos caræ expiraſſe parentis
 Mente memor recolet nulla? indonata recedent

Mu-

*Muneribus ? nullo nati dignentur honore
 Tot mala ? tot grauium certamina seu a dolorum ?
 Innumeras deprompsit opes, & dona profudit,
 Thesauris quæ digna suis, quæ digna parente,
 Mortale super omne genus, mentesque volucres
 Euecta. arcanis illam cælestibus implet,
 Datque alti secreta poli rimanda profundis
 Consilijs, scrutanda sui abdita pectoris, vlli
 Non vnquam concessa pari spectanda fauore.
 Maternos quodcumq; magis sublimat honores.
 Concedit; regniq; sui iubet esse secundum
 Post nati, sublime decus documenta magistra
 Addiscant vltro quotquot regnator olympus
 Ingenio volucres mentes complectitur illa
 Luce sua il nstret, secreta ignota reuellet.
 Instruat ignaras. Fidei moderetur habenas.
 Scilicet in matrem fuerit largitor auarus
 Qui tot in immeritos ingentia dona profudit ?
 E cruce latronem subito dat scandere cælum.
 Consortemque facit regni. mucrone cruento
 Qui latus effodit, fastis adscribit olympi,
 Raptores ad regna vocat, se nosse negantem
 Dat cæli referare fores, & pandere olympum.
 Bethanam Veneris demersam fluctibus inter
 Virgineos dedit esse choros. Quo extollere matrem
 Debuerat super astra throno ? queis tempora sertis
 Cingere ? queis donis decuit cælestibus auctam ?
 Crimine, quam nullo nulla quam labe parentum
 Inpersam decreuit amans, & quam sibi tota
 Humana de stirpe olim, cum tempora nulla
 Eternum retro acta forent, selegit habendam
 Virgineam in matrem; cuius de sanguine membra*

*Vitali suffusa vigent ; qua luminis auras
 Enixa tenuit , natales sumpsit & ortus ?
 Neve minora forent (spirabile numen Amoris).
 Quæ das dona manu ; æqua etiam concedis habenda.
 Influxit in cordis latebras (mellita voluptas)
 Nectareo torrente reple præcordia : totas
 Dulcis habet vires animi circumfluit ardor ;
 Et quæ suave vrunt incendia grata medullas.
 Erubere suis inspectis agmina flammis
 Calituum cuncta ; & stupor obruit altius illos
 Quos Amor extulerat ; queis nomina flâmens ardor
 Maior habere dedit . reliquos ex ordine catus
 Calicolum , visos collatis ignibus alto
 Obriguisset gelu . Quid cætera dona parenti
 Virgineæ collata canam ? quæ munera cumq ;
 Numen amans , hominum menti concedit habenda
 Virginis arbitrio subiecit . quodq ; reposcas
 Ipsa roganda venit ; cæcis mens tecta tenebris
 In præceptis sine luce ruit ? fiducia constet ;
 Posce parentis opem . tibi lux erit orta repente ,
 Quæ cæcum præpandat iter , diffletque tenebras.
 Insuperos refrixit amor . sax pectoris alget ;
 Ad matrem conuertere oculos . cor ignibus vret ,
 Dissoluetque gelu . hocno fervere calefcis ,
 Frit , & igne Venus ? cælestis flaminis aura ,
 Implorata , facies auertet ; comprimet æstus .
 Illa tuas terget lacrymas , duosque labores
 Molliet . ærumnis præsens solatia cunctis
 Opportuna dabit faciles in prona ruenti
 Supponet bona diua manus , passumq ; ruinas
 Eriget . vna salus cunctis , erit vna leuamen.
 Hanc tamen interea ne dedignere coronam*

O pia diua, tuis mea quam tibi versibus imis
 Musa rosis offert contextam . nil tibi nostrum
 Offerimus quamquam . tua uam tibi gaudia dantur.
 Sunt tua dona, tui passi per cuncta dolores
 Immensumq; tuum decus est, quod carmina laudant.
 Sit meus iste labor, nullo dignandus honore
 Laude licet nulla . tua quod præconia tentant;
 Obsequium seruile meum ne despice. qua nam
 In laudes par musa tuas insurgat, & altum
 Tentet Apollo decus? tamen hoc concede roganti,
 Æthereas, ut Diua Rosas, largo imbrey canendo
 Perfundam ex oculis mæsto . foveamque calenti
 Pectore nec cultu segnis mea musa notetur.

LIBER SECVNDVS

EPIGRAMMATVM

Lectori Beneuolo.

QUID opus secunda hac ad Lectorem
 Epistola? iam satis consilij tui rationem in prima aperueras, quid ista
 noui dicendum adducet, quod prima illa
 abundè non dixerit? In florum cultores prima
 distrinxit dictionis aculeos, num superest
 vt hæc secunda in alios bilem inclementer e-
 iuret, & pia ipsa rosaria maledictorum spi-
 nis obarmet? habeo. mi Lector, quod tecum
 proloquar, & pauca amicè communicè. cum
 typographo fuit mihi non leuis altercatio, cū
 rosarium hoc typis cudendum afferrem; nam
 vt audiuit illud à me afferri suis expensis edē-
 dum in lucem, quando me omnis lux auri,
 argentique defecerat, hæsit primo me intuitus
 graui supercilio, nasoque suspensio; mox
 veluti per contemptum, accepto libello in-
 titulum oculos curiosè coniecit; vt autem
 vidit latinis versibus comprehensum; quid,
 inquit, in hoc cudendo operam meam, labo-
 rem-

remq; frustra consumam? fortè si etrusc' s' ver-
 sibus illigarerur, id onus non grauatè suscipe-
 rē spe aliqua lucri plectus, in hoc vero ro-
 sario latinè conscripto, quam mihi spem lu-
 cri cūdendo reponam? deme puerolos, qui
 scholas frequētant, & musis mitioribus ex in-
 stituto operam nauant, cæteris in nullo sunt
 pretio hæc latina poëmata. an in lucem edam,
 vt in bibliotheca tenebris obruantur, &
 altiori sordida puluere, non sint oculis le-
 genda, sed cupidè voranda tineolis? marce-
 scunt in pluteis diuina P. Virgilij volumina,
 nec emptores alliciunt. an in hoc tuo rosa-
 rio latebunt legendi cupediæ, & gulæ littera-
 riæ irritamenta suauissima? nescio quæ vos
 dementia sollicitet, vel quæ rapiat ad hæc
 carmina pangenda ignaua stupiditas? quin
 potius ad ea, quæ ad conscientiam moderan-
 dam, & quæ ad morum quæstiones tractan-
 das pertinent, fructuosius in cumbitis, & ca-
 lamum, ingeniūque meliori sorte traducitis?
 esset enim uero non irritus labor, & æmolu-
 mento non careret industria, vt minimum
 in mortuorum suffragijs inuenirent hi libri
 solatium, & vitæ functi viuis erogata stipe
 succurrerent, reperto ad sacras aras oppor-
 tunè perfugio, quando ab his carminibus, nec
 laudem, nec emolumenta percipitis. pen-
 de-

debunt pro foribus bibliothecarum suspensæ tabellæ cum inscripto libelli titulo: rosarum Deiparæ areolæ: florida hæc inscriptio, & rosarum suspensa pubertatis amænitas Lectores alliciet ad curiosè quærendum, an specioso titulo respondeat carminum speciosa venustas, & an Pindum oleant hæc culta rosaria. vix paucos versiculos cum nausea, & stomacho raptim, oscitanterque percurrent, cum subito apollinea veluti ex tripode, censoria gravitate pronunciabunt, nihil esse quod saluam erudito palato moveat, & poëticam famem nedum expleat, sed neque sollicitet. dicendi formulas non ad poësis normam elaboratas. carmen rude, nec ad vota legentium satis excultum. tritamque vulgarem eloquutionem esse. nulla inter hæc rosaria existere ingeniosæ mentis acumina, tandem cum ioco, risuque sardonico; hos libellos vel ad piperis cucullos destinandos, vel cum vitri fragmentis beneficij loco permutandos. hæsi ad hanc typographi audaciam, & ignauissimi capitis arrogantiam; dignam profecto, quæ stigmatibus in fronte, characteribus notaretur, si in alium hominem incidisset, minùs iniuriarum patientem, & manu quàm lingua promptiorem. ego tamen me ipse repressi, & leui risu

mo-

modestèque contumeliam dissimulando præterij, ne tamen impunè esset audaciæ, neuè ex silentio cresceret belluina temeritas, pauca respondi ad arrogantiam typographi retundendam, & ad causam meam modestè tuendam. audi, excepi, mi typographe, & boni consulas, quæ ad tuam ignauiam corripiendam opportunè subiciam, quando ex typographo in librorum censorem ultra typos audacter eniteris. non sunt mea cum Virgilij carminibus conferenda, satis verè, prudenterque dictum. amens enim uero sim, si aliter sentiam, at perperam ineptèq; conficis, non esse propterea excudenda typis, præloque subicienda. enim uero hoc tuo belluino, stolidoq; iudicio poëtas omnes eraseris, qui infra Virgilium, edendis non sine laude, incubuere carminibus, atque in omnes æquè artes contumeliosus existis. Quis enim pictor, Apellis, aut Zeussis egregium pingendi artificium, aut medullam tetigit? ergo nullus in pingendi artem enitatur. tamquam basilicè aurito tibi omnes alueolos, tabulas omnes, omnes penicillos, antiqui, recentisque pictores in faciem, caputque coniicient, & colore non tuo te in bono, vel potius malo lumine collocabunt. sunt enim in qualibet arte, optima; sunt mediocria; illa

illa summis extollenda præconijs . hæc non
 spernenda . sed venio ad artē tuā : habent vtrū-
 que Lugdunum , Gallicum , Bataumq; Co-
 lonia , Antuerpia , Abstelodamum , egregios in-
 cudendi arte typographos , an propterea hic
 Neapoli nulli typographi . Tu in primis hic
 te ambitiosè circumspicis , & horum numerū
 explere præsumis . qua verò laude ? librorum
 lituræ testantur . Miseros auctores , magis quā
 libros prælo torques . mendis , erratilisque ex
 intervallo corrigendis multæ pagellæ non
 sufficiunt . litæ & inuersæ . non satis expressæ .
 cœcæ , distortæ , implicatæ . vnæ prae alijs im-
 pressæ . Quot in generibus peccata ? quot in
 casibus deploranda mutatio , in syllabis in-
 epta coniunctio , quot per vestram inertiam
 in grammaticam , in metrum ignominiosa de-
 decora ? vt cum liber in lucem editur satius
 foret , vt tenebris obrueretur , & vos iure
 merito prælo suppositi , tamquam librorum
 carnifices atramentum sanguine lueretis . hæc
 vt citra iram ; furoremque profudi , ne quid
 obloqueretur insanius , me repenti proripui ,
 experturus meam fortunam apud alium ty-
 pographum . faxit Deus non isto peiorē ; om-
 nes enim ex eodem trunco malè dolati , pro-
 missa ad nausēā vrbana , & penē iurata . lubrica
 semper fides , & vanas intra quator menses li-
 brum

brum typis absolutum sanctè promittūt. duo
 penè anni effluxere, & prælum adhuc otia-
 tur, typiq; sopore correpti stertunt in arculis.
 iurant typos recens excussos, affabrèque ela-
 boratos; excisi rubigine, semestas literulas, &
 vix optico tubo conspiciendas, efformāt. ali-
 pedes cum pretium poscunt. cum ad errata
 corrigēda vocātur, testudine tardiores: quod-
 que omnium malorum grauissimum; ipsi pec-
 cant malè cudendo, nōs tamquam ignauima-
 le scribendo damnamur.

Iesu nomen inditum.

D*Vra licet lapidis tibi nomen. & aspera cuspis
Fecerit. hoc nullum dulcius ore sonat.
Et quamquam immeritò fuerit tibi vulnere partum
Immerito merita est vulnere parta salus.*

Christus circumcissus lapideo cultro.

*Sanguineo, gens Isaciduum, damnata tributo;
Iussaq; post ortum vulnere dura pati,
Solue metum dura mollescunt tempora legis
Hoc lapide infantis vulnere vulnus abit.
Excipient, mox inde tuam non saxea vitam
Limina; sed fiet mollior amne via.
Plaga recens inflicta Deo, potes vna mederi est;
Ærumnisque tuis meta erit iste lapis.*

Christus à Magis adoratur.

*Adjicit hæc etiam miracula Numen in ortu.
Vt solem ductu sideris inueniant.
Et magis hoc mirum. Reges oriente relicto
Nascentem veniunt quærere nocte diem.
Myrrhea nascenti tribuunt, & dona sepulcri.
Tam citò vaticini fata futura canunt?
Ferri aurum erubuit, fera nam sibi bella parari
Sensit, & hoc ortu pauperis; interitum.
Thura magis festiua Deo se dona tulere.
Munere grata suo fumat acerra Deo.*

De

De iisdem.

*Cerne Dei infantis miracula ? solis ab ortu
Memnonios Reges ore silente vocat,
Quæ tua, paupertas, sublimis gloria ? visa
Aurea se pedibus subdere dona tuis.*

De eadem adoratione Magorum.

*Tergemini regale decus, trinamque coronam
Infantis pedibus supposuere duces.
Præripuere Dei nascentis vota sabæi
Reges. non ambit taliaserta caput.
Senticomis amor est in sertis. si ista tulissent
Serta; pedes non; sed iussa tenere caput.*

Christus in monte transfiguratus.

*Montanus superatur apex, celsumque cacumen,
Ut pateat, qualis detur ad astra via,
Ora nitent rutili solaris luminis instar.
Et niuis in toto tegmine candor erat.
Dine, sed hæc memoris funestas gaudia mortis
Nomine, & ad funus sermo solutus abit.
Nempedoces mortem defixa mente reuoluat
Hospes olympiacus, qui meus esse cupit.*

Christus Eucharistiam instituens.

*Celestis moriture paras conuiuia vite.
In cereris tectus se dape prodit amor.
Dona nec effusi per vulnera sæua cruoris*

Pro-

Propinas specie testâ bibenda meri.

Hæc si dona paras mox mox prodendus amico;

Quid facies nullo crimine læsus amans?

Daps non ista venit nimio quærenda labore.

Non hic difficilis potus habendus erit.

Ore calix sorbendus, erit ceres ore terenda.

Oris & hæc sacri dona loquentis erunt.

Christus Gethsemani hortum intrat.

Intrat odoratos hospes moriturus in hortos,

Mortis ubi ad captum retia tendit Amor.

Insidias astus furtim molitur amicus,

Impietas laqueos nocte silente parat.

Fallere neuæ queat tenebrosas præda per umbras

Oscula pressa labris signa dolosa dabunt,

Exultat prædator Amor. iam præda cruenta est,

Iam data sanguineo cernitur illa solo.

Coepit pauere; & rædere.

Surgere te contra solymæ, populiq; furorem

Non satis, & turbas consociare nefas?

Horror, & ipse tuus socialia fœdera iungit.

Et tuus ipse minax surgit in ausa paupor?

Tædia lenta, suo pigro torpore soluto,

Expediunt celeres in tua damna manus.

Exultans alacer committit prælia mæror.

Mentem belligeris implet imaginibus.

Seditio interni victrix iam læta tumultus

Exilit. irriguo sanguine stratus humi es.

H

Chri-

Christus in cruce moriens.

*Hoc pateris natura nefas? trabe pensilis alta
 Occidit ipse tuus conditor. Vltor ubi est?
 Non opus hic lacrymis; non vanis luctibus orbem
 Compleuisse inuat. protinus arma cie.
 Abstulerit nox atra diem. sol territus umbris
 Sese condiderit. terra pauore tremat.
 Dissiliant scissi lapidosa in fragmina montes.
 Æstuet in tumidas aquoris vnda minas.
 Ipsa animata, suis redeant defuncta sepulcris
 Corpora; num cædes numinis vltia venit?
 Degeneres inquit sic vos furor impius armat?
 Parcere cum doceat, perdetere discat Amor?*

Christus resurgens:

*Hæsit marmoreum subito terrore sepulcrum
 Corpus ubi infracta sensit abesse sera.
 Seq; per obstantes lapidis penetrabile postas
 Corripuisse foras; nec patuisse vias.
 Et mors ipsa magis derisa expalluit vrna.
 Neque domo pulsam, fleuit, & erubuit.*

In idem arg.

*Mors ubi tuta tibi sedem regnumque repones
 Ipsa tuis quando pelleris è tumulis?
 Id super esse vnum sibi mors credebat asylum.
 Vinitur hic etiam quæ loca mortis erunt?*

Ad

Ad stipulas infantis Dei.

Dine, iaces infans cereales inter aristas.

O mihi quæ censu diuite messis erit.

Nec me sollicitant glacialia frigora brumæ:

Bruma minor, maior cordis at æstus erit.

Et in terra pax hominibus.

Lata canunt terris superi noua fœdera pacis,

Obside quæ nato Numine sancit Amor,

Usque ratum quin iure putes hoc fœdus olympi?

In sua terrigena vincula Numen habent.

Infans pannis inuoluitur.

Si quod vulnus habes noxæ penetrabile latentis ;

Et penitum si quod pectoris vlcus hiat,

O tibi quam facilis succedet cura medentis.

O tibi quam nullo parta labore salus

Infans molle dabit medicati munus oliui.

Fascia, quæ religet vulnera, mollis erit.

Christus Gethsemani hortum ingreditur

Gethsemani colles, rignos, & fontibus hortos

Cultaque oliuiferi florea ruris amas.

Horride pœnarum, cultor, qui gaudia temnis,

Veris odorati cur inuat arua sequi ?

Urget amor pœnæ, nam quæ sibi regna voluptas

Destinat ; ad pœnas ingeniosus amo ?

In sanguineum sudorem in horto

*Æger Amor languet nimio dum torridus æstu,
 Nec datur immodicis æstibus ulla quies,
 Vt leuet ardentes, vrunt quæ pectora flammæ,
 Largius egelido membra cruore rigat.
 Sed nec flamma modum ponit, quæ forsan Amori
 Profit, atrox veniet danda medela malo.
 Fellea compositis potentur pocula succis.
 Forsitan hæc æstum pocula pota leuent ?*

Christo moriente Sol obscuratur.

*Induxti tenebras fulgentem Solis in orbem
 Dum tua nex solymis diue patrata venit,
 Et fuit hæc pietas ; vltor ne cædis olympus
 Tam graue plectendum cerneret inde nefas.
 Aut latuisse cupis scelerata hæc criminis ausa,
 Ne pateat, tantum desipuisse homines.*

De malo latrone.

*De Cruce suspensus lingua conuicia iactas.
 Odistique Crucem, quam benè ferre decet.
 Nil mirum nullo fueris quòd dignus amore.
 Osores, medius non amat iste Crucis.*

De bono latrone.

*Hunc fugisse caue, latronem care viator.
 Non tua furta cupit, sed sua furta docet
 Affixusque Cruci in celsum grassatur olympum.
 Hæc si furta cupis, te docet ille viam.*

De

De eodem bono latrone.

*Hæc est quam felix cæli tua latro rapina
Cum rapias, debes reddere latro nihil.*

De eodem.

*Latro nocens olim, nunc impia furta perosus,
Artem furandi discis habere nouam
Nec paucis contentus eras, minimisq; rapinis.
Porrectis manibus regna beata rapis.
Callida furandi, tibi non, ars prisca relicta est
Materiam mutas; culpa nec vlla subest.
Vnum subuereor, ne felix ista rapina
Ad scelus audendum tutius, orsa iuuet
Et nimis indulgens veniæ spes incitet ausus
Et mage mors fiat, quam tua vita nocens.*

Christus felle, & aceto potatur.

*Quem, mortale genus, sitienti porrigis haustum?
Acris aceti, cum fellis amaritie.
Nempe nihil poteras hominum mage moribus aptū
Hæc homo propinat pocula, & ipse bibit;
Non tali ille tibi sitienti consulit haustu
Promitur ex cordis vulnere lymphæ siti.*

Clamans uoce magna emisit spiritum.

*Quid vitam tanto moriens clamore relinquis?
Grandius, & minimis viribus ore tonas?
Post etenim tot signa vides torpore soporum,*

*Atque hominum surdis auribus esse genus.
 Vel quia, quam manibus complexu stringis anhelò
 Cru x optata diu sit remouenda tuis ?
 Esse putem potius validos de pectore questus
 Quòd tibi non alter latro sit ille comes ?*

Pater ut quid me dereliquisti .

*A Patre cur doleas solamina cuncta relicta ?
 Quæ tecum est genitrix vna , lenamen erit.
 Hæc ubi sit præsens , quamuis mala cuncta fatigent;
 Aduersa ut fuerint , ire secunda dabit.
 Nec tibi cura tui poterit genitoris abesse
 Hæc fuerit præsens ? possit abesse decus ?
 Gerne sed insanæ voces , gentisque profanæ ?
 Te Eliæ clamant querere subsidium.
 Veh vobis si, ut ferret opem , quaesitus adesset,
 Exitium in vestrum flamma rogata foret.*

Cæcus natus uisum recipit.

*A primo inde satum cæcum. bone diue, tueris,
 Forte per urbanas dum graderere vias.
 Illius & subito tetigit te cura salutis ,
 Atque oculis grato munere ferre diem.
 Nec mora , bina luto sunt oblita lumina, & omnis
 Nox abit, inque oculis protinus orta dies.
 Si mens cæca hominum cupiat sic luce potiri ,
 Natale ante oculos discat habere lutum.*

Iubent custodiri sepulchrum.

Mandant seruari vigili custode sepulcrum.

Ne raptum è tumulo viuere fama ferat.

Peruigilat custos pernox ; tu, diue, reuixisti

Sed iussus, raptum dicere, dum recubat.

Nec bene mentiri docuit gens subdola . somnus

Lumina corripuit , dum rapuisse vident ?

De Cruce dponitur.

Dum sibi te raptum tua Crux, clauisq; refixum

Vidit, & amplexu sic caruisse tuo,

Optauit quoties in brachia cara redire,

Atque tuas iterum fixa tenere manus ?

Nec tibi diuulso socijs amplexibus, impar,

Quin fuit, & maior, quam tua pœna minor.

Hoc solamen erit vobis, quod finis amori

Nullus erit, Cruce te nec sine, diue, dabis.

Christi sepulchrum,

Hac caue praterneas, dum pergis, saxa viator

Ista tuos nequeunt ledere saxa pedes.

Quin magis, ista viam tribuent reperire salutis

Et tibi funebri è marmore vita datur.

Vnus hic est lapidum duro qui dente nequinit,

Sarcophagus veluti membra vorare lapis.

Quod mirere magis. tam odijs inuenta malignis

Cum morte in tumulo hoc, vita coire potest.

De Christi Cruce.

*Mortis in hoc trunco, quam felix insita vita est?
 Et tibi tam felix hic quoque truncus erit.
 Non sic illa prior fuit arbor. insita vitæ,
 Mortis ad arbitrium protulit omne genus.*

De eadem.

*Crux, tibi materiam, quæ nam suffacerit arbor,
 Conscia sit quamvis, fama referre neget?
 Arboreis me forte foret dis inuida truncis
 Ire super cunctas arbor, & vna queat.
 Forte decus tacitum sibi sumeret arbor olivæ.
 Inde etenim indulgens vnguine fluxit amor.
 Sumeret & merito, nisi quod tali obstat honori
 Palma. Cruci mage quam, parta trophæa decent.*

In vnum ex Christi clavis.

*Constantine, iubes in frenum vertere, clauum
 In cruce, quo fixa est Numinis vna manus.
 Nempe ad sueta olim iussisti munera cudi;
 Hoc, erebum domuit de cruce diua manus.*

In Iudam.

*Quam bonus auditor fuit hic? dum vera docetur.
 Hoc vnum didicit, non nisi falsa loqui.
 Pauperiemque docet, vitam, & commendat egenâ
 Hic loculos rapere, & furta patrare manu.
 Sapius ingenuum quamvis inculcet amorem*

Hic

*Hic tantum doctus prodere amicitiam
Venditor infelix ; peregrinis ære parasti
Collecto tumultum , sed tibi vix laqueum.*

In sacram Sindonem.

*Tota hac Iliades tela est umbrata dolorum,
Et memores oculos ante relicta tuos.
Forte doles solas umbras tibi morte relictas ?
Vna hac extincto sole superstes erat.*

Ad inferos descendit.

*In latebris terræ atque obscuris nocte cauernis,
Solis inoccidui candida fulsit eos.
Quæ captiua cohors tibi mens, cum noctis in umbris
Expectata diu luxit amica dies ?
Est erebi tristis dolor ? an mage lata voluptas.
Ima quod illius celsus olympus adit ?
Est mora facta brevis. statio si longa fuisset
Ausus & ipse erēbus dicier esse polus.*

Christus resurgens.

*Concussa tellure redis rediniuus ad aurās
Nec sine , te peperit , terra tremente sinu.
Nempe fatigatur magni molimine partus.
Et reducem ad fœtum pressa dolore tremit.
Ni potius vis facta neci est, & vita resurgens
Et mors frustra obstans , hos peperere sonos ?*

Obfi-

Obfignant Christi sepulcrum.

*Gens hominum, cui mors ingrata est; ducere longos
Quæ cupis, & curas cauta videre dies?
Stulta quid obfignas defuncti velle sepulcrum?
Quas auferre decet, ponis iniqua seras?*

Christus rediuiuus cum vulneribus.

*Nescia vita mori, & referens de morte triumphū
Est potis indecores mortis habere notas?
Immortale decus violabit fæda cicatrix?
Mortis habere queunt vulnera huius locum?
Mens hebes ignoras, sint quare quina retenta
Vulnera! deuictæ mortis in opprobrium?
Vt pateat miseris, quo se tueantur, asylum,
Dum sequitur diæ vindicis ira manus.
Ne non vnum anceps habeat tua causa patronum
Os, super, hoc quini vulneris ora patent
Vsq̃ue patrocini fidam spem concipe. nunquam
Supplicis ad votum clausa videre licet.*

In idem arg.

*O' sis vsque memor tibi quæ portarit olympo,
Et quæ reddideris munera, Terra, Deo?
Affert ille tibi caelestis dona salutis.
Vulnera tu reduci non nisi terra dabis?*

Zac:

Zacchæe festinans descende.

*Vt te forte queat Zacchæus, diue, videre
 Arboris in fatua culmen adurget iter.
 Sed tu, diue, inbes descendere. protinus ille
 Iussa capit. quantum pumilus iste sapit.
 Non qui celsa petit, sed qui petit ima, salutis
 Est quæcumque doces hic didicisse potis.
 En quæsitæ diu dediscit quærere lucra
 Sat bene. te, lucrum quærere maius erat.
 Iam cunctas effundit opes. miracula sunt hæc,
 Vt sit munificus, qui modò auarus erat.*

De Centurionis seruo.

*Æger erat seruus, nervis totisque solutis,
 Torpida nec poterat membra lenare toro.
 Centurio te, diue, rogat succurrere morbo,
 Quamque potes ægro, ferre salutis opem.
 Te citò venturum spondes. negat, esse necesse
 Ille; sed ut verbo iusseris illa redit
 Conualuit. Seruique salus non reddita tantum;
 Sed domini; quam non, diue, rogatus eras.*

Languens prope probaticam piscinam.

*Hic annos triginta tulit languoris, & octo,
 Nec potis auxilium ferre salubris aqua.
 Nempe suo infelix decumbens vsque grabato,
 Sors vnda est, illo deside, rapta prius.
 Præteriens tu, diue, rogas, velit anne salutem?
 Annuit. est subito reddita firma salus.*

Ms.

*Mutauere vices ager , positumque grabatum,
In quo ager iacuit , fert sua terga super*

Decem leprosi mundati sunt.

*Conuenere decem vitiat corpora lepra.
Implorare tuam , diue , salutis opem.
Ante sacerdotes se sistere rite inbentur.
Dumque irent , toto corpore pulsa lues.
Vnus adesse tamen visus tibi reddere grates;
Cum morbo , est alijs cura relicta memor.
Immemores alios doni , miraris abesse ?
Mireris potius , diue , quod iste memor ?*

De cæco nato.

*Ederis in lucem , viduatus lumine , & orta
Est tibi natalis , lucis egenæ , dies.
Sors tua sed felix ; alia nam luce tueri
Contigit , atque alio sole videre diem.
Nam tibi præteriens oculos aspexit ademptos,
Munera qui præter qualibet ire negat
Oblinit ille luto tua lumina cæca . repente
Lux redit , atque oculis reddita fulsit eos.
quodque magis mirere , lito quo extinguitur , ardet
Vinida fax oculis bina , corusca luto.*

Filius viduæ Naim resuscitatur.

*Huius te capiat viduæ , bone diue , parentis
Cura memor , nati flentis ad interitum :
Hic illi , vnus amor fuerat , viteque leuamen ;*
Hic

Hic spes vna domus lata superstes erat.
 Etatis sub vere nouo mors abstulit atra.
 Vidit, & occiduos, sole oriente, dies.
 Quid nectis mors lenta moras? nunc præripe cursum
 Ocyor. indecorem carpe coacta fugam?
 Imperat hic sisti feretrum, elatumque cadauer.
 Maternisque iubet fletibus esse modum.
 Mox loculum tetigit, rediuuium funus, & exit.
 Et feretrum in cunas ire, repente dedit.
 Huius te viduæ fletus flexere parentis:
 Scilicet ante oculos matris imago tuæ est.

Iudas Christum vendit.

Vsq; tenax; sed enim femel omnia prodigis; auri
 Dum vili pretio vendis, inique, Deum.
 Prodis amica tui tam cari iura magistri
 Addere criminibus crimina semper aues,
 His sua criminibus ne desit iure corona,
 Innexus collo ferta dabit laqueus.

Intrat Gethsemani hortum.

Ærumnas ad, diue, tuas tibi deligis hortum.
 Se se inter flores spinea cuspis aget.
 Tristitiam tibi latus ager, causamque dolendi
 Afferet, & trepido lædia mæsta dabit.
 Fiet, & ipse pauor, non suetis viribus audax
 Te contra; tenebris tectus, & arma geret.
 A prece subsidium, sed enim tibi poscis, & instas
 Orando. hæc tantis certa medela malis.

San-

Sanguinem sudat in hortu.

*Impatiens perferre moras ad vulnera quondam,
 Sanguis amans, venis sponte relaxat iter.
 Libertas properanda venit; se carcere claudi
 Non patitur. præcox exilit æne crnor.
 Ne tibi subrepat quod vi persusus, amorem
 Indicet; ultro etiam dat tibi, signa crnor.*

Simon dormis?

*Hæc funesta, Simon, tibi nox potis esse sopora?
 Hora tibi vigili nulla nec esse queat?
 Siccine mox fueris commissi pastor ouilis?
 Pars quota de grege non visa superstes erit.
 Sint consueta Petri tua nomina iure silenda.
 Dedecet hoc nomen quem sopor altus habet.*

Conuerte (ad Petrum) gladium tuum
in vaginam.

*Me coram vindex furiosas surgis in iras?
 Atque aurem truncas, ultor ut esse queas?
 Non hoc vltrices sibi tempus postulat iras.
 In me cæsæ auris vulnera adacta putes.
 Anne meo hic hortus sacratus sanguine; dextra
 Vindicis indigna cæde profanus erit?
 Iesus amor meus hic est. non vindicta, sed ingens
 Me coram, est cunctis parcere laudis opus.*

Petrus aulam ingreditur.

*Quam tibi, Petre, nocens prior hic ingressus in aulā?
 Sis citò mentiri cum didicisse potis?
 Scire cupis quare propius te sistis ad ignem?
 Namque à sole procul, te tenet acris hiems.
 Dissimiles, ut cerno vices? prope marmoris undas
 Arsit, vicino ex igne refrixit amor.*

Christus columnæ alligatur.

*Fabula quid memores, religatum rupe Prometheus
 Quod tulit in terras solis ab orbe faces.
 Has tu vincte luis penas; nec fabula ficta est
 Diue, quod in terras vexeris inde faces.*

In idem argumentum.

*Ne fore spes hominum metuas aliquando caducas.
 Cunctorum hoc veniet marmore fulta salus.
 Huius complexum metuas styx atra columna.
 Altera Dagonem vulsa columna premet.*

In idem argumentum.

*Hac, ne crede dolor, metam posuisse columnæ
 Arumnis. ultra dius anhelat Amor.
 Vertice figendi stimulant praeordia repres.
 Hac, ideo saxi vincla soluta cupit.*

Spi-

Spinis coronatur

*Sic regnare doces. sentes pia regna doloris
 Spreta vides alijs. sunt tibi frontis honor.
 Nostra olim tellus vepribus damnata ferendis
 Dicta, & senticomi cespitis esse parens,
 Dedecus hoc renuit. probro negat amplius esse
 Cum spina est capiti visa sedere tuo.*

In idem argumentum.

*Hanc decet imponi capiti desente coronam.
 Talia nam poscit Rex sibi regna dolor.
 Hanc refugis, roseis inhians malè sana voluptas.
 Ut fugias, cordi spinea cuspis erit.*

Purpura induitur.

*Posceris ad pugnā. Gens impia. pugna propinqua est
 Turpurea ex humeris dat tibi signa clamys.*

Arundo in dextera.

*Dedecus in vestrum hac armatur arundine dextra.
 Frangere vos etiam cum sit arundo satis.*

Pilatus manus abluit.

*Rore manus tergis, quæ nullo crimine peccant
 Impia quin potius lingua lanatur aqua?
 Sed frustra hanc etiam totum maris abluet æquor.
 Quando nec æterno purgat in igne focus.*

Crucem baiulat.

*Pone manu sceptrum lenioris arundinis. armos,
 Crux subeat grauior ; sed tibi grata magis.
 Nempe memor, tibi, quod tuleris, benefacta repēdet.
 Quodque cupis, te mox altius illa feret.
 Illam dum ferres ; vidit te sepe ruentem.
 Neue ruas iterum brachia tensa dabit.*

Christus cruci affixus .

*Hac tua fixa salus cruce iam, spectabilis hæret;
 Amplecti hanc renuis ? non erit vlla salus.
 Forte quod amplecti nequeant te brachia clauis
 Fixa times ? patulum sat tibi pectus erit.
 Quid fluxis inhiās, rebusque fugacibus orbis ?
 Quæ cupis, hic semper gaudia fixa manent.*

In idem argum.

*Iam sublime tenes regnum, bone diue, dolorum.
 Et datur optatum scandere posse thronum.
 Sed tibi non vno venit certamen ab hoste.
 Nec semel aut satis est conseruisse manus.
 Per plures tibi pugna gradus inimica parata est.
 Cæde & ab hostili nec data certa quies.
 Nox te certantem florenti vidit in horto.
 Et pavor, & maror tristis in arma ruunt.
 Cerno laborantem, roseo & sudore madentem
 Te terrore fugax linguat amica cohors.
 Triste catenatum te aspexit saepe tribunal.*

Et tua pulsa rubent ora verenda manu.
 Cum duro potuit robur certare cylindro.
 Erubuere humeris victa flagella tuis
 Senticomi in cassum foderunt tempora vepres.
 Ista tibi maiusserta tulere decus.
 Crux humeris imposta tuis onerosa trophæa
 Sustinet, & spolijs hæret onusta suis.
 Nil reliquum. iam scande thronum regnumq; capeffe
 Hoc clavis fixum firmitus vsq; manet.

Mulier in adulterio deprehensa.

Hæc modo connubij fœdauit adultera leges.
 Iussa etiam saxis lege petenda venit.
 Hæc, te, quando lubet, quærat iudice causa.
 E tua iudicij sit penes ora fides.
 Cernite liuoris mendacia, cernite, & astum.
 Quæritur, vt iudex, possit vt esse reus.
 Flexus humi; tu diue notas in puluere signas.
 Arcana & digito sensa reposta tegis.
 Mox, vestrum fuerit quicumq; hic criminis expers;
 Primus in emeritam sit lapidator, ais.
 Tunc abeunt cuncti taciti, nullusque superstes
 Tempa tenet; mulier damna nec vlla tulit.
 Femina quàm indulgens, videas, sis nacta tribunal.
 Puluere in efflando, noxa notata tua est.

Christus tempestatem sedat . ipse
verò dormiebat.

*Te sopor, vnda tenet pelagi, atq; immota quiescis,
Dum Numen vigili lumine puppe sedet,
Vix sua declinat dum Numen lumina somno
Excitis subito fluctibus vnda tumes.
Æquoris vnda sapis; nam oculorum luce serena
Illius, exciri quæ ausa procella foret?*

Christus arguit S. Thomæ infide-
litatem.

*Morte triumphata, quòd non mea vita reuixit
Nunc etiam ancipitem pergis habere fidem?
Tende manus . infer digitos in vulnus hiulcum,
Et testes habeat lumina, cæca fides
Credidit, & fidei quæ sunt inimica tuentis
Lumina, bina queunt clara iuuare fidem.*

Domine salua nos . perimus

*Euigila, placidumque oculis depelle soporem
Obruimur, propera, diue salutis opem.
Intumuit sine lege salum. iam cymba marinis
Fluctibus est impar; vnda refusa tegit.
Increpat ille fidem modicam, quam lumine clauso
Viderat; & vanè quid trepidatis ait.
Inde salo sua iussa dedit. substernitur vltro
Vnda tumens, vltra ferre nec ausa minas.
Disce memor, fuerit tecum si Numen; obibis
Si qua pericla; tamen, tecta erit vsque salus.*

I 2

Mag-

**Magdalena Christū à Farisæo conuiuio
exceptum adit.**

*Vnguento linit illa caput tibi, diue; sed imis
Es tu vulneribus facta medela suis.
Cum graue nempe oleat putridum cor, non sine odore
Ante tuos audet procubuisse pedes.
Obliquas tenuisse vias pudet ardet inire
Rectum iter; atque duces hos cupit esse pedes.
Et crines soluisse decet. sic nempe solutis
Fassa est, seruitium deposuisse, comis,
Sunt quàm fausta tibi hæc conuiuia Magdali ? fletus
Affers; & cordis gaudia læta refers.
Non Bromij latice, & generosi rore lyæi;
Ebria sed dio pectus amore redis.*

Christus infans fugit in Ægyptum.

*Niliacas cæli monitu fugitiuus in oras
Diue, per hybernas cogeris ire niues.
Celsa Pharos nitida quin discutis igne tenebras?
Quin famula noctis tempore luce præs?
Officium renuis ? sat dijs Numen ocellis
Exiget & noctem, noctis & igne gelu.
Ne tamen ignores venturi Numinis orsa.
Hoc tua venturo Numina falsa cadent.
Isida dediscas, dediscas nomen osyris.
Nomina erunt vndis obruta, Nile, tuis.*

De Samaritana . Mulier da mihi bibere.

Diue, fatigatus longinquo errore viarum.

*Fonte super , medio sole calente, sedes
Cumque habeas propius gelidos de fonte liquores,
Poscis, vt ad potum der Samaritis aquas.*

A dape ieiuno (quamquam sitis ardor adurit,)

Haustra nimis large sorbilis vnda nocet.

Allatis vesci dapibus tu, diue, recusas.

Et cupis hoc nocuo rore leuare sitim ?

Hos ego non latices ; lacrymarum posco liquores.

Hæc aqua (sit quouis tempore pota) inuat.

De eadem Samaritana.

Hæc Samaris , pennata velut fugitiua volucris.

Per sædas errat turpe soluta plagas.

Aucupio tu, diue, sagax animisque trahendis,

Fontanas propius retia tendis aquas.

Ad potum festina, dies dum feruet ab æstu

Venit , & in dias incidit illa plagas.

Quam tua sors felix Samaris , cum sumere lymphas,

Veneris ad fontem , corda tulere faces.

De eadem.

Diue rogas haustum laticis de fonte fluentis.

Sed mage caelestes tu dare quæris aquas.

Quæ tu, diue, dares , ignorans munera lymphæ,

Negligit , vnde tibi sit rogat haustus aquæ ?

Ne fugiat tibi præda inbes vocet illa maritum.

*Dum negat illa vnum, septimus arguitur.
 Erubuit, detecta videns sua crimina; & vnda
 Oſta; ad lacrymæ verſa recurrit aquas.
 Quam felix captura venit tibi, diue, per vndas
 Vnius ad captum, plena ſagena tibi eſt.*

Chriſtus in cœlum aſcendens.

*Cum te, diue, rapis nobis petiturus olympum,
 Montani quare, culminis alta petis?
 Nonne tibi facilis foret hic aſcenſus ad aſtra,
 Et ſi te reducem preſſa teneret humus?
 Nempe iter oſtendis, quo cali celſa petamus
 Ardua per, dabitur ſcandere poſſe polum.*

In idem Argum.

*Nube leui fultus patriam conſcendis olympum,
 Tot diti ſpolijs hiccine currus erit?
 Cur nubem ſumpſiſſe iuuat, volucremq; vaporem?
 Non magis apta tibi forte quadriga datur?
 Hanc ſumpſiſſe decet. pluuijs mox ignibus orbem
 Donabo. hique mei munus amoris erunt.
 Quæq; meos nunc ima pedes tenet ardua nubes
 Mox orbi, cordis ſparget amica faeces.*

In idem argum. ad ſuam muſam

*Sic ducis mea lenta moras poſt terga camæna
 Ardua nec celeres tollis ad aſtra gradus?
 Cerne triumphali ſubueſtus ad æthera curru
 Aſſertor, prada diuite onuſtus eat?*

Nem-

*Nempe nequis, post ire sequax, iam pressa senili
 Pondere, & infirmo turpe caduca pede!
 Sint tibi subsidio metrici de carmine gressus
 Non potes ire tuis; vtere apollineis.*

Spiritus Sanctus missus igneis linguis.

*Forſitan ardentes cælum conſurgit in iras,
 Cum tibi linguarum mittat ab axe facès?
 Ignea, non populis miſſa eſt hæc lingua cremandis,
 Algida ſed dius peſſora vt vrat. amor.
 Lingua viden volucris ſublimi in vertice ſidis?
 Vult arcana poli mentibus ipſa loqui.
 Et licet in plures videatur dedita flammæ,
 Fœdus in ætherium neſtere corda ſagrat.*

Chriſtus Saulum ex equo deiicit.

*Quod te, Saule, pedes? me contra prælia tentas?
 Inq; meam ſobolem bella cruenta geris?
 Vix hæc; cum ſubitus fulgor perſtrinxit euntem.
 Lux ſubita atq; oculis abſtulit illa diem.
 In præceps deiectus equo ruit. ille ruinam
 Poſt hanc, numquam alias, ſtare potis melius,
 Clarius obtutu non vnquam vidit acuto,
 Quàm cum caligo lumina nocte tegit.
 Cæpit & ille vias mage tunc inſiſtere rectas
 Erro cum cæcus tendere neſcit iter.
 Hunc ſibi dia fides ad votum adſciuit alumnus.
 Dum ſibi captum oculis ſenſit adeſſe parem.*

Ite maledicti in ignem æternum.

*Impia gens hominum cunctis obnoxia culpis,
Omne nefas, veluti quiq; bibistis, aquam,
Quos tenuit non vlla memor reuerentia diuum.
Et quibus ætherius lusus olympus erat;
Ludicer & fuerat quibus atrox terror Auerni
Tartareæque domus picta tabella, focus.
Cernite supplicium quod vestris obtigit ausis.
Vsq; eritis stygio viuis ab igne rogos,
Nec spes vlla datur miseros exire penates
Irrita, quæ pandat limina, clavis erit.*

Venite benedicti Patris mei, &c.

*Vnde illi est, cognata polo, natalis origo.
Insons accipiat vita beata locum,
Humanas inter dudum tactata procellas
Propitio tangat flamine cymba polum
Irrequieta, malis cunctis exercita virtus
Bellatrix; pugnae plura trophæa ferat.
Immortale decus, mortales obruat annos.
Ducat in occiduam nubila vita diem.
Hinc dolor, atq; labor, Crux hinc absistere iussa.
Ista tamen faciles, disce dedisse vias*

Extremum Iudicium in valle Iosaphat

*Elatae frontes hominum capita alta potentum
Huc cito- vos humilis vallis ad ima vocat.
Sopiti dudum cineres; tecta ossa sepulcris
Prodite, ad causas æra canora cient.*

Hæc

*Hæc decreta dies horrendi examinis. igne
 Quo flagrat orbis, erit vita reiecta palam.
 Non prece, non querula flectetur voce tribunal.
 Sopiet haud fletus, quas coquit ira, faces.
 Purganda hæc cereris decreta est area messi,
 Arentes stipulas flamma rogalis edet
 Hoc mortale genus secura mente renouis
 Iudicium? puto te mentis habere nihil.*

Sol obscuratus Christo moriente.

*Te moriente diem noctis texere tenebræ
 Defecit medio Solis in axe iubar.
 Hæc portenta necis, scelerumq; videre recusat.
 Penitet, & Solem luce tulisse diem.
 Ex quo celsa super, natali luce refulsit
 Par nunquam aspexit, conspicietque nefas
 Probra hominum latuisse cupit, ne turpe peremptum
 Auso hominum, possit fama referre, Deum.*

De B. Virgine in templo præsentata.

*Templi aditus laxate fores? augustius vnquam
 Excepere nihil templa verenda Dei.
 Trima dicata Deo subiit penetralia templi
 Inter virgineos addita Virgo choros.
 Summa tenet, sit parua licet, fastigia, & ante
 Quam sit facta Deo corpore, mente gerit.
 Hanc teneant delubra decet quando ipsa Tonantis
 Delubrum est sacrius magna futura parens.*

Vir-

Virgo Maria Christum. concipiens,
& pariens.

*Sacula non vnquam similis miracula partus
Aut dederunt prisca, aut secla futura dabunt.
Concipit illaso Virgo facunda pudore.
Illaso pariter Virgo pudore parit.
Quid miremur apes innuptas gignere? quando
Nupta viro fatum Virgo pudica dedit?
At qualem dedit illa satum? qui limite claudi
Haud potis est, subijt claustra verenda sinus.
Ales olympiacus tanta hac miracula firmat
Virgineosque procul mandat abesse metus.
Ingenium? frustra exploras miracula. obumbras
Alta poli virtus; poscit at vmbra fidem.*

Maria Virgo inuisit Elisabeht cognatam.

*Montanas festina vias pia Virgo capesse
Cognatum officium feta reposcit anus.
Aduentu geminam genitrix dabis vna salutem;
Cognata ventris pignore, & ore dabis
Conuenient spectanda simul miracula matrum
Virgo parens sterili viscere, Mater anus.
Nec sua destituent matrum miracula fetus
Iste dabit saltus, diluet ille nefas.
Vaticinam miraris anum, natiq; parentem?
Maximus hic vatum natus habendus erit.*

Ma.

Maria Virgo ritè lustratur.

*Dedecus hoc subeas maculosa , Virgo, parentis
 Qua nullo humano es semine facta parens !
 An genitrix Aurora venit lustranda diei?
 Lacteus an candor sorde leuandus erit s
 Virgineum cum matre decus lustralibus arcet
 Officijs. Virgo es lege soluta, parens.
 Turturis an gemini lacrimosa voce gementis
 Dona feres , fletus pellere nata genis.
 Sunt redimenda tuis caelestia pignora siclis,
 Cuius erit pretio pignoris empti salus ?
 Me praeit exemplo natus : tulit ille nocentum
 Vulnera prima puer , me decet ista sequi.*

Maria Virgo moriens.

*Diva parens . matura polo moritura recumbit.
 Mors trepidas retrahit sanguinolenta manus.
 Vnde illi trepidus paor hiccine ? nescia dulcis
 Interitus iaculi vulnera saeva timer.
 Et sit iussa licet , trepidans mandata recusat.
 Est anceps, erret forte seuera manus.
 Quid faciat ? supplex munus demandat Amori.
 Ille leui iaculo dulcia fata dedit,
 Talia, mors inquit, si sint mihi fata ferenda,
 Iam meus, ante atrox, ludicer horror erit.*

Maria Virgo in coelum assumpta.

*En regina poli nati subnixi lacerto
 Expectata diu, carpit ad astra vias.*

Eius

*Eius in occursum totus se effundat olympus
 Æthereæ pateant nixæ adamante fores.
 Sollicitet non vlla trthoni vos cura, ministri
 Cælicolæ ad nati iussa sedere latus.
 Regnandiq; illi totas permittit habenas
 Hac spe spes hominum maior an esse queat ?
 Natus vt indulgens tibi sit prece flecte parentem.
 Irrita non vnquam vota parentis erunt.*

De Christo recens nato.

*Naturam, nascente Deo, decet esse silentem
 Verbum quandò infans edere verba nequit.
 Quæ maiora vnquam miracula viderit orbis
 Vt quicumque roget, nescius orbis erit.
 Numinis immensum pondus sustentet arista ?
 Vt palea æternum fulciat orbis onus ?
 Nox nigra nascenti dederit cunabula soli ?
 Algeat in media viuida flamma niue ?
 In lacrymas abeat gaudentis risus olympi ?
 Ales & in cunis torpeat ignis iners ?
 Et miramur adhuc tenuisse silentia mundum ?
 Cuncta sub infante hoc, indiga vocis erant,*

Christus inter aristas.

*Dine, tuus siccas fletus perfundat aristas,
 Surgat vt in cererem rore rigata seges.
 Scilicet hac infans qua nunc fulciris arista
 Vescum triticea sub dape Numen eris.*

Chri-

Christus noctis tempore natus.

*Quantus honos nox atra tuis conceditur umbris?
 Tempore natalem noctis habere diem?
 Neve Deus moriens tanto te fraudet honore?
 Nox subita est mediam condere iussa diem.*

Christus hieme natus,

*Nasceris hyberno glacialis tempore brumæ.
 Forsitan hanc ingens æstus amoris amat.
 Hinc etiam lacer, & tenuis tibi constat amictus.
 Ignibus ut clausis laxa sit inde via.
 Incassum tamen ista paras medicamina flammæ
 Vna erit ardenti mors medicina malo.*

Christus amissus quæritur.

*Cognatos inter sociali, & sanguine iunctos,
 Amissum natum querere mater aues?
 Vestigat, mihi crede parens, spes irrita natum;
 Affines inter si reperire cupit.
 Hos etenim fugisse, olim iubet ipse magister
 Destruat an factis tradita verba suis?*

In idem argum.

*Desertam à nato miraris fortè paretem,
 Qua non vlla magis cara reperta parens?
 Desine mirari, damnes nec crimen amoris.
 Pro solo est etenim patre relicta parens.*

Di-

Disputat Christus puer inter Doctores .

*Doctorem ingeniosa senum depone tumorem
 Turba ; puer vobis iste maior erit.
 Vel puer iste roget , vel det responsa roganti,
 Turba minus sapiens plena pudoris eris.
 Nil sapit elatum , tumidum nil, iste docendo
 Non facit ad vestros ista cathedra modos.*

Christus moritur.

*Vivimus extincto iam Numine ? an umbra, relicta
 Quae superest nobis vita, soporis erit ?
 Occiduo quae sole potis lux orta manere ?
 Qui vita extincta spiritus esse queat ?
 Hac etiam tibi mira dabit . Mors munera vita,
 Afferet , aetheream mortis & umbra diem.*

Christus in desertum secedens.

*Tartareo certamen atrox subiturus ab hoste
 Aspera soliuagus tu loca, diue, petis ?
 Luce palam partos celebres decet esse triumphos.
 Et poscit vincens ampla theatra decus.
 Ante cibum capiet, quam surgat miles in ausa
 Sed tua contriuit robora longa fames .
 Nempe doces ; stygius quibus armis sternitur hostis.
 Sufficit ingluviem , detrahant arma fames.
 Nec pietas victrix ambit spectacula ; cerni
 Nec vult . sunt illi sola trophaea satis.*

Dic

Dic vt lapides isti panes fiant.

*Miles in arma veter stygius, pugnaq; peritus,
 Opportuna capit tempora vt arma gerat.
 Dum te, diue, fames, ieiunia, & aspera torquent
 In cererem, lapides vertere suadet amor.
 Irrita sed cessit pietas, astusque dolosus
 Non datur hac sola viuere posse dape.
 Te cibus iste magis coluber versute deceret;
 Qui prono lingis corpore semper humum.*

Si Filius Dei es, mitte te deorsum.

*In ventos abiit primum certamen Auerni;
 Inq; suum lapides, diue, ruere caput.
 Pergit adhuc conferre manus, malè subdolus hostis,
 Et licet irrisus, bella secunda ciet.
 Si tuus est genitor Deus, hinc te deijce. catus
 Calituum excipiet, ne pede laesus eas.
 An tu, ignaue, potes talis meminisse ruina?
 Quando precipitem te dedit ille polo?*

Hæc omnia tibi dabo si cadens, &c.

*Bis pugnavit iners; sed tertia surgit in ansa;
 Dedecus, vt maius tertia pugna foret.
 Ad montis sublime iugum, celsumq; cacumen
 Euehit. vnde orbis ditia regna patent.
 Hæc votis indulta tuis sint omnia regna;
 Me modo curuato poplite rite colas.
 Siccine desipias? pulsus de corpore poscis
 In porcis habites. omnia regna dabis.*

In

In Christi resurgentis vulnera.

*Immortale decus redituum morte subacta
Est pote funereas mortis habere notas ?
Hospita pacatus spectabit vulnera olympus ?
Nescius atque necis signa cruenta polus ?
Mutare vices . abeunt nunc vulnera in astra.
Par est athereos astra tenere locos.*

Christus columnæ alligatus à militibus.

*Fortè modum pœnis dabit hæc tibi, diue, columna
Atque erit ærumnis hic tibi meta lapis ?
At non ista tuo satis est data pœna dolori
Et tuus ulterius tendere poscit amor.
Nec votis obstare datur . tua membra cylindro
Vineta tenent . illos est penes arbitrium.*

Cœpit pauere , & tædere.

*Horror, & obiectæ vicinæ mortis imago
Tadiq; & gelidus concutit ossa pavor.
Corrugat subita mæror formidine frontem
Et pallor trepidis inficit ora notis.
Sic pauidis in fronte notis proludis arenæ ?
Militæ sic trepido bella gerenda putas ?
Intrepidæ cogant alij subsigna phalanges ?
Tu mihi victori confice bella timor ?*

Sanguineus sudor in horto.

*Per pluit vbertim toto de corpore sudor,
 Et cruor exiliens irrigat amne solum.
 Hac prece sanguinea caelestes vindicis iras;
 Hac libuit nostrum mergere, diue, nefas?
 Auguror exactas irarum, diue, procellas;
 Dum rubet occiduus, detonat axe furor.*

Morienti fel propinatur.

*Fellea lictoris tibi pocula dextra propinat.
 Arentemque cupit felle leuare sitim.
 Ne qua tibi maneat pœnæ pars indiga; linguam
 Hoc etiam pœnæ munere ditat Amor.
 Fellea libantur modice, sed pocula labris.
 Mox renuunt toto pellere felle sitim.
 Stix caue; quos renuit, permixtos felle liquores.
 Pocula ne fuerint, quæ tibi virus alant?*

Petræ scissæ sunt.

*Saxa dolor potuit perfringere? saxeæ nullus
 Extincto frangat Numine, corda dolor?
 Tristia discedunt in mæstas saxa querelas,
 Et marore graui dissiluisse queunt.
 Saxeæ gens, saxis marorem discite magistris,
 Te doceant lapides mollius esse genus.*

Exiuit sanguis, & aqua.

*Istæ flex quondam Mosæi germinis ifflu
 Prelargas venæ diuite fudit aquas,*

K

In

*In latus inflitto sauit dum vulnere mucro,
 Sanguineo mistus defluit amne latex.
 An mage mira putes quod saxeae viscera fontes,
 Quam fontes ferri cuspide mucro dedit?
 Largius hic saltem munus. sola effluit vnda
 Ex silice. ex latere hoc lymphæ refusa mero.*

Christi crux arbor.

*Arboris hanc captes umbram peregrine viator,
 Dum tibi molitur fœda cupido faces.
 Sit folijs spoliata licet, sitq; arida trunco,
 Tutior umbroso est tegmine nulla magis.
 Indiga nec fructus quocumq; est tempore. bruma
 Siue riget gelida, sole vel ardet humus.
 Quod mirere magis, licet illam felleus humor
 Irriget, usque tibi vitia poma dabit.*

Christi crux Mosaica virga superior.

*Quis mihi nunc referat celebris miracula virga
 Quæ pharij domuit ferrea corda ducis.
 Illa licet scisso suspenderit aequore fluctus,
 Et dederit siccum per maris æquor iter;
 Illius ad nutum mersi licet aequore currus,
 Obruta sint quamvis agmina cuncta solo.
 Nam quid commemorẽ tenebrosos æthere nimbos?
 Quid fœdas Nili sanguine mirer aquas?
 Excitas cinyphum turmas, culicũq; phalanges
 Iactet, & à phario libera colla iugo?
 Sunt crucis imperio, cuncta hæc umbræq; peracta
 Tam potis umbra fuit? quam mage crux fuerit?
 Chri-*

Christi crux nauis.

*Cernis sanguineum pœnarum vectus in altum,
 Vt trabe quadrifida nauita findat aquas.
 Horrida tempestas odiorum concita nimbo
 Sæua fremit rabido, sæta furore tonat,
 Tempestas sit sæua licet, nil territus alnum
 Sustinet, & fixa firmat vtraque manu.
 Nempe nihil refert vnum premat vnda magistrum
 Alnus erit sospes: sospes & orbis erit.*

Christi crux pharmacum contra turpia.

*Si qua cupidinea deflagrent pectora flamma,
 Et si cui Veneris corda calore flagrent;
 Arida supponat flagranti hæc germina cordi.
 Vna hæc sicca queunt perdere ligna faces.*

Christi crux in dæmones Telum.

*Ne tibi sanguineo victor iam plaude triumpho,
 Neue triumphali Tartare plaude sono.
 Hac trabe conflari deflebis tela cruenta?
 Sentiet inde tuum spicula sæua caput,
 Arbor in insidias olim, laqueosq; parata est?
 Hæc tibi nunc arbor, pensile funus erit.*

S. Petri

Si oporteat memori tecum non te
negabo.

*Grandia magniloquus promittis verba magistro
Et vitam mage, quam deseruisse fidem.
Pollicitis stat nulla fides. ter lingua fefellit.
Ter data magniloquē, ter temerata fides.
Grandiloquis discas multum ne fidere verbis.
Nil valet ille manu, qui nimis ore valet.*

De eodem. non novi hominem.

*Tam subito ignotus? quæ tanta obliuia mentem
Abripiunt? quæ animum densior umbra tegit?
Tu modò grandiloquē vitam obiektare periclis
Dura per atq; audes vulnera ferre necem,
Nunc trepidas. notusq; recessit mente magister,
Oraq; sunt oculis nunc peregrina tuis?
Nempe oculis merito peregrini sunt modo vultus,
Quos peregrē ex animo fecerat esse paupor.*

In siti mea potauerunt me aceto.

*Fel mihi propinas sitienti, & pocula aceti,
Est tua sicca meo sanguine pota sitis.
Pocula miscet amor meus, atq; in corde propinat,
Propinatq; mihi saeva cupido necis.
Pocula dissimiles quales habuere ministros?
Nam tua liuor edax, & mea miscet Amor.*

Ad

**Ad Solis echlysim Dionysius Arcopagita
noua ediscit Arcana.**

*Condiderat nox atra diem, refugusq; sub umbras
Abditus, in nigro syrmate Phæbus erat.
Sole sub extincto melior lux indita menti est.
In tenebris acuit lumina, cæca fides.
Nulla dies istis vnquam par fulserit umbris;
Semper in occiduos hæc dabit umbra dies.*

**Bonus latro, malo latroni, & tu in
eadem damnatione es.**

*Impia sacrilegè iactat conuicia lingua
E Cruce qui medio latro sinister erat.
Increpat hunc dictis, melior sua crimina fassus
Qui medio felix è cruce dexter erat.
Extremam vitij tenuit qui marginis oram
Virtutis mediam capit inire viam.*

De bono latrone.

*Vtra placent latro tibi, crux an grandia furti
Prompta quibus toties est temerata manus.
Furta Crucem dederunt tibi; crux dedit ardua regnũ,
Inque pares abeunt dona repensa vices.
Calica tam cito non ea crux tibi regna dedisset.
Ni prius hanc dederint grandia furti cruce*

De eodem.

*Consuetas ad furta manus nunc vincla retardant.
 Vincla ligant celeres ad noua furta pedes.
 Latro tamen priscum nescit dediscere morem,
 Innocua à furtis fata subire negat.
 Quid faciat moriens? vna est quæ libera lingua
 Vinculis, voce potens, calica regna rapit.*

De Christi sepulcro.

*Huic tumulo inscriptum titulum, ne quare viator.
 Non vllum tanti nominis vrna capit.
 Quem tenuit tumulus, victor nunc morte subacta
 Ad vitam redijt nescius vsque mori
 Marmoreo non vlla est vis illata sepulcro
 Exijt infracto marmore vita redux.
 Hanc caue ne cinerum, vt reliquas, inscripseris vrnâ
 Vnius hac fletus dicier vrna potest.*

De eodem sepulcro.

*Quo thracum subiecta iugo tandem vsq; manebit.
 Quæ stygium nobis abstulit vrna iugum?
 Hac mortale genus vitam nanciscitur vrna
 Hic fuit ærumnis vltima metalapis
 O vestras illuc vires conuertite Reges?
 Illuc belligeri prælia ferte duces?
 Hac cos exacuat vires, hæc suscitet ignes
 Ista silex facilis per freta cursus erit.*

Mul-

*Multa viret circa tumulum quæ germine palma
 Destinatus ad vestrum ferta verenda caput.
 Threijciæ frustra terre bunt cornua Lunæ.
 Est mage; quæ solem condidit, vrna potens.*

De sacra Syndone.

*Hæc dolor impressit dii monumenta cruoris.
 Hanc dio telam sanguine pinxit Amor.
 An tibi grata magis fuerint monumenta relicta
 Quæ testata suo tela cruore refert?
 Non secus umbrifera cum sol se nube figurat
 Effigiem solis dat sibi nube parem.
 Sic dius se nube tegens sol Sydonis. vltro
 Occidui solis signa cruenta refert.
 Est tamen illa fugax extincto sole figura,
 Ista sed extincto sole perennis erit.*

De eadem sacra Syndone.

*Non labor æternus talem pinxisset Apellis
 Effigiem, qualem tela cruenta refert.
 Sanguineis expressa notis hic viuit imago
 Numinis extincti, sæcla nec vlla terent.
 Argueris mortale genus, quod signa cruenta
 Sint memori in tela, mens tibi nulla memor?
 Diue, tuum moriens geminasti pignus amoris
 Esse tui memores, munera bina monent.
 Sub dape triticea, vinum te, diue relinquis;
 Mors tua ne desit, viuit Imago necis.*

Christus Crucem baiulans.

*Hæc humeris tibi regna dolor, bone diue, reponit,
 Hæc humeris eadem regna reppnit Amor.
 Certat Amor, certatq; dolor, fuit vtra potestas
 Maior, & in regnum iura suprema magis.
 Iudicij sed victor Amor, litisq; recedit.
 Nil dolor auderet, ni voluisset Amor.*

Mulier amicta sole de B. Virgine.

*In nitidum solare iubar concessit amictum,
 Bisseno cingunt sidere ferta caput.
 Sub pede virgineo Lunato Cinthia cornu
 Pressa iacens maculis subditur ipsa suis,
 Luna, quod ima locum teneas, fortasse dolebis?
 An non cuncta etiam desuper astra tenes.*

Sitis.

*Dius Amor moriens implorat vocibus hæustum,
 Et cupit arentem fonte leuare sitim.
 Quis properet gelida morienti pocula lymphæ?
 Et leuet ardenti sicca quis ora siti?
 Este procul latices. non hæc sitis amne leuanda est;
 Quæ fluit ex oculis aptior vnda foret.*

Exiuit sanguis, & aqua.

*Sanguineis immixta notis, corde exilit vnda
 Immixtus latici purpurat amne cruor.*

Quod

*Quod sibi Lympha ferit roseo cum Sanguine fœdus ?
 Fœdera cum Lympha, quæ sibi Sanguis amat ?
 In caput hoc Erebi fœdus sancitur amoris.
 Exitium sceleri sancit vterq; liquor.
 Primo sceleri felix dabit vnda lauacrum.
 Casta pudicitia pocula, Sanguis erunt.*

Inter duos Latrones moritur.

*Diue, cruces inter medius, furesq; nocentes
 Occidis, hæc stipat pessima turba latus ?
 Qui medius moreris, nullius criminis auctor.
 Nulla, qui cingunt ilia, labe vacant.
 Iure sibi extremum, tum grandia crimina poscunt ;
 Nam medium Virtus occupat vna locum.*

Tenebræ factæ sunt super vniuersam terram.

*Infandum testata nefas natura, tenebris
 Obduxit medio Solis in axe iubar.
 Indoluit nox ipsa ; suos nec Luna nitores ;
 Lucida, nec radios astra dedere suos.
 Sic obcas superum Rector ? tua funera, luce
 Solis, & astrorum mæsta carcere queant ?
 Extincto, radiant fulgentia sidera, Sole ?
 Accendit mæstas lugubris æthra faces !
 An renuis mæstæ tibi debita munera lucis
 Ne similes habeant ortus, & vrna vices ?
 Nox tibi nascenti, sidus succendit eum ;
 Et triplici visus Sole nitere polus.
 Nulla tibi occiduo fax cali accenditur, & Sol
 Obducto mediam condidit Orbe diem.*

Lan.

Lancea latus eius aperuit.

*Pectus in arcanum moliris cuspidis ictum
 Licetor, & insuetas quæris adire vias.
 Quid latebras ferro tentas? an contegat iras
 Nosse cupis? num cor vindicis arma gerat?
 Tales tolle metus. Sancitur Sanguine fœdus.
 Irarum cunctas diluit vnda faces.*

Petrus Sequabatur à longe.

*Sic tua dextra celer famuli modo discidit aurem;
 Et nunc post Dominum pes tibi lentus eat?
 Tuuc animos suffecit Amor, roburq; valescens;
 At tibi nunc robur sustulit omne Timor.*

Christum negat.

*Pes vbi fallaci, & peregrinæ creditur aula
 Ignotum didicit perfida lingua nefas.
 O scelus; ò fœdè trepidæ periuria linguæ?
 O ter polluta perfida verba fide?
 Conscia mens cessat crimen purgare nefandum?
 Et cessant oculi fonte piare nefas?
 Ad cor ut redeas facilis via panditur, exi
 Hoc limen; cordis iam subit ima dolor.*

Ad ignem se calefaciebat.

*Ignæ, quæ fuerant diuinis pectora flammis,
 Ignibus admotis obriguere gelu?
 Petre tibi quando prope flammæ, flamma refrixit.
 Ad Solem redeas, indè calere potes.*

Gal-

Galli cantu ad poenitentiam excitatur.

Impia periuram fœdarunt crimina linguam.

Nox diam mentis texit opaca diem ?

Prome iubar Sol diue tuum , reduceſque nitores.

Nox trepidam carpet protinus atra fugam.

*Auguror exactas tenebras. Nam præſcia Solis
Iam reducem Solem nuntia cantat auis.*

Clamans voce magna expirauit.

Excipe terrificæ morientis grandia vocis

Murmura, & horrendos ore tonante ſonos.

Exciri cineres tam grandi voce Sepultos,

Corpora, & è buſtis taſta pauore vides.

Hoc etiam Mors ipſa ſono tremefaſta reuixet.

Si poſſent, vitæ munere, fata ſfrui.

Discipuli in mare iactati.

Domine ſalua nos , perimus.

Puppe ſedens reſtor, placidi per marmora ponti ,

Diue, regis parnam tutus ab amne ratem.

Interea molli concedis membra ſopori.

Et vigiles oculos occupat alta quies.

Protinus excita reſonant per inane procella.

Concita & elatis fluctibus vnda tumet.

Turba pauens clamore ciet , tu, diue, periclis

Eripe. nos pelago præda voranda damur.

Corripis ipſe fidem modicam, mox nutibus æquor.

Arguis, attonitis fluctibus vnda ſilet.

Quam bene ab effuſo, diue, eſt tibi nomen oliuo.

Hoc ſuper inieſto detumet ira Sali.

Pro-

Prophetiza nobis Christe, quis est,
qui te percussit.

*Tegmine ludicro velat gens impia vultus :
Et sacra sacrilegis ictibus ora quatit.
Exprobrat, atque rogat; diuines verbera, vates
Quis dederit? facies quæ modo tuncsa manu?
Dine tamen gaudes obnubi tegmine vultum,
Ne aspicias sæuæ verbera dira manus.
Has tibi iussit amor leges; ut verbera cæcus
Excipias, vigili lumine dona feras.*

De eodem resurgente.

*Qualiter occiduus, noctis tumultus ab umbris,
Mane, resurgenti lumine, Phæbe redis;
Numinis hand aliter, ferali cæde sepulta
Surgit ab infraçto Marmore, vita redux.
Conditio non æqua tamen, moriture resurgis
Phæbe; sed occiduam nesciet illa diem.*

De Christi Sepulcro.

*Hoc caue, vel bustum, cinerum vel dixeris urnam?
Quilibet exilio plectitur inde cinis.
Vitalis potius nomen concede Sepulcri
Vita etenim lucis præbet habere diem.
Æmula virgineum referunt hæc marmora partum.
Infraçto dederunt exiluisse sinu.*

Chri-

Quo te, diue, rapis conscensa nube? relinquis
 Nos hic tam miseros, parta trophæa ferens?
 Nos etiam, capta præda, numeremur in ista!
 Euehe, sin liceat corpora, corda polo.
 Maior erit species, & gloria parta triumphî,
 Quo fuerit maior præda sequuta ducem.
 Nempe dabis, te, diue, sequi cùm funus obimus!
 Mors captiua venit, necet & illa moras.

In idem argumentum.

Calcata iam morte, redux petit astra triumphans;
 Atque Erebi domitor clara trophæa refert.
 Nubis in obsequium, pedibus supposita quadriga est.
 Et Ventus penna præpete præbet equos.
 Quæ fuerat probro, crux est gestamen honoris.
 In quino radians vulnere, victor ouat.
 Cælicola laxate fores sublimis Olympi.
 Pro reducis spolijs est nimis arcta via?
 Sed quæ mæsta sonos letos, & gaudia turbat
 Vox? Erebus queritur, morsque subacta gemit.

Spiritus Sanctus è cœlo missus.

Quis fragor athereo resonat demissus olympo,
 Atque procelloso turbine cuncta ciet?
 Ignea quæ in plures volitans fax dissita linguas
 Quolibet innocua in vertice sessa sedet?
 Hoccine nempe venit promissum munus ab alto.
 Est rata scandenti Numini ad astra fides.

Con-

*Congrua dona parat. Verbum quæ munera mittat?
 Quæis valeant, linguas ora soluta loqui.
 Tende libens iam dia Fides tua carbasæ, longe
 Vt rate prætereas aura secunda fauet.
 Hic tibi, Petre, fauet magis ignis, quam prope flammam
 Deservisti olim, hoc asseris igne fidem.*

Exiuit sanguis, & aqua.

*Infixus lateri mucro post fata, cruorem
 Elicuit; puro fluxit & amne latex.
 Sanguineo cum rore noua hæc cognatio lymphæ
 Vnde orta, & mirum fædus amicitie!
 Esse super nullas ardentes pectoris iras
 Vt videas, gelido friget ab amne Cruor.*

De Christi Cruce.

*Mortis eras olim pia Crux lethale feretrum;
 Sospita nunc vitæ diceris esse parens.
 Conditio dispar geminæ fuit arboris, illa
 Dicta parens vitæ, funus in orbe fuit.
 Tu licet immeritæ mortis sis dicta ministra,
 Diceris emeritam ferre salutis opem.*

*Sol obscuratus est in Christi morte.
 Te moriente, iubar medio Sol condidit axe.
 Tristis, & attonitam sustulit umbra diem.
 Hoc tantum spectare nefas Natura nequiuit.
 Hinc Mundi iussum lumen in orbe tegi.
 Impia gens hominum potis es patrare, quod orbis,
 Horrendum refugit cernere posse nefas?*

Bo-

**Bonus latro.
Domine memento mei.**

*Ne te, Diue, mei capiant obliuia, regno
Protinus hinc abiens. dum potiere tuo,
Nil trepides, inquit; mecum potieris olympto
Ante istam, propior qua tegat umbra diem.
Promissis stat firma fides; spem concipe votis.
E Cruce sic latè; nil & polus altus abest.*

De Christo Cruci affixo.

*Te hic, vbi, Diue, necl gens impia tradidit, olim
Ossa parentis Adæ condita, fama refert.
Molis vt arboreæ sensit telluris in itum
Ire trabem, exilijt latior inde cinis.
Arboris in ramos, mea cum se dextra tetendit,
Inquit; in exitium, tunc mea tensa manus.
Hoc tua quadrifido tendis dum brachia trunco
Exitium pellis, quod mea dextra tulit.*

In Christi Sepulcrum.

*Illæ dies aderit quando, vt venerabilis vrna,
Sub thracum indigno desinat esse iugo?
Hospita, quæ nostri fuit olim vindicis, illa
(Proh pudor) imperijs subsit inulta diu?
O hebetes animos Regum, ferrumque retusum?
Exacuat tandem funebris ille lapis.
Immortalis honos asserta surget ab Vrna,
Marmoreisque notis fama perennis erit.*

De

De S. Petro.
Non noui hominem.

*Te nouisse negas hominem falso ore, rogatus ?
Non tibi, si noſſes, perfida lingua foret.*

Respexit Christus Petrum.

*Nil trepides, vincitum cernas quòd, Petre, Magistrũ.
Lumina, quæ absoluant, bina soluta gerit.*

Arundo.

*Hoc leue, Diue, tibi ſceptri eſt geſtamen; arundo ?
Eſt bene. Subiectos ſceptra grauare, neſas ?*

Multa corpora Sanctorum surrexerunt.

*Te moriente ſuis ſurgunt deſuncta ſepulcris
Corpora, quæ poterit cauſa ſubefſe fuga ?
Mòrtis erat forſan trepidus pauor ? ipſa peremit
Vitam ; nunc Vita vindicis arma timet ?
Verius ipſa ſuis, credam, ceſſiſſe ſepulcris ;
Conſcia ne fuerint viſa fuiſſe necis.*

Pater ignoſce illis.

*Æternum, quid, nate, rogas moriture, parentem ?
Hoſtibus, indulgens, parcat vt ille tuis.
Ingenium, quod mite gerat, diſce, vltor inique !
Nil quoque poſt fellis pocula, fellis habet.*

Ho-

Hodie mecum eris in Paradiso.

*Ne, latro, sanguined trepides iactare procella :
Hac bodie mecum nam trabe sospes eris.*

Vnus militum lancea latus eius aperuit.

*Miles in extinctum sauis mucrone ? peremptus
Mitior est tecum. Lumina restituit.*

Demon Christo.

Si Filius Dei es mitte te deorsum.

*Hoc te præcipitem sublimi è culmine montis
Quin das, si patrem dicis habere Deum ?
Noxia quæ fuerit, nullam patiere ruinam ;
Et lapide hand vlllo pes tibi læsus erit.
Calituum pernix aderit nam protinus agmen.
Supponetque suas calica turba manus.
Et potes, infelix, tales memorare ruinas
Præcipitem quando tartara caca tenent ?*

Et cum gustasset noluit bibere.

*Fellea propinant sitienti pocula Myrrhæ
Diue tibi libas, illa bibisse, negas.
Hoc ego non capior, non me hic delectat amaror.
Qui fluit ex oculis, dulcis amaror erit.*

**An tu sustulisti Dominum meum.
Agricola in speciem rediit, Numinis ora
Cernere dia tibi Magdali mæsta datur.**

L

Sunt

Sunt ignota tamen prisca vestigia formæ.

*Quæris, & ut latro corpus an ipse tulit;
Et simul, ut Dominum compellas? Magdala quantum
Immemoremque dolor reddit, & acer amor.
Mente Magis recolas, hic non est latro putandus.
Sed qui latrones ad sua regna vocat.*

Iudas

Poterat vnguentum istud venundari.

*Fur caput vnguento perfundi sustinet agrè;
Ne sibi quod rapiat perdat avara manus.*

**S. Berenice Christi Sanguineum
vultum tergit.**

*Terge libens Dio rorantem Sanguine vultum.
Expressus lini in stamine vultus erit.
Et pietatis opus delebit nulla vetustas
Mansuris referent ora cruenta notis.*

Iudæ suspendium.

*Arboris è trunco statuis tibi pensile funus.
Forsthan ut memores capimus vnde Mori?*

In Deiparam ab omni labe purissimam.

*Sub pedibus lunare iubar tibi, Virgo, refulget.
Et tua Sidereus tempora cingit honos.
Esse caput supra minimis conceditur astris,
Vix concessa tuas luna subire pedes?*

Quid

Quid meruere magis nocturna nitoribus astra?

Lumina quid lunæ demeruerè minus?

Cynthia luce nites Maculosa; nescia Virgo

Est Maculæ. Merito sub pede luna iaces.

De eadem.

Cum vitæ concepta lues nativæ parentum est;

Nostra nec ex oculis diluit, vnda nefas.

Nascimur ad lacrymas; genitæ nec semina Flammæ

Linquimus, ingenitus Fomes, & ignis adest.

Non te diæ parens hic vssit flammeus ardor.

Fomes erat nullus qui foret esta faci.

De eadem.

Ante fores vitæ stygius stat peruigil anguis

Vt sua conceptæ sueta venena vomat.

Anguineo sed dente minax dum vulnera tentat

Quæ dare conatur vulnera sæva, tulit.

Semineces video spiras, candamque minantem.

Obtritum colubri sic decet esse caput.

De ortu Virginis Deiparæ.

Quæ solem genitura parens, Aurora refulget;

Et lux orta nitet, quæ dabit vna diem.

Non lacrymas hic ortus habet, non ora querelas

Hic nullus generis nubilus horror adest.

Dona pudor tenuit materni candida lactis,

Purior in casto pectore candor erat.

Et pudet infantis tenuisse silentia linguam;

Cui dabitur Verbum gignere posse parens.

*Hunc ortum vt celebres nihil est quòd fama labores?
Quod gignet Verbum, præco futurus erit.*

In templo Sistitur.

*Maternos oblita lares, oblita paternos
Virgo libens, ductu cælite, templa subis.
Quos monstrant delubra gradus in limine primo
Ardua, scandis amans, nec remorantur iter.
Arduus an templi ascensus remoretur euntem
Quæ facili scandis præpete mente polum?
Multiplices alseres faces, & lampadis ignas
Dum sensere tuas templa verenda faces.
Ara sibi nullum templi deposcit honorem.
Est in te versus cultus, & omnis honor.
Virginitas iam vota Deo spes euehe. Virgo
Quæ præit, innumeris vna recludet iter.*

Signum magnum in Cœlo, in conceptionem Virginis.

*Virgo nites fuluo circumdata Solis amictu,
Luna subest plantis, & caput astra tenent.
His cum luminibus potis est nox atra corre?
Annuis, & mentem luce carere putem?*

De eadem Deipara sine labe concepta.

*Auroræ nomen tribuunt tibi præscia vatum
Oracula; & Lunæ nomen habere volunt.
Iudicat Auroram tenebrosam lumine cassus?
Oblatrat Lunæ, dic mihi nonne Canis.*

Vir-

Virgo.

Ipſa conteret caput tuum.

*Iure caput, coluber, tibi Virgo conteret vltix,
Quando hominum primum triueris ipſe caput.*

In Iudam.

Poterat vnguentum iſtud venundari.

*Ægrius vnguento perfundi tempora odoro
Sufſinet, & tacitum murmur ab ore ſonat.
Si venale foret, miſeris ſuccurrere egenis
Poſſet, & emeritam ferre ſalutis opem.
Ardor auare, dolis quantum ſapis! indiga egeſtas
Protegitur lingua; mente rapina latet.
Neſcis, auara nimis, quantum nocitura cupido eſt;
Illius ad votum penſile funus eris.*

Mater ecce Filius tuus.

*Me tibi, diua parens, rapiet Mors flebilis; huius
Poſt mea, dum viues, funera, mater eris.
Alma parens, inquit; ſuper ille recumbere peſtus,
Nate tuum potuit; cor & habere meum.*

De ſtella quæ Magos duxit.

*Noctis honor, calique decus, dux fida viarum
Stella, peregrinum, qua noua pandis iter
Non ego crediderim nigra te noctis alumnam
Qui prait Auroram phoſphoron eſſe putem.
Quæ nox aſtra parit, fugiant commercia Solis.
Stella ſed hæc nati fœdera Solis amat.*

De eadem stella.

*Hanc caue funereum tu dixeris igne comaten,
 Quæ præit aurora lucida Stella duces.
 Indicat ille neces, & tristia funera Regum.
 Natalem Regis nunciat ista diem.*

Ad Magos.

*Sideris in radios conuertite lumina Reges.
 Sidus inoffensa vos dabit ire via.
 Astra alios doceant Solis, Lunaque labores.
 Hæc ortum Solis quærere Stella docet.
 Si vos cura tenet, quæ Sol nunc signa pererret?
 Cernite, virgineam Sol habet iste domum.
 Vos duce quam vario redeunt cernet Eous?
 Sidus in aduentu, Sol erit in reditu.*

Mater ad Filium.
Vinum non habent.

*Cura memor sit, nate, tibi conuiua lyæo
 Iam caret; ad votum suffice, nate, merum.
 Dura parens quamuis Nati responsa tulisset,
 Sunt famuli, iussi iussa verenda sequi.
 Afferri vndarum plenas iubet ille metretas.
 Protinus in roseum vertitur vnda merum.
 Diua parens secum, an vobis neget ille lyæum,
 Qui dator effusi sponte cruoris erit?*

Cæco nato visum restituit.

*Dat tibi prima dies natales luminis ortus;
 Et tua nascentis lumina luce carent.
 Ast oculis obducta tuis felicior umbra est,
 Quàm si centeno lumine clarus eas.
 Oblinit insperso Numen tua lumina limo;
 Estque oculis cæcis facta repente salus.
 Ante oculos natale lutum fac semper oberret
 Gens hominum, inde tibi lux adapertha venit.*

Inclinato capite emisit Spiritum.

*Aversum ne, terra, Deum nece crede peremptum.
 Extremum moriens flectit ad ima caput.
 Quin etiam vitæ melioris concipe votum.
 Illius in te etenim spiritus urget iter.
 Neve putes tribuisse semel spiracula vitæ,
 Flaminis hoc iterum munere vita datur.*

De filio viduæ.

Adolescens tibi dico surge.

*Ah mors dura nimis, miseram viduare parentem
 Es potis, & nato ferre seuera necem?
 Matris hic vnus amor, Matris solamen & vnus,
 Et Matris misera natus hic vnus erat,
 Florida pubertas lætis adoleuerat annis.
 Et roseo mistus murice candor erat.
 Duritiem fregere tuam tamen ora rogantis
 Matris, & in fletu supplice vota Deo.
 Nam tu, diue, iubes famulos posuisse feretrum
 Et celerem ad tumulum corripuisse gradum.*

*Nec mora, funus iners iussum prodire feretro,
 Prodyt, & vacuo mors dolet in feretro.
 O quantus mortem tenuit pudor, haccine mortis
 Sunt coram, in media furta reperta via.*

Christi infantis in Ægyptum fuga.

*Herodis furiale nefas iam cade cruenta
 Sævit in infantes; carpe salutis iter.
 Ægypti te terra manet, condere latebris
 Niliacis; donec iusserit ire polus.
 Excipe terra libens venientem; conde fugacem.
 Vana Iouis non hæc, numina terra teget.
 Infantem teget illa Deum, quæ dona reponet,
 Scire cupis? tellus hospita facta Dei es:
 Hinc deserta bouis tibi Numina, cultus & Apis.
 Nullus erit. Nili tergitur omne nefas.
 Ardua pyramidum tollent miracula culmen:
 Numina vana diu culta, ruina premet.
 Horror te nullus tenebrarum territet, olim
 Vt fuit, atherei lumina Solis habes.
 Horrea laxentur capiendis frugibus, alter
 Ioseph, frumenti dona beata feret.
 Et tua vaniloqua ediscent simulacra silere,
 Hoc Verbo coram, nam pudet illa loqui.*

Osculo filium hominis tradis.

*Haccine ficta meis veniens des oscula labris?
 Impia vipereis oscula fata dolis.
 Proditione notam feda corrumpis amicam,
 Pacis & officijs bella nefanda geris.*

Fert

*Fert odium simulatus amor; tuque ore salutem,
Sed mage cerno meam corde fouere necem.
O qualis te pena manet, mercator auare?
Empta tibi hoc pretio, crux erit, & laqueus.*

Pater ignosce illis.

*Parce, parens, misero populoque ignosce nocenti.
Ignauum hoc hominum videris esse genus.
Hanc mea nex causam sibi vendicat ore patrono.
Ut parcas morior, durus an ultor eris?*

Vocatum est nomen eius Iesu:

*Indita sunt puero quam dulcia nomina, nullus
Est hoc, hybleus dulcior amne liquor.
Quod mirere Magis rigido est genitore creatum
Nomen; & à dura cuspide molle sapit.
Balsama non aliter gignuntur cortice caso
Non aliter caso cortice manna fluit.
Diue puer, merito tibi fecit nomen oliuum.
Aspera saepe oleum gignere saxa solent.*

De Syndone.

*Cerne probrū, Mors victa, tuum; spolia ampla relicta
Rubra, triumphatae sunt Monumenta Necis.
Victores alij secum spolia ampla reportant.
Ista, tuum in probrum (Mors fateare) manent.*

*Nomen Iesus praesidium contra hostes.
Sume animos, trepidumque abigas de corde pauorē,
Qui stygias trepidas ferre vel ore minas.*

Non

Non opus ut vincas, validas armare cohortes :
 Nec sub belligeros cogere signa duces.
 Flabilis vna tibi vox huius Nominis, arma
 Sufficit. atque hostes vertere terga dabit.
 Dextra alijs peperit celebres operosa triumphos;
 Hos munita tibi hoc nomine lingua dabit.

Christi sudor sanguineus.

Cum non vlla tuos adigat se cuspis in artus,
 Vnde tibi pluuio membra cruore madent?
 Meror an hanc nubem, vicina aut mortis imago
 Substulit, inque imbres ire coegit Amor?
 An magis, ipse dolor tectum mucronis acumen
 Diue, tui in latebras pectoris ire dedit?
 Sanguineam sibi poscet Amor, dolor ipse reposcet
 Palmam hanc. lite vacent. detur vtrique decus.

Iesu nomen crucis fastigio præfixum.

Cerne caput supra positum venerabile nomen?
 Hunc decuit, tantum Nomen habere, locum:
 Alta petit, celsæque Crucis sibi culmina poscit.
 Vnde sibi victor subdita regna videt.
 Parta canant alijs magnis sibi regna ruinis.
 Nominis hoc decus est, sospita regna dare.
 Imposuisse iugum victis cumulabit honores.
 Exemisse iugo est Nominis huius, honos.

Puer Iesus lignariam artem exercet.
 Fabrilis qui, diue, labor tua brachia versat,
 Erudit ad teneras grandia ligna manus.

Nunc

*Nunc iuvat arboreos in fragmina cadere truncos,
 Et varijs sectos composuisse modis.
 Sed quæ nunc facili pertractas robora dextra;
 Mox tua difficili sub trabe membra terent.
 Quæque dolas varijs sylvestria ligna figuris,
 Component trifidam turpè dolata crucem.
 Regna tamen Crux ista dabit, trabs ista ruinam
 Est fulcire potis; clauus vterque tenet.*

Christus à Pilato ad Herodem mittitur.

*Diue, te ad Herodem mittit romana potestas
 Constet vt à proprio iudice causa necis.
 Excepitque libens; miracula forte patrares.
 Plura rogat, mutus reddere verba negas.
 Ille velut stultum nineo circumdat amictu.
 Et spretus vano numine missus abis.
 Diue tibi, Herodum est genus execrabile, cadem
 Intentat genitor, natus & opprobrium.*

Hærodes remisit ad Pilatum.

*Ardet vterque odijs inimicis, fædus amicum
 Est tua perniciës conciliare potis.
 Quanta est Ambitio in cunctos tua sana potestas!
 Dissidium vincis, perdere vt ipsa queas.*

*Vnus militum lancea latus eius aperuit.
 Penarum tibi, diue satis, dum vita manebat,
 Non fuit; ardor adhuc post tua fata viget;
 Hunc explere cupis: miles, quid vota moraris!
 Extincti aptata cuspide fige latus.*

Ob.

*Obsequitur miles, cordisque arcana recludit.
Temperat exiliens sanguis, & vnda sitim.*

In idem argumentum.

*Lumine captus eras, si vera est fama, satellites
Ausus qui lateri vulnera ferre Dei.
Miles, an esse queat ferientis certior ictus;
Si tibi figenti lumina bina forent?
Pectoris in latebras est cæcum vulnus apertum.
Sed te oculos cæcum vulnus habere dedit.
Sit tua quam felix, videas, fortuna, satellites.
Sole sub extincto, lux ad aperta tibi est.*

Mors mortua Christi morte.

*Soluamus Morti funebria iusta peremptæ,
Ausa inferre necem, traditur ipsa neci.
Inscia mors fuerat, quo cum certamen iniret;
Cæde sua didicit, pœnituisse cupit.
Esse fidem dictis ne quis fortasse negaret
Funera de tumulis, banc, rediuiua probant.*

Christus Cruci affixus.

*A populo vti Moses caelestem auerteret iram,
Tendebat fletu supplice ad astra manus.
Neue fatigatas illas demitteret, altam
Fratræ aaroniam sufficiebat opem.
Non tibi tendenti ad Patrem, totiesque precanti
Est opus vti virtus fulciat vlla manus.
Auxilium Crux vna feret; quæ brachia tendens,
Officium supplex semper adesse dabit.*

In

In Christi morte terra tremuit.

*Excute terra nefas, trepido concussa pauore,
 Conscia sacrilegæ, ne videre necis.
 Imma dolor quatiat rupta compage fatisce.
 In querulos abeant saxa ad aperta sonos.
 Sint tremitus imum testantia signa dolorem.
 Hæserunt si quæ crimina, quassa ruent.*

Reuertebantur percutientes pectora sua.

*Fundere diuinum nuper gens ausa cruorem
 Barbara; nunc mæstum tundere pectus amat.
 Quam vestri coluere patres, Ægyptia tellus,
 Nempe pares vobis, educat vna, feras.
 Mæsti defletis, cui nuper fata dedistis.
 Ingenium hoc, illis dicitur esse feris.*

Et velum templi scissum est.

*O adyta, & dij sacrum penetrare recessus,
 Vestra etiam potuit templa ferire dolor?
 Tristia scinduntur sacri velamina templi.
 Et rupto arcano Symmate cuncta patent.
 O quæ mira vides. Cæli templa alta tenebris
 Tecta latent; templi vela reclusa patent.
 Nempe monent; arcana poli, quæ tecta latebant;
 Cade Dei, nullo tegmine visa tegi.*

Titulus Cruci inscriptus Iesus, &c.
*In Crucis inscriptum titulum tibi nominis, alto
 Culmine, eique tuum cerno sub esse caput.*

Nerv

*Nempè mones quaecumque licet tibi regna subesse
Tradita sint; huius nomen habere cupis.
Et si quærentes cupiant te forte repertum;
Vno hoc in regno te reperire queant.*

In idem argumentum.

*Diue, tuum nil dulce magis quam nomen; & ore.
Dum sonat hyblæi nectaris instar erit.
Id, crucis ipse tamen fastigia celsa tenere
Ambis; fellis ubi est tristis amarities.
In mores abiere meos mea nomina, par est
Nil mihi, nil illis, dulcius esse Cruce.*

A Pilato, hic titulus inscribitur.

*Sunt latijs tua scripta notis, sunt scripta pelasgis,
Et sunt hæbrejs nomina scripta notis.
Supra hominum fortasse fidem, te talia passum
Nempè videbatur, publicus auctor adest.
Vel prior ille tuus quia non, aspectus adesset;
Vt notus fieret, nomen adesse iubes.*

Spinis coronatur.

*Arboreum quodcumque genus regnare recusat;
Dumeus hæc vnus vult sibi regna rubus.
Ista olim, vatum nunc vera oracula probantur,
Diue, tuo rubus in vertice regna locat.*

Clavis manus transfiguntur.

*Transadigant bini binas quòd cuspide clavi,
Affigantque Cruci, ne vereare; manus.
Quin tibi donorum magis experire profusas;
Nam per aperta magis vulnera dona fluent.*

Crucem baiulat.

*Crux humeris nunc gesta tuis, mox ista vicissim
Te geret, & gratum grata rependet onus.
Illam quòd tuleris, decorum fastigia præbes.
Quòd te sustineat, par dabit illa decus.
Et te vincentem quæ crux dabit esse, triumphos,
Per te eadem victrix, semper in orbe feret.
Vos, stabile hoc inter constabit sædus amoris.
Crux tecum semper, cum cruce semper eris.*

Medius inter latrones moritur.

*Latronum te pæna manet, mediusque latrones
Tu geminos inter fata subire cupis.
Non novere satis tibi queis insistere furtis
Sit placitum? cordi quæque rapina sedet?
Anne luis pænas, quòd putrida corpora letho
Abstuleras? manes quòd populatus eras?
His furtis non finis erit. Dum furta latronis
Corripiunt, fures, in Cruce, diue rapis-/
Maior, diue, tuis vis crescat gloria furtis?
Me mihi si rapias, gloria maior erit.*

Dum

Dum medium silentium tenerent omnia
Christus nascitur.

*Dat nullos levis aura sonos. Silet æquoris vnda.
Cuncta tenet placidus nocte, silente sopor.
Cuncta putem tacuisse tui natalis ad ortum,
Nam decet infanti conticuisse Deo.*

De eodem die Natali.

*Esse procul gelidis animosæ flatibus aura.
Flamina, tristis hiems frigida pelle procul.
Cordis, hic ætherius sibi flamina, vendicat ignis
Pectoris arcanas ventilet aura faces.
Si qua tamen gelido summurmet aura susurro,
Discat, ab infantis corde, referre faces.*

In Christum cruci suffixum.

*Impietas ne plaude tuis tam læta triumphis,
Fixa quòd arboreo stipite membra vides.
Hæc erecta super tibi crux dabit alta ruinam;
Quæ tua iam steterunt regna, caduca ruent.
Cernis ut ex imis tellus labet ætæ tremore?
Proladit subitis casibus illa tuis.
Nec spes vlla fugæ, frustra condere latebris.
Abdita tartareis inueniere locis.*

Alapa Christo infligitur.

*Ausa nefas tantum non arsit vindice flamma
Dextra, nec egelidus facta repente cinis?*

An-

*Ante vel illa genas, stygio quàm verberet auso,
 Non stetit in medio tramite truncus iners?
 Obstat amor, tanti est non præceptis criminis ultor.
 Non hic vlcisci, parcere nonit amor.
 Oscula sustineat labris impressa dolosis!
 Hanc, minus est, alapam sustinuisse genis.*

In idem argumentum.

*Non tua, dextra, vnquam dabitur ludibriâ condi.
 In faciem, cunctis probra nefanda patent.*

In Iudam.

*Stulte, Deum pretio tam vili, vendis Iuda?
 Imposuit tibi nunc subdola auaritia.*

In eandem dexteram alapam infligentem.

*Qua te pena manet manus impia? dentibus esca
 Vâpereis eris, an præda voranda lupis?
 Sit quæcumque fames, quamuis impasta ferarum,
 Horrescet talem frangere dente dapem.
 Ipse vel infernus, te respnet ore trisauci
 Cerberus. Harpyæ te renuisse queunt.
 Ignis edax an forte voret? lingua ignea nostra
 Esse negat flammæ! forsitan orcus edet.*

In Christum, crucem baiulantem.

*Pers humeris quam diue Crucem, mox ipsa vicissim
 Te feret, officio certat vterque pari.*

M

Quod

*Quòd tuleris tibi regna dabit, te quòd ferat, illi
 Orbis cuncta olim subdita regna dabis.
 Te tua Crux tribuet sublimi è monte videndum.
 Cum venies iudex, illa videnda polo est.
 Vos inter socialis amor, sedusque perenne
 Constabit, nunquam te sine, Crux aderit.*

Sitio.

*Vrere quin cessas diam sitis arida linguam?
 Quin tuus à Dijs faucibus ardor abest?
 Subsidium laticis potus præstabit aceti.
 Dulcis & haustus aquæ, fellis amaror erit.
 Impia gens hominum tali benefacta rependis
 Munere? sunt tales rite in amore vices?
 Ille tibi patris prece supplice mitigat iras.
 Felle, tuus vindex asperat ora furor?*

Christus columnæ alligatus.

*Dia tenet qui membra lapis, vinclisque coercet.
 Duritiem caperet deposuisse suam.
 Sed tuus obstat Amor, qui talia vincla reposcit;
 Obstat & ipse dolor, qui tibi dura cupit.
 Et qua nixus eras, stabilis manet ipsa columna,
 Ne in te, spes hominum nixa, caduca foret.*

In idem argumentum.

*Nil opus hic vinclis. Soluas hac vincla Satolles.
 Firmius hæc duro in marmore nectet amor.
 Magnanimumque pudet nexus hos ferre dolorem.
 Non decet ut panis meta sit iste lapis.*

Par

*Par dolor esse ausis ambit pugnator Amoris.
Quaque & Amoris erit palma, doloris erit.*

Tentatur Christus in deserto.

*Luce quaterdena ieiunia longa tulisti,
Vlla nec vnda sitim, nec leuat esca famem.
Esuries tandem subiit, atque ardor edendi.
Protinus & stygius surgit ad arma dolus.
Quando, inquit, collecta fames, te impellit ad escas,
Verti hæc in cererem saxa repente iube.
Sed responsa tulit, non sola hac viuatur esca;
Ast etiam eloquio calite vita viget.
Callide tentator, prior hic, retrò vertitur astus.
Non habuit faciles saxa per ista vias.*

Petrus serui aurem amputat.

*Irruit in famulum tua vindex dextera ferro;
Illius atque aurem cuspis adacta secat.
Es subito increpitus, gladiumque recondere iussus.
Et famulo est casa reddita in aure salus.
Dia tibi vulganda fides, hac poscit amicas
Aures, infensa non subit aure Fides.*

Petrus ad Christum. Non mihi lauabis pedes.

*Æternùm mihi, diue, pedes non laueris? at tu
Ni lauet vnda pedes, desinis esse caput.*

De eodem.

Si oportuerit me mori tecum, non te negabo.

*Sic ais, ipse prius crudelia fata subibo,
Quàm te mendaci perfidus ore negem.
Ante dedit quàm ter cantus cristata volucris,
Argueris trini criminis esse reus.
Ausä minus verbis hæc grandia disce profari.
Non hæc lingua loquax, facta sed ausä probant.*

Et tu in eadem damnatione es.

*Iactantem prauum conuicia feda latronem
E cruce tu melior corripis ore latro.
Nostra crucem nobis meritam male facta rependunt,
Insons immeritam cur ferat iste crucem?
O pie latro, pios monitus hic aure probasset?
Hoc poterat furtis esse corona tuis.*

Christus crucem baiulans.

*Supponas, bone diue, Cruci tuæ terga trabali;
Instrumenta tuæ neuæ repelle necis.
Crux erit emeritum Mortis mox ista feretrum.
Nex ubi cæde necat, cæde necanda venit.
Mors, tibi non eadem sors arboris, attulit ortus
Illa prior; funus sed feret ista tuum.*

In sacrum sudarium.

*Terge libens Dio rorantes Sanguine vultus;
Hoc Berenicæum tela loquetur opus,*

Es:

*Effigiem, namque ipsa pio furabitur anso.
 Oraque Sanguineis exprimet vsque notis.
 Hæc, ignaua hominum tibi, gens sit tela magistra.
 Quid facias grato munere disce memor.
 Tela notas oris potis est retinere cruentas;
 Illas tu memori mentē tenere nequis?*

In idem argumentum.

*Aspice quanta tuis respondet gratia factis?
 Et quantum è terso Sanguine munus habes!
 Præstita pura tibi tergendō est tela cruori.
 Sanguinei est vultus reddita imago sui.
 Ipse sui vultus pictor, picta ora cruore,
 Omnia sunt factis reddita dona tuis.*

Latro.

Memento mei dum veneris, &c.

*Post tua fata, tuum regnum dum Diue, subibis,
 Te memorem teneat cura benigna mei.
 Hæc tua non ibunt in cassum vota precantis.
 Mecum hodie, cæli regna tenere dabo.
 Egregiam hanc alijs furtis, Latro, adde rapinam,
 Hoc citius dicto, regna beata rapis.*

De S. Petro.

*Cristata ad cantum resipiscis, Petre, volucris,
 Et trinum emerito diluis amne nefas.
 Obruerat nox atra tuam, mentemque veternum.
 Suscitāt hanc merito, nuncia Solis, avis.*

M 3

Chri-

Christus infans dormit.

*Dulce saporatos infans dum claudit ocellos
 Matris in amplexu, virgineoque sinu.
 Somnule, scire cupis, vigili quid mente reuoluat ?
 Quæque per obtutus iugis imago meet ?
 Quadrifida simulacra Crucis sibi visa recurrunt.
 Somne, places illi, sis quòd imago Necis.*

Christus spinis coronatus.

*Nazarium dederunt flores, si nomen habere.
 Cur tua dumoso tempora sente rigent ?
 Conditio ista mei regni est. De sente corona
 Texta præit ; sequitur floribus vsque nitens.
 Serta meis aduersa gerit malè sana voluptas.
 Flos præit ; inde sequax spina, perennis erit.*

Lauat discipulorum pedes.

*Hos tibi redde pedes gratos ; pura ablue lympba.
 Te discant memores, & tua iussa sequi.
 Officij immemores ; abluti sordibus, vnum,
 Te capto, hoc discunt ; carpere posse fugam.*

Iudas venditor Christi.

*Venditor ignatus, stolidus mercator, olympum
 Tam vili pretio vendit, & ere Deum.
 Hic valeat quanti, tu damone disce magistro.
 Obtulit illi orbem, flecteret vt genua.*

Chri-

Christus natus.

*Lux tibi natalis nocturnis obtigit umbris.
Natalemque diem frigida vexit hyems.
Hæc quoque virginum sociant miracula partum
Vt rehat umbra diem, flagret & igne gelu.*

Petrus cædit serui aurem.

*Ore minax, promptusque manu Petrus ardet in arma;
Et famuli, vindex amputat auriculam.
Sed tamen arguitur; gladiumque recondere iussus.
Inque aure est famuli à vulnere facta salus.
Hæc etenim, dius præbet documenta Magister,
Auribus, est famulum turpe carere suis.*

Diua Maria Magdalena ad Christi pedes.

*Stat dios complexa pedes pia Magdala; fletu
Vda rigat; passis tergit & inde comis.
Cur soli meruere pedes hoc munus amantis?
Maxima cur soli cura dolentis erant?
Deuia iam dudum, & rectos insistere calles
Nescia, nunc fidos hos tenet illa duces.*

Interrogatur Christus, quid sit veritas.

*Quid sit vera loqui, bone Diue, rogaris in aula
Indicis, & mutus reddere verba negas.
Nempe ubi veridico nunquam fas ore profari
Vera loqui, quid sit; sermo nefandus erit.*

Non hunc, sed Barabbam.

*Ad quæ linor edax non surgit criminis ausa !
 Quod non perfidia prodit ab ore nefas ?
 Grassatoris eant malefacta impune cruenti.
 Supplicium subeat, quem benefacta tenent.
 Anece sit liber, qui tot nece latro peremit.
 Qui vitam dederit mortis habeto reum.*

In Christi Crucem.

*Arida nascenti tibi cunas præbet arista ;
 Et stipulas inter membra tenella locas.
 Arida crux etiam morientes sustinet artus ;
 Quadrisidoque locas membra supina toro.
 Est tuus ingeniosus Amor. Sibi pabula quarit
 In feretro, & cunis, ignibus apta suis.*

De lateris vulnere.

*Sponte quòd occideris, vitamque profuderis ultro,
 Post obitum, hæc lateris plaga cruenta manet.
 Vulnere, non satis explerant tua vota manente
 Vita ; extinctus adhuc vulnere poscis amans.*

Pater ignosce illis.

*Perfida gens, discas, moriens quid voce parentem
 Oret ; quæ eloquio supplice dona petat ;
 Da Pater ignaris veniam. Male facta nocentum
 Excuses, mentes cæca libido rapit.
 Hæc quanta est pietas, atque igneus ardor amoris
 Pocula post fellis, nullus amaror erat.*

Cæ-

Cæpit panere, tædere, & mæstus esse.

*Sic certare licet? pugna, certatur iniqua?
 Hostis te contra surgit ad arma triplex.
 Obsidet hinc mæror; trepidus pavor inde laceffit.
 Parte alia obsessum tædia lenta tenent.
 Sed tua magnanimis virtus non deficit ausis;
 Arma moues donec membra cruore fluant.
 Cernis humi stratum? trepido ne crede pavori
 Succubuisse? vides roboris ausa sui?
 Quæ venit nocturna cohors innectere vincla,
 Voce vna strata est tota repente solo.*

De Iudæ osculo. Christo dato.

*Hanc procul amoveas oris, fœdissime, pestem.
 Turpe venenatis oscula pelle labris.
 Non similem exhalant cœcyti stagna mephitim,
 Non graue sit stygiæ stagna paludis olent.
 Halitus est isto lernæ mitior Hydræ.
 Pestiferoque minus, Cerberus ore nocet.
 Crediderim potasse libens data pocula fellis,
 Perfido ut afflatam tergeret ore luem.*

De Christo Cruci affixo.

*Suffixum te, Diue, Cruci dum cernimus, oro
 Quid tuus à nobis iure reposcit Amor.
 Vt mea membra manent trunco suffixa trabali,
 Sic vestra fixus mente maneret Amor.*

Chri-

. Christus natus.

*Nasceris, & viridi tellus vestitur amictu ;
 Aridaque insueto vere renidet humus.
 Hæc suspexit hyems, miracula lata , niuali
 Tempore. & horrenti lymphæ coacta gelu.
 Veris an ista noui mysteria discere quaris ?
 Non sine, Nazarium, floribus esse decet.*

Christo nascente oleum fluxit.

*Te nascente, ferunt, oleo manasse propinquos
 Amnes, & liquida Pallade fluxe solum.
 Conciliare poli venias quod fœdera terris ,
 Has tibi oliuiferas conuenit esse notas.
 Quid quod ab effuso tibi sit cum nomen oliuo,
 Nominis ista tui symbola iure geris !
 Et sacra paciferi tibi tradita nomina Regis
 Vngvine palladio iure sacrandæ forent.*

Christi sudor Sanguineus in horto.

*Ardet anhelus Amor diuini Sanguinis haustum.
 Qui fluet è multo vulnere lentus erit.
 Hic sponte exiliens, nec ferri cuspide manans
 Inflicta, votis aptior haustus erit.
 Per plagas effusa Dolor sibi pocula poscat.
 Hæc, quæ sponte fluunt, mitia poscit Amor.*

Stabat Mater dolorosa.

*Stabat amara tuens mater spectacula, natus
 In Cruce dum turpi cade peremptus erat.*

Ta-

*Talia spectanti fuerit quod vita superstes,
Inuenient dubiam sacra futura fidem.
Non vnam Nati feriebant vulnera partem;
Corde sed in solo vulnera Matris erant.*

Ad puerum Iesum in matris amplexu.

*Vtra tibi sunt grata magis, quæ brachia collo
Nunc puer, amplexo, nexa parentis habes
An quæ quadrifido trunco distenta trabali,
Summo elata iugo, Crux tibi nexa dabit?
Vtraque grata mihi, nullo discrimine amoris.
Vtraque sunt votis vsque petita meis.
Diffidet hoc vnum, dulcem dant illa soporem
Patris in obsequium dulcius ista mori.*

Christus Spinis coronatus.

*Ambitiose dolor, mæstas depone querelas,
Æmula quod solus sceptrâ regebat Amor.
Dumea temporibus, cernis, tibi ferta parantur!
T purpura, & in sceptrum, ludicra arundo datur?
Hoc tamen imperio tantum ne incede superbus!
Regna quod ista geras dumea; fecit Amor.*

De muliere Samaritana.

*Omne quàm fausto properat Samaritis ad vndas,
Et gelidam è puteo sumere tendit aquam.
Nam quæsita venit, sitienti pocula lymphæ
Tradere, & arentem rore leuare sitim.
De generi de gente negat. Sed munera lymphæ
Quàm meliora tenet. Nulla erit inde sitis.*

Elo-

*Eloquijs his, diue, tuis celestibus arsit.
Sumere venit aquas, rettulit inde faces.*

**Virgo Maria sine labe concepta.
Disticon.**

*Illimis, pia Virgo, tuus conceptus habetur,
Nempe quod Adami non olet ille lutum.*

Aliud.

*Infantem paritura Deum, sine labe parentum es
Edita, ne in natum probra parentis eant.*

Aliud.

*Maternis infans inbias cur diue papillis?
Vbera quod stygio è felle tulere nihil.*

Aliud. Speculum sine macula.

*Hæsit nulla levis speculo maculosa litura.
Longè, quæ afflarent, ora Draconis erant.*

In diem natalem Deiparæ.

*Exere natalem, genitrix paritura tonantem;
Quæque geres Solem prome serena diem.
Lux tua calesti terras afflabit eoo.*

*Et mage, luce tua clarus olympus erit.
Aurora dixere parem te oracula, deme hoc;
Illa gerit lacrymas, gaudia, nata geres.*

Chri:

Christus in Præsepe nascitur.

*Nascenti præsepe Deo decernit olympus,
Hic reperire hominum posset ut ille genus.*

Nox Christi Natalis.

*Quæ maiora unquam miracula videris Orbis!
Nempe ortum Solis noctis ut umbra ferat.*

Christus infans in Matris complexu dormit.

*Matris in amplexu claudentem lumina somno,
Mens pia, pervigili lumine cerne Deum.
Somne vaser, mihi crede sapis, qui brachia matris
Inter ades, nusquam illi est mage grata quies.
Sed nunc infanti. fuerit dum numen adultum,
Inter, forte Crucis brachia, maior erit.*

Christus amissus, in templo repertus.

*Matris amor, nate, & caræ pia cura parentis
Quo te desertum, diue, tulere pedes?
Affines inter, cognato & sanguine iunctos
Quareris, & frustra cura laboris abit.
Sed tandem Solymæ dederunt te templa repertum.
Nempe hæc, ut matrem deserat, una valent.*

B. Virgo Maria Cruci adstans.

*Conditio quæ dura tui, bona diua, doloris?
Cernere dum natum sustinuisse potes?*

Vul-

*Vulnera figit Amor, dolor & sua vulnera figit.
 Vtra magis crucient, ore referre nequis.
 Cuspide sanxit atrox in nati membra satellites.
 Et sua corda dolor, corda cruentat amor.
 Vna sed est maior penarum accessio, natus
 Quod moritur, vitæ nec tibi finis erit.*

Ad B. V. M. à niuibus dictam.

*A niuibus nomen, Virgo, sortita niuale,
 Congrua nominibus munera, diua, dato.
 Cerdæ nives iubeas puro candore referre,
 Et nostra nulla corda calere face.*

Super illud. Sitio.

*Ardet anhelæ sitis morientis, feruet ab æstu
 Cordis, & egelidæ munera poscit aqua.
 Cuius, ceruæ, latus lethalis fixit arundo,
 Non sic, vsta cupit fonte leuare sitim.
 Nullus erit, qui parua ferat solatia lympha?
 Qui ferat arenti pocula, nullus erit?
 Non veniunt longè querendi è fontibus haustus.
 Non procul è scatebris vnda petenda venit.
 Ex oculis haurire licet. Modò fleueris; vna
 Lacrymula, hanc poterit lympha leuare sitim.*

Christus purpura induitur.

*Purpureo, impietas, illudere credis amictu?
 In probum iste tuum, turpis amictus eris.
 Hac luditra tuum spoliabit purpura regnum.
 Huic spolio exuias tartara victa dabunt.*

An.

*Ante oculos suspensa tuos clamys ista cruenta
Vsq̃ue erit, à pugna non erit vlla quies.*

In Christi morte Sol obscuratur.

*Sol refugit, cademque Dei spectare recusat;
Ne crede iratum. Crede sed esse pium.
Ne, peccasse genus tantum mortale, pate scat,
Se refugum condit, condat vt vmbra nefas.*

In idem argumentum.

*Hanc noctem, moriente Deo, ne dixeris vnā,
Fit simul hæc, gemino Sole cadente, duplex.*

Christus spinis coronatus.

*Gaudia prome dolor, mæstis absiste querelis.
Quod dudum optarant, vota petita tenent.
Tristis eras quòd nulla forent insignia regni;
Sceptra nec vlla tibi, ferta nec vlla forent.
Et tua senticomis cinguntur tempora fertis.
Et sceptrum decorat, ludicra arundo manum.
Has Regis ne sperne notas, qui respicis, vnum
Hoc decus est Regni, dum ea ferta pati.*

Quomodo literas scit cum non didicerit.

*Nil vnquam didicit; nullo puer ante magistro
Vsus, qui docto sic potis ore loqui?
Scire suum vobis tantum non displicet, illud
Forte magis, quòd vos arguit inscitia!*

Chri-

Christus in columna flagellatus.

*Quid tua, lenta moras necesse lux aurea Phæbe ?
 Quid lunare inbar, Cinthia, pigra moues ?
 Conditor en vester, nudatus membra, Cylindro
 Vincitur; crebris subditur ille flagris.
 Mitis ab innumeris venit illi pœna flagellis.
 Dant oculi obtutu vulnera saeva magis.
 Impietas ne plaude tuis tam lata triumphis ?
 Neue oculis probra hæc, lata tuere tuis.
 Perniciem, malesana, tuam vertentur in vnam.
 Dedecus inque tuum probra maligna cadent.
 Marmorea hæc tandem infelix frangere columna.
 Ista catenatam, te sua vincla dabunt.
 His, inuita licet, semper plectere flagellis,
 Hæc de te spoliū, corpora nuda ferent,*

Consummatum est.

*Mors festina veni; tibi iam concessa potestas
 Numinis in vitam, cuncta peracta vides.
 Sed non lata diu hæc fueris Mors cade. peremptus
 Te perimet. Sua crux, crux tua tristis erit.
 Quæ probra, mors, vnquam poteris maiora subire ?
 Mortuus vt Morti quod pote ferre necem.*

Cæco nato visus datur.

*Lux tibi natalis quàm felix contigit; ortum
 Quæ gemino cassum lumine habere dedit.
 Hæc oculis nox atra tuis namque indita, Solis
 Non sueta occidui luce fuganda venit;*

ipse

*Ipse suis radijs, aeterno lumine fulgens
Hanc oculis noctem, Sol procul esse dabit.*

In spineam coronam.

*Senticomi vepres, terra seges horrida dumis;
Dedecus hac vestrum spinea ferta leuant.
Prisca olim immemores post hac dediscite probra
Hispidam damnato germina nata solo.
Nunc capitis regalis honor frontisque verenda
Despicite è summo vertice damna soli.
Dulce magis pietas nil vestris sentibus ambit,
Nectar & hinc dius sugere discit Amor.
Quæque diu est fluxos flores sectata voluptas,
Nusquam, quam in vestris sentibus esse cupit.*

Sol obscuratus in Christi morte.

*In noctem qui tantus amor? quæ tanta voluptas?
Natalem profers, nocte silente, tuum.
Neue etiam ad Solis radios morerere diurnos,
Nox subita est tenebris condere iussa diem?
Nascenti placuit, mea ne benefacta paterent.
Dum morior placuit, condat ut umbra nefas.*

**S. Petrus in monte Tabor.
Bonum est nos sic esse.**

*Hic habitemus ait; Sedes hic figere detur.
Hoc erit in Montis culmine nostra quies.
Te sic immemorem reddat brevis ista voluptas,
Ut tibi decretum munus obire neges!*

N

Or-

Orbe peragrante te toto expectat olympus.

Dia fides stabit robore nixa tuo.

Non hic Montis apex, & gaudia fluxa petenda.

Septenum ad collem te Tybris ora vocat.

Tunc, ibi cum fueris, bene, dixeris; hic mihi sedes.

Quam nunquam fluxam Tybridis vnda dabit,

Christus crucem baiulans.

Hoc, quod fers humeris singultu pondus anhele

Imponas humeris, te rogo, diue, meis.

Siccine me ludis? tua crux tibi lata libenter

Non est, & cupies tu modo ferre meam?

Christi mors.

Ad Solymam versis humeris, tua fata subisti.

Vrbs, sole auerso, mox eris occidua.

Filius Viduæ rediuius.

Mors ignaua viam flellas? occurris eundo

Hosti, sunt media furta reperta via.

Vnus, matris amor, tibi raptus flore iuuenta

Filius. Hunc tumulo condere iniqua paras?

Per medias, non ista vias toleranda rapina est.

Hic furti penas sanguinolenta dabis.

Qui feretrum lethale ferunt sunt sistere iussi.

Iussus & è feretro surgere voce puer.

Pallida conticuit probroso victa rubore

Mors; feretro ad tumulum turpe reuicta suo est.

In:

Interrogatur Tartarus.

*Est nocitura tibi quando mors numinis, illam
 Cur tam sollicitè Tartare stulte moues ?
 Vis mea cum nequeat morituro obsistere, saltem
 Hoc teneo. Multos criminis esse reos.
 Et mea quæ video creberrima damna futura,
 In genus illa suum protinus ista cadent.*

Christus circumcisisus.

*Quàm tibi difficilis prior est ingressus in Orbem ?
 Vulnificos infans incidis in lapides.
 Nempè fauet votis prima hæc inflicta cicatrix
 Paruula, & in tenero corpore plaga prior.
 Cum mage dura tibi, & longø maiora supersint
 Vulnera; in exiguis prima pericla facis.*

Insiti mea potauerunt me aceto.

*Hircanis æquanda feris Iudæa propago
 Hæcine munifico reddis iniqua Deo ?
 Porrigis, extremum sitienti, pocula aceti.
 Aspera dona, tuis moribus apta satis.
 Illa admota suis, summis hæc pocula labris
 Attigit, admotis ore; bibisse negat.
 Nempè rogaturus supplex pia dona parentem;
 Ne foret asperior lingua, cauebat amans.*

De Pilato.

Innocens ego sum à Sanguine iusti huius.

*Sunt tua verba tuis, Iudex, contraria factis,
Iudice te, innocuum, vis tamen esse reum.
Nil lauisse manus pura iuuat, impie, lympba,
Effusi quando Sanguinis auctor eris.
Recta sequi prohibet regnandi praua cupido.
Stet fauor infractus Cæsaris, aqua ruant.
Heu miseranda Themis; vel pondere sterneris auri,
Vel valido nimium pressa favore, iaces.*

De bono latrone.

*Spem tibi det Latro; at nimium ne fide Latroni:
Perdidit heu quantos vnus ista salus.
Vt tibi dux vitæ, Latro queat esse; ferenda
Vna tibi exemplo crux morientis erit.*

Christus Circumcissus.

*Progenies ignaua hominum, male grata propaga,
Cernis vt in nato Numine crescat amor?
Ex oculis nuper lacrymarum dona profudit.
Nunc te Sanguineo munere ditat Amor.
Qua memor his etenim benefactis dona rependis?
Quæque tibi gratæ sunt in amore vices?
Nec durata gelu mollescere pectora fletu,
Saxea nec dio corda cruore queunt?*

De

De Iuda proditore.

*Turpe nefas hominum; generis probrumq; pudendū,
 Quæ te post obitum digna sepulcra tegant ?
 Corpus erit nusquam. Sceleratis artubus, vrnq̃m,
 Ne sint feda, tuis nulla elementa dabunt.
 Perfidia victum, renuet te fluctibus aquor.
 Respuet & talem piscibus esse dapem.
 Terra tuos artus aequè indignata repellet.
 . Perfidia monstrum tale, dedisse pudet.
 Omnia quaque vorat, nullo discrimine, flamma;
 Impasta, in cineres vertere membra negat.
 Qui te suspensum laqueo malè sustinet aer;
 Hanc Erebi pestem sustinuisse dolet.
 Nec styx atra libens te suscipit, ipsa coacta
 Te accipiet, quando non locus alter erit.*

De eodem Iuda.

*Hæc sunt hausta tibi tanto documenta Magistre ?
 Dius Amor docuit, prodere doctus eris ?*

S. Maria Magdalena ad Christi pedes.

*Quid tantum meruere pedes ? das oscula, fletu
 Prona rigas, passis tergis & inde comis !
 Conciliare iuvat, tenuit me denius error ;
 His dabitur rectas tendere posse vias.*

*Christus ad Petrum. Petre amas me.
 Constet amor tuus erga illum, ter Petre, rogaris ?
 Cui mage, respondes, quàm tibi notus amor ?*

Imo

*Immo, quod hoc toties quærat, fers æquius ; anceps
 Quod tua forte foret, sic in amore fides.
 Sed verbis confessus amor non proderit amantem.
 Ingenuus, factis ritè probandus amor.
 Ter testatus amor, tibi ter venit ore negatus.
 Coniice sit verbis, quanta in amore fides ?*

Christus Gethsemani hortum ingrediens.

*Est tibi perfacilis Cedronis transitus amnis.
 Et te, nullus erit, mergat ut vnda, timor.
 Sed mox Gethsemani ut virides intraueris hortos,
 Altius ad penas ingrediere salum.
 Quæ trabs vna potis subducere fluctibus, illa
 Te tandem siccis obruet acta vadis.*

In Christi Sanguine.

*Quo te, die, rubens appellem nomine sanguis ?
 Vnde queam laudes conciliare pares ?
 Roscidus imber eris, pluuio decorpore, & astus,
 Et cordis nocuas merferis amne faces ?
 An mage pæoniis purgandis sordibus Orbis
 Ista Amor edoctus pura lauacra parat ?
 Nil trepides Pietas, sceleri fera signa cruenta
 Sunt posita ; ad pugnam signa cruenta cient.
 Sanguis erit vindex, circum vallaberis isto
 Flumine purpureo, mersus & hostis erit.
 Sume animos venerande Pudor, tibi militat vnda
 Sanguinea hæc, Veneris perdere nata faces.
 Vosque alacres, Fidei, defendite iura Gradui ;
 Hic palmas, misto sanguine, sanguis alet.*

Chri-

Christus puer cruces format.

*Parue puer, tua dextra cruces tibi fingere, gaudet
 Paruas; atque oculis apposuisse tuis.
 Sed non in parua solers tua cura quiescit.
 Esse parem votis ardet anhelus amor.
 Quàm tactu facilis tibi nunc crux ista videtur
 Aspera tam manibus crux erit illa tuis.*

Christus natus.

*Nos contra, quæ bella gerit, dediscat olympus.
 Vltor olympiacus ponat & arma furor.
 Æterno genitore satus, conceditur obses
 Parvulus; vltorius dedecet arma sequi.
 Corporea compage Deum, vincislique tenemus!
 An poterit contra surgere in arma potius?*

Ecce homo.

*Cum non vlla hominis species, vultusque prioris
 Forma superstes erat, subdere nomen opus.
 Sed magis irritas, hominis cum nomina profers.
 Non homines istos, crede sed esse feras.*

De bono Latrone. Memento mei.

*Cum tua post mortem caelestia regna capeesses,
 Te teneat memorem cura benigna mei.
 Pone metum latro. Mecum ingredieris olympum.
 Nec mora longadiu. Lux dabit ista polum.*
 E cru.

*E cruce sic lata, brevis est ascensus ad astra.
Vna dabit faciles ad mea regna vias.*

Piscatores Christus vocat.

In piscatores solers tua cura laborat.

Præcunctis socios quæris habere tuos.

Littorea tantum meruerunt æquoris vnda?

Tanti, piscatrix Turba fauoris erat?

Sic captare homines iuuat, hac est arte vacandum

Ingenij multi; ne labor extet iners.

Nunc hamus dulci refugos trahat abditus esca,

Vt veniat facilis præda trahenda polo.

Expansi ad captum tibi sit quoque retis & vsus,

Plurima ubi ad captum præda trahenda datur.

Ars ubi non mollis satis est; tibi fuscina dura

Præstet opem solo à vulnere præda tua est.

Sic tamen ad votum piscandi munus obibis,

Si minor ad captum magnæque præda venit.

In illud.

Non est mortua puella sed dormit.

Præproperè vitam abstulerat Mors atra puellæ.

Non Mors illam, inquis, somnus, at altus habet.

Mors aurita sonos tales cum percipit, hærens

Ridet an his dictis possit inesse fides.

Iussis illa tuis subitò resupina reuixit.

Mors nosce, an dictis vera reperta fides!

Exiguo fueris dum tempore corporis hospes

Quin meritò venias iure vocanda seporè

F I N I S.

181